

Toruń 2002-2006

Informacja o działaniach miasta
w IV kadencji samorządu terytorialnego

Panie i Panowie Radni Miasta Torunia

Przekazuję Państwu informację na temat funkcjonowania miasta w czasie IV kadencji samorządu terytorialnego.

W październiku 2002 roku odbyły się wybory radnych oraz pierwsze bezpośrednie wójtów, burmistrzów i prezydentów. Mieszkańcy obdarzyli nas swoim zaufaniem, teraz oczekują rzetelnej informacji o podejmowanych działaniach i decyzjach.

Przed czterema laty torunianie pokazali, jak wyobrażają sobie Toruń w roku 2006. Dziś musimy im odpowiedzieć, czy te oczekiwania zostały zrealizowane. Nadszedł czas, by pokazać, jak rozwijał się Toruń, czym żył, jakie osiągnięto sukcesy i jakich problemów nie udało się uniknąć.

Jedną z podstaw funkcjonowania demokratycznego samorządu terytorialnego jest przejrzystość procedur administracyjnych, jawność decyzji zapadających w jego władzach i szeroki udział mieszkańców w ich podejmowaniu.

Pierwsze kompleksowe badania ankietowe przeprowadzone w 2005 r., organizowane od

trzech lat spotkania z mieszkańcami, kontakty z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, środowiskami naukowymi, kulturalnymi i biznesowymi, podejmowane konsultacje społeczne pozwalają poznać oczekiwania mieszkańców. Są źródłem bezcennych wskazówek, w jakim kierunku powinno rozwijać się nasze miasto, pozwalają podejmować codzienne decyzje i budować wizję miasta sięgającą wiele lat do przodu.

Elementem tak pojmowanego zarządzania Toruniem jest prezentowana Państwu informacja - pierwszy taki dokument w toruńskim samorządzie.

Przez cztery lata samorząd Torunia realizował wizję miasta wykorzystującego swój ogromny potencjał, sprawnie zarządzanego, stwarzającego warunki dla rozwoju życia gospodarczego, kulturalnego i naukowego. Osiągnaliśmy cele samorządu lokalnego służąc mieszkańcom, dążąc do uwolnienia się od politycznych konfliktów. Dziś zdaję Paniom i Panom Radnym raport z realizacji wizji i celów, jakie nakreśliśmy w mijającej kadencji 2002-2006.

Michał Zaleski

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Zaleski'.

Prezydent Miasta Torunia

Spis treści

Finanse miasta 5

- Dochody i wydatki 5*
- Wydatki na inwestycje 6*
- Deficyt budżetowy 7*
- Zadłużenie 8*
- Europejskie pieniądze dla Torunia 9*

Miejskie inwestycje 14

- Inwestycje strategiczne w przygotowaniu i realizacji 14*
 - Budowa mostu drogowego przez Wisłę 14*
 - Fundusz Spójności/ISPA 14*
 - Trasa Średnicowa Podgórze 14*
 - Modernizacja ul. Szosa Lubicka 14*
 - Modernizacja ul. Szosa Bydgoska 15*
 - Przebudowa ul. Olsztyńskiej 15*
 - Budynki i obiekty 15*
 - Budowa Szkoły Podstawowej na os. Koniuchy 15*
 - Budowa basenu w lewobrzeżnej części miasta 15*
 - Modernizacja i rozbudowa sztucznego lodowiska 15*
 - Modernizacja Stadionu Miejskiego 16*
 - Modernizacja i rozbudowa Teatru Baj Pomorski 16*
 - Rozbudowa Specjalistycznego Szpitala Miejskiego 16*

Inwestycje strategiczne przygotowywane 16

- Węzeł Kluczyki 16*
- Centrum Sztuki Współczesnej 16*
- Nowy stadion żużlowy 16*
- Hala widowiskowo-sportowo-kongresowa 17*
- Zagospodarowanie Jordank 17*
- Parkingi podziemne w otulinie Starówki 17*
- Budowa parku wodnego i modernizacja basenów 17*
- Szybka Kolej Miejska BiT-City 17*
- Budowa dworca centralnego na terenie*
- Dworca PKP Toruń Miasto 18*
- Regionalne Lotnisko Wielofunkcyjne 18*
- Teren z budynkami po Młynach Toruńskich 18*
- Centrum Promocji Przedsiębiorczości 18*

Inwestycje inwestorów zewnętrznych 18

- Trasa poligonowa 18*
- Autostrada A-1 19*
- Cristal Park 19*
- Budowa ul. Olimpijskiej i ul. Leśny Trakt 19*

Inne wybrane inwestycje miejskie realizowane w latach 2002-2006 19

Bezpieczny Toruń 20

- Toruńskie Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności 20*
- Straż Miejska 20*
 - Służba patrolowa 21*
 - Interwencje 21*
 - Legitymowani i ujęci 22*
 - Współpraca z Policją 22*
 - Prewencja wśród najmłodszych 23*

Monitoring miasta 23

- Monitoring osiedlowy 24*
- Wsparcie dla bezpieczeństwa 24*
- Pomoc finansowa dla Policji 24*
- Pomoc finansowa dla Państwowej Straży Pożarnej 24*

Budownictwo mieszkaniowe 25

- Zbywanie mieszkań komunalnych 25*
- Potrzeby mieszkaniowe 25*

Budowa i adaptacja mieszkań komunalnych i socjalnych 25

- Nieruchomości pod gminne budownictwo mieszkaniowe 26*
- Nieruchomości do adaptacji na mieszkania gminne 26*
- Czynsze 27*
- Toruńskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego 27*
- Uzbrojenie terenów budowlanych 28*
- Z wieczystego na własność 28*

Infrastruktura techniczna i środowisko 29

- Toruńskie drogi 29*
 - Bieżące utrzymanie 30*
 - Ze starych na nowe 31*
 - Z asfaltowych na granitowe 31*
 - Zielone dla sygnalizacji 32*
 - Więcej światła 33*

Komunikacja publiczna 34

- Pasażerowie i bilety 34*
- Autobusy i tramwaje 34*
- Nowe autobusy 35*
- Przystanki i wiaty 35*

Oczyszczanie miasta 36

- Segregacja odpadów 36*
- Unijne wsparcie dla segregacji 37*
- Sprzęt i inwestycje 37*
- Starówka - oczko w głowie 37*

Woda i ścieki 38

- Źródła wody pitnej dla Torunia 38*
- Oczyszczanie ścieków 38*
- Fundusz Spójności/ISPA 39*
- Nie tylko Fundusz Spójności 39*
- Cyfrowe kanały 40*
- Fundusz Spójności II 40*

Ciepło 40

- Toruńskie targowiska 41*
- Zagospodarowanie przestrzenne 41*

Środowisko naturalne 43

- Tereny zieleni miejskiej 43*
- Fundusze dla środowiska 43*
- Inwestycje i remonty terenów zieleni miejskiej 44*
- Edukacja ekologiczna 44*
- Ogród Zoobotaniczny 45*
- Ze szkodliwych na ekologiczne 45*
- Na ratunek kasztanowcom 45*
- Osada Leśna Barbarka 45*

Klimat dla przedsiębiorczości i pracy 47

- Działalność gospodarcza 47*
- Wsparcie dla przedsiębiorczości 47*
 - Podatkowe formy wsparcia dla rozwoju działalności gospodarczej 48*

Toruński Fundusz Poręczeń Kredytowych 48

Praca 49

- Statystyka wzrostu zatrudnienia 49*
- Aktywizacja rynku pracy 50*
- Najczęściej poszukiwane zawody przez osoby pozostające bez pracy 52*
- Najczęściej poszukiwane zawody przez pracodawców 53*
- Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych 53*
- Przeciw wykluczeniu społecznemu 54*

Sport i rekreacja 55	Promocja Torunia 79
Rozwój miejskiej bazy sportowej 55	<i>Porządki na Starówce</i> 79
Toruńskie kluby sportowe 56	<i>Turysta dobrze poinformowany</i> 79
Toruński sport w rankingach i zestawieniach 56	<i>Miasto z atmosferą</i> 80
Stypendia i nagrody dla sportowców 56	<i>Nie tylko gotyk na dotyk</i> 80
Klubowa baza sportowa 57	<i>Imprezy promocyjne i uroczystości okolicznościowe</i> 81
Wsparcie dla toruńskiego sportu 57	<i>Goście z daleka i bliska</i> 81
Wybrane imprezy sportowe 58	<i>Pamiętki z Torunia</i> 82
Edukacja - najlepsza inwestycja w przyszłość 60	<i>Informacja na co dzień</i> 82
Sieć szkół miejskich 60	Toruń uniwersytecki 83
Inwestycje i remonty oświatowe 61	<i>Uniwersytet Mikołaja Kopernika</i> 83
Uczniowie i nauczyciele 62	<i>Miejskie wsparcie dla UMK</i> 84
Dla najzdolniejszych i potrzebujących 62	<i>Wyższa Szkoła Bankowa</i> 84
Bezpieczeństwo w szkołach 63	<i>Publiczne Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych</i> 84
Informatyzacja szkół 63	<i>Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Toruńskiej</i> 84
Przedszkola 63	<i>Wyższa Szkoła Kultury Społecznej i Medialnej</i> 85
Szkoły i placówki niepubliczne 63	<i>Toruńska Szkoła Wyższa</i> 85
Miejska służba zdrowia i pomoc społeczna 64	<i>Kolegium Pracowników Służb Społecznych</i> 85
Opieka zdrowotna 64	Nasi partnerzy 86
<i>Specjalistyczny Szpital Miejski</i> 64	Współpraca z organizacjami pozarządowymi 86
<i>Miejska Przychodnia Specjalistyczna</i> 64	Nie tylko pieniądze 87
<i>Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy</i> 65	Udział Torunia w związkach i organizacjach 87
<i>Miejski Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży</i> 65	Samorząd otwarty na mieszkańców 88
Pomoc gminy dla miejskich placówek służby zdrowia 65	Spotkania z mieszkańcami 88
Inwestycje miejskie w ochronie zdrowia 65	Rady Okręgów 88
SSM 66	Przyjazny urząd 89
MPS 66	<i>Dla wygody mieszkańców</i> 89
ZPO 66	<i>Urzednicy</i> 89
MORDiM 66	<i>Pierwsze kroki do e-urzędu</i> 90
<i>Pomoc dla innych zakładów opieki zdrowotnej</i> 66	<i>Jak nas oceniają inni?</i> 90
Profilaktyka i promocja zdrowia 67	
W trosce o najmłodszych... 67	
... i seniorów 68	
Pomoc dla niepełnosprawnych 68	
<i>Transport dla osób niepełnosprawnych</i> 68	
Profilaktyka uzależnień	
i przeciwdziałanie patologiom społecznym 68	
Profilaktyka dla bezpieczeństwa 69	
Żłobki miejskie 69	
Pomoc społeczna 69	
<i>Opieka nad dziećmi</i> 70	
<i>Placówki opiekuńczo-wychowawcze</i> 70	
<i>Domy pomocy społecznej</i> 71	
<i>Świadczenia rodzinne</i> 72	
Toruńskie dziedzictwo 73	
Kultura 73	
<i>Inwestycje i remonty w kulturze</i> 74	
<i>Centrum Sztuki Współczesnej</i> 74	
<i>Teatr Baj Pomorski</i> 74	
<i>Domek Gazownika</i> 75	
<i>Stypendia dla twórców i dotacje</i> 75	
<i>Miejskie konkursy, nagrody i wyróżnienia kulturalne</i> 75	
<i>Toruń - Europejska Stolica Kultury 2016</i> 76	
Toruńskie zabytki - gotyk na dotyk 76	
<i>Ratusz Staromiejski</i> 77	
<i>Ważniejsze realizacje konserwatorskie</i> 77	
<i>Miejskie dotacje konserwatorskie</i> 78	
	Opracowanie: Wydział Informacji, Promocji i Turystyki Urzędu Miasta Torunia, na podstawie materiałów dostarczo- nych i zweryfikowanych przez wydziały i biura UMT oraz miejskie jednostki organizacyjne.

Finanse miasta

Dochody i wydatki

Budżety Torunia w latach 2003-2006 były konstruowane i realizowane w oparciu o następujące podstawowe założenia:

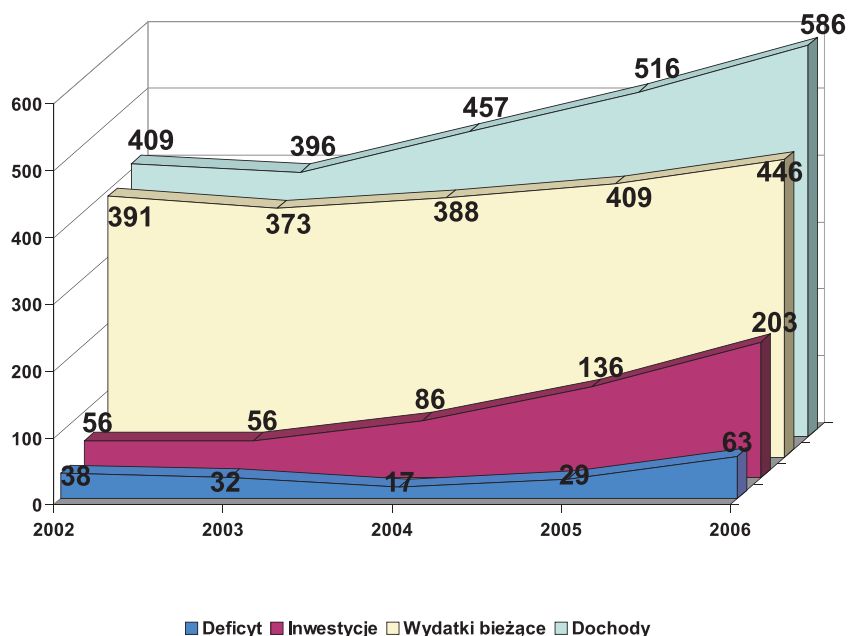
- zwiększanie dochodów, poprzez pozyskiwanie zewnętrznych, bezzwrotnych źródeł finansowania, w tym z funduszy Unii Europejskiej,
- racjonalizację wydatków bieżących, polegającą na uzyskiwaniu oczekiwanych efektów rzeczowych bez zwiększania nakładów finansowych, a poprzez zmiany organizacyjne, przy stałej poprawie jakości funkcjonowania miasta,
- wzrost nakładów na inwestycje i remonty,
- optymalizację deficytu budżetowego.

	2002	2006	różnica	wzrost
Dochody	409.311	585.971	176.660	43%
Wydatki bieżące	391.322	445.544	54.222	14%
Inwestycje	56.453	203.127	146.674	260%
Zadłużenie	188.706	294.949	106.243	56%

Tabela nr 1.

Porównanie budżetów 2002 i 2006 (w tys. zł)

123 mln zł z funduszy Unii Europejskiej oraz 25 mln zł dodatkowych środków z budżetu państwa oraz od inwestorów zewnętrznych. Rozmiar pozyskanych i będących jeszcze do wykorzystania środków z UE można znaleźć w rozdziale „Europejskie pieniądze dla Torunia”, strona 9.

Wykres nr 1.

Budżet miasta w latach 2002-2006 - dane podstawowe (w mln zł)

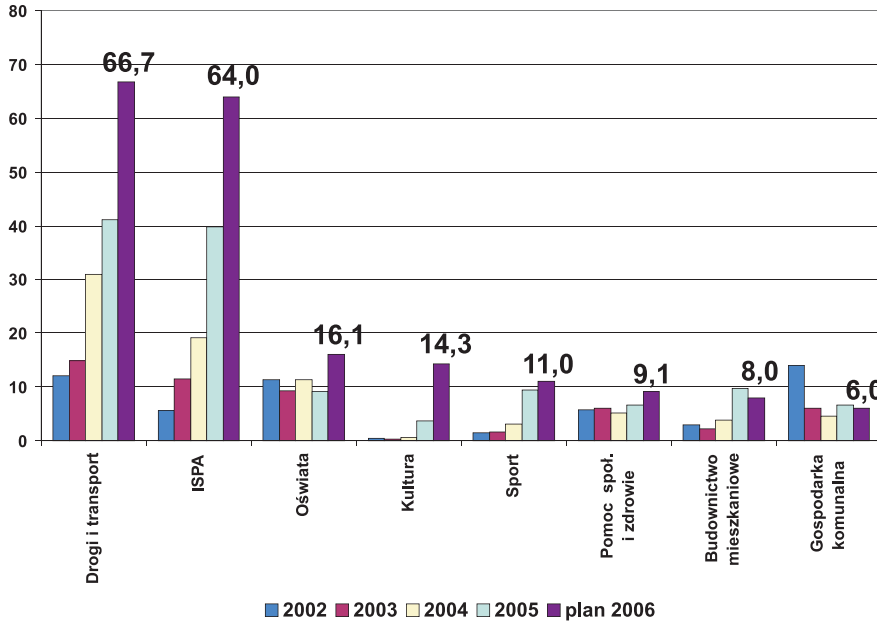
Wzrost dochodów budżetu w latach 2002-2006, który wyniósł ponad 43%, osiągnięto głównie dzięki pozyskany przez miasto zewnętrznym źródłom finansowania zarówno zadań inwestycyjnych, jak i bieżących. Dzięki podejmowanym przez miejskie służby staraniom, do budżetu w latach 2003-2006 wpłynęło ponad

Wydatki bieżące wzrosły w analizowanym okresie o 14%, głównie na skutek zwiększonej ilości zadań zleconych ustawowo przez rząd do realizacji przez miasto (obsługa świadczeń rodzinnych, oświetlenie dróg krajowych i wojewódzkich, wypłaty stypendiów szkolnych i studenckich).

Na wzrost ten miało również wpływ istotne zwiększenie wydatków na remonty dróg i obiektów komunalnych. O ile w roku 2002 wydatki miasta na ten cel wyniosły 17 mln zł, to na rok 2006 przewidziano 24,3 mln zł. Priorytetowo po-

Wydatki na inwestycje

Głównym przeznaczeniem zwiększanych w latach 2003-2006 dochodów były inwestycje.

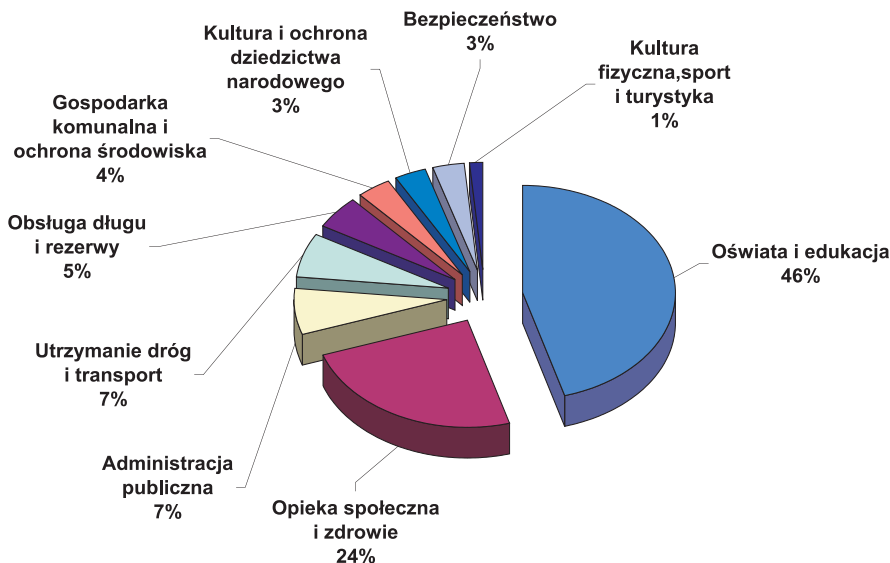

Wykres nr 2:
Struktura wydatków bieżących w latach 2002-2006 (w mln zł)

traktowane zostały zadania w zakresie poprawy infrastruktury drogowej i oświatowej.

W strukturze wydatków bieżących Torunia, podobnie jak w innych miastach Polski, dominują wydatki na oświatę, a wśród nich wynagrodzenia nauczycieli i pracowników obsługi. Stanowią one prawie połowę bieżących wydatków budżetu.

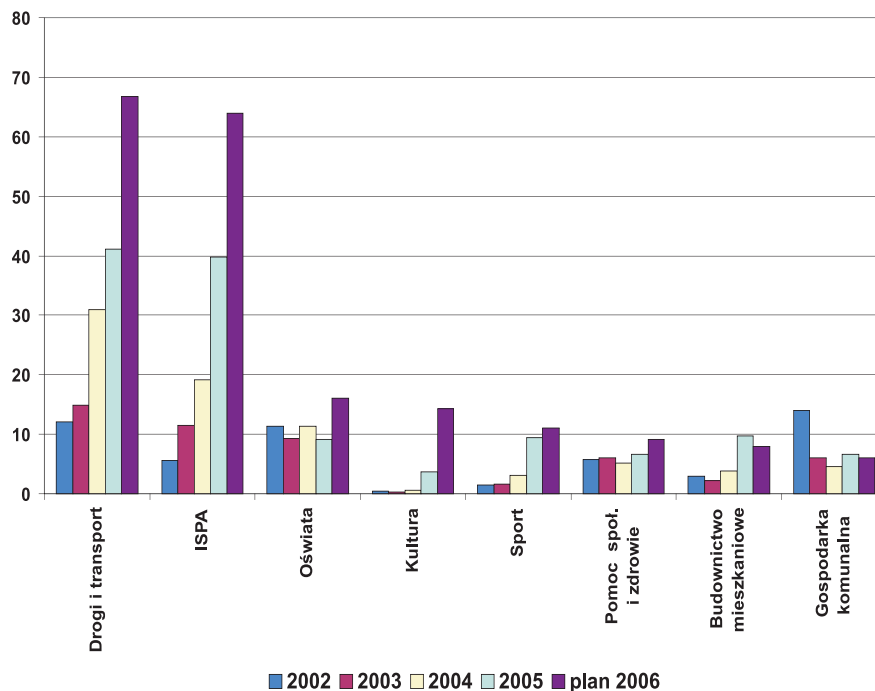
Wydatki inwestycyjne w roku 2006, w porównaniu z rokiem 2002, zostały zwiększone o 260%. Podstawowe kierunki inwestowania to infrastruktura komunalna - w tym sieć wodociągowo-kanalizacyjna, modernizacja i budowa dróg, ulic, ścieżek rowerowych, chodników, oświetlenia itp.

Wykres nr 3.
Struktura wydatków bieżących w 2006 r.

Realizując zasadę zrównoważonego rozwoju wszystkich dziedzin życia mieszkańców, systematycznie zwiększano nakłady także na budowę nowych mieszkań komunalnych i socjalnych,

O ile w roku 2002 wydatki inwestycyjne sfinansowano w 67% kredytem bankowym, to w roku 2006 wskaźnik ten wyniósł 31%. Pozostałe pieniądze na inwestycje pochodziły z oszczędno-

Wykres nr 4.
Wydatki na inwestycje w dziedzinach, w latach 2002-2006 (w mln zł)

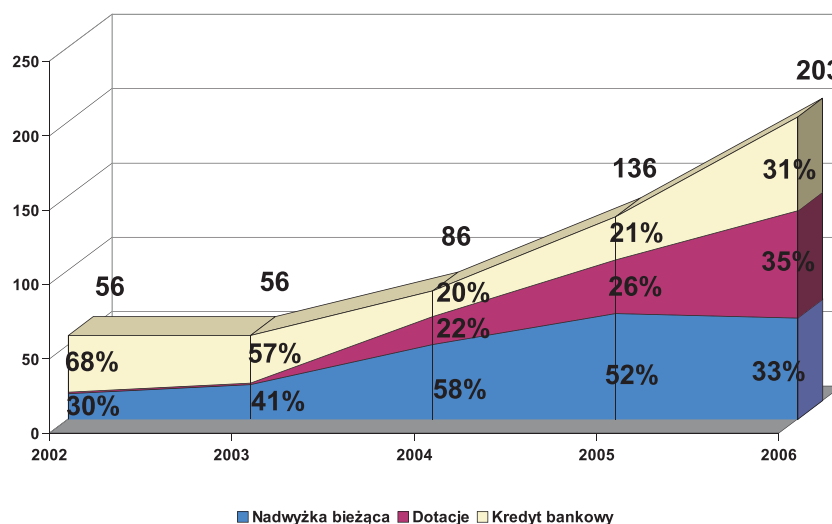
objektów dla celów edukacji dzieci i młodzieży, bazy sportowej i rekreacyjnej, obiektów kultury i ochrony zdrowia, rozbudowę systemu monitoringu wizyjnego służącego poprawie bezpieczeństwa.

Systematyczne ograniczanie wydatków bieżących i pozyskiwanie dochodów z zewnętrznych źródeł spowodowały, iż znacznej poprawie uległa struktura finansowania inwestycji.

ści w budżecie (nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi) - 33% oraz środków pozyskanych z funduszy UE, budżetu państwa oraz innych podmiotów - 35%.

Deficyt budżetowy

Konsekwentna realizacja czterech podstawowych zasad konstruowania i realizacji budżetu

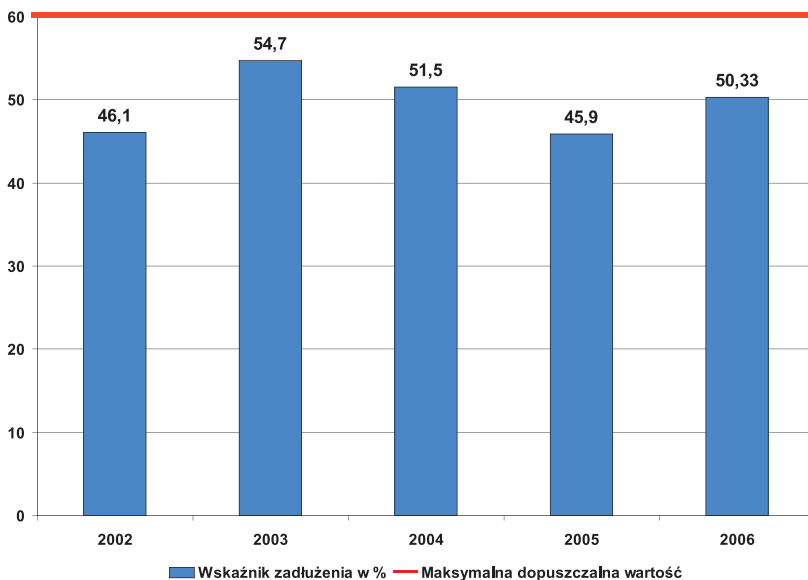
Wykres nr 5.
Wydatki na inwestycje i źródła ich finansowania, w latach 2002-2006 (w mln zł)

skutkowało ograniczeniem poziomu deficytu w latach 2003-2005. W roku 2002 deficyt kształtował się na poziomie ponad 38 mln zł, natomiast w roku 2004 udało się go obniżyć do niespełna 17 mln. Wejście Polski do Unii Europejskiej stworzyło możliwość absorpcji środków unijnych, która uwarunkowana była zwiększeniem własnych nakładów miasta na inwestycje. Przyjęte przez Komisję Europejską zasady dofinansowania polegają bowiem na konieczności zaangażowania przez miasto własnych środków na realizowane zadania, a dopiero potem ubiegania się o ich zwrot z budżetu Unii. Spowodowało to, że w planie na rok 2006 deficyt budżetowy uległ zwiększeniu do poziomu 62,7 mln zł. Bieżące analizy finansowe (po upływie trzech kwartałów 2006 r.) wskazują, że rzeczywiste wykonanie deficytu budżetowego na koniec roku 2006 nie powinno być wyższe niż 58 mln zł. Natomiast kwota pozyskana w roku bieżącym z UE wyniesie 72,3 mln zł z UE.

W celu pokrycia deficytu zaciągano kredyty i pożyczki, korzystając w pierwszej kolejności z preferencyjnych ofert funduszy ochrony środowiska i Europejskiego Banku Inwestycyjnego, a następnie z najkorzystniejszych cenowo ofert innych banków.

Zadłużenie

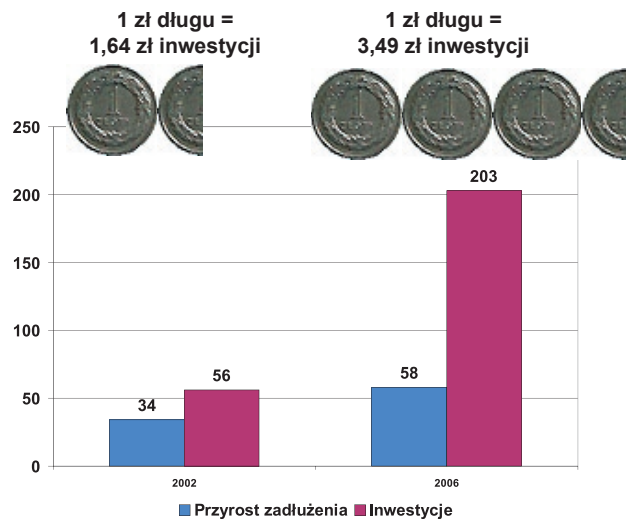
Wielkość zadłużenia podlega stałemu monitoringowi, a jego poziom ograniczamy do niezbędnego zakresu. Ustawowo określony próg zadłużenia samorządu to 60% planowanych dochodów. Wskaźnik ten w roku 2003 wyniósł 54,7%, by w latach 2004-2005 ulegać obniżeniu do 45,9%.

Wykres nr 6. Poziom zadłużenia miasta w relacji do dochodów, w latach 2002-2006 (w %)

W roku 2006, z uwagi na absorpcję środków z UE przewidywany poziom zadłużenia osiągnie 50,33%.

Pożyczone przez miasto pieniądze są spłacane są w okresach siedmio- i dziesięcioletnich. W latach 2003-2006 na spłatę rat kapitałowych kredytów i pożyczek zaciągniętych od roku 1995 przeznaczono łącznie 114,5 mln zł. Wielkość zadłużenia w tym okresie wzrosła o 106,2 mln zł.

Wykres nr 7. Przyrost zadłużenia i inwestycje w latach 2002 i 2006 (w mln zł)

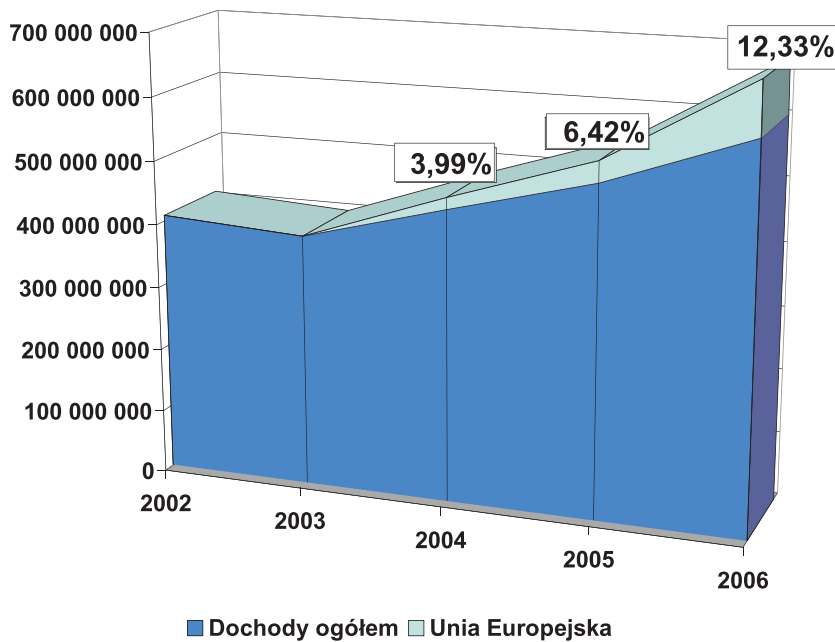
Kredyty i pożyczki w całości przeznaczano na uzupełnienie własnych środków na inwestycje, zwiększając jednocześnie efektywność ich wydatkowania. W roku 2002 pożyczona jedna złotówka skutkowało nakładami inwestycyjnymi w wysokości 1,64 złotego, a w roku 2006 za 1 zł pożyczonych środków zrealizowano 3,49 zł inwestycji.

Europejskie pieniądze dla Torunia

Istotnym elementem kształtowania polityki finansowej miasta jest skuteczne pozyskiwanie funduszy z Unii Europejskiej. W latach 2004-2006 udział środków europejskich w budżecie Torunia zwiększył się w wartościach bezwzględnych ponad czterokrotnie. W ujęciu procentowym stosunek pieniędzy pozyskanych z UE do dochodów w roku 2004 wynosił niespełna 4%, a w roku 2006 przekracza 12,3%.

Warto wiedzieć...

Największy spośród realizowanych projektów europejskich to Modernizacja i Rozbudowa Gospodarki Wodno-Ściekowej na Terenie Miasta Torunia. Jest realizowany w okresie 2000-2008 w ramach Funduszu Spójności. Unijne wsparcie dla tego projektu wynosi prawie 193 mln zł. Do września 2006 r. na realizację zadania wydano 134 mln zł.

Wykres nr 8.
Udział funduszy europejskich w dochodach budżetu Torunia w latach 2002-2006

Na projekty infrastrukturalne - tzw. „twarde” Toruń pozyskał w sumie, w latach 2000-2006, ponad 370,8 miliona zł z funduszy Unii Europejskiej - z siedmiu różnych programów. Projekty ze sfery społecznej to kolejne 10,1 mln zł. Część z tych kwot znajduje swoje odzwierciedlenie w budżecie miasta i tworzy ponad 12% (w 2006 r.) udział w dochodach Torunia. Pozostałe środki są wpisane np. do budżetów miejskich spółek.

Dodatkowe ponad 7 milionów zł to uzupełnienie projektów europejskich o wkład z budżetu państwa.

Tabela nr 2. Projekty inwestycyjne współfinansowane ze środków europejskich, realizowane lub zrealizowane przez gminę Miasta Toruń

lp	tytuł projektu	nazwa instytucji zarządzającej	okres realizacji	koszt całkowity	dofinansowanie ze środków europejskich	budżet państwa	wkład własny	kwota uzyskanego dofinansowania (fundusz + budżet państwa)
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO (EFRR) oraz FUNDUSZ SPÓJNOŚCI (FS)								
1	Modernizacja i Rozbudowa Gospodarki Wodno-Ściekowej na Terenie Miasta Torunia	NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA	2000-2008	324 355 100	192 700 000	0	131 655 100	192 700 000
2	Gospodarka odpadami komunalnymi w Toruniu	NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA	2006-2009	67 551 559	43 661 189	0	23 890 370	43 661 189
3	Przykładowa świadomość energetyczna w europejskich szpitalach i obiektach ochrony zdrowia „Rozbudowa i modernizacja Szpitala Miejskiego” – termomodernizacja obiektów szpitalnych	Komisja Europejska	2003-2006	3 952 416	1 383 344	0	2 569 072	1 383 344
4	Budowa układu komunikacyjnego dla obsługi obszaru inwestycyjnego zlokalizowanego w Toruniu przy ul. Odległej i ul. Przelot	Urząd Marszałkowski	2004-2005	2 884 067	2 163 050	0	721 017	2 163 050
5	Budowa ulicy Ligi Polskiej w Toruniu na odcinku od ul. Konstytucji 3-go Maja do ul. Turystycznej	Urząd Marszałkowski	2004-2005	11 648 289	8 644 717	0	3 003 572	8 644 717
6	Projektowanie i budowa Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu	Urząd Marszałkowski	2004-2008	40 120 400	30 000 000	5 000 000	5 120 400	35 000 000
7	Monitoring wizyjny Zespołu Staromiejskiego w Toruniu wpisanego na listę UNESCO	Urząd Marszałkowski	2005-2006	714 986	353 190	58 865	244 066	412 055
8	Rewitalizacja Rynku Nowomiejskiego w Toruniu	Urząd Marszałkowski	2005-2006	4 030 574	1 075 310	402 738	2 552 526	1 478 048
9	Odnowa infrastruktury transportu publicznego w Toruniu w latach 2005 -2006	Urząd Marszałkowski	2005-2006	10 004 709	4 829 116	0	5 175 593	4 829 116
10	Modernizacja i rozbudowa Teatru „BAJ POMORSKI” w Toruniu	Urząd Marszałkowski	2005-2007	9 517 529	2 806 135	771 632	5 939 762	3 577 767

SPOT	11	Modernizacja ulicy Szosa Bydgoska w Toruniu - etap II od Polchemu do granicy administracyjnej	Ministerstwo Infrastruktury	2005-2007	16 042 289	10 245 648	0	5 796 641	10 245 648
	12	Modernizacja ulicy Szosa Lubicka w Toruniu od skrzyżowania z ulicą Olszyńską do Strugi Lubickiej	Ministerstwo Infrastruktury	2005-2007	83 201 054	41 705 142	0	41 495 912	41 705 142
	13	Przebudowa ul. Olszyńskiej na odcinku od ul. Szosa Lubicka do ul. Suwalskiej w Toruniu	Ministerstwo Infrastruktury	2005-2007	19 632 400	13 519 215	0	6 113 185	13 519 215
SPO WZROST KONKURENCYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW	14	Park Technologiczny w Toruniu	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	2005-2006	6 463 331	4 847 498	807 916	807 916	5 655 415
	15	Dokapitalizowanie Toruńskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	2005-2008	7 000 000	5 000 000	0	2 000 000	5 000 000
	16	Dokapitalizowanie Toruńskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	2006-2008	6 250 000	5 000 000	0	1 250 000	5 000 000
INNTERREG III B	17	Exploiting Inland Waterways of Regional Development - InWater	Inicjatywa Wspólnotowa Interreg III B	2006-2007	4 203 985	2 900 299	1 237 609	66 077	4 137 908
	EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO (EFRR)+FUNDUSZ SPÓJNOŚCI (FS)				SUMA	617 572 688	370 833 853	8 278 760	238 401 209

Tabela nr 3. Zrealizowane społeczne projekty europejskie, w latach 2002-2006

Tytuł projektu	Okres realizacji	Kwota dofinansowania	Fundusz	Rezultaty
Pomoc stypendialna dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych Województwa Kujawsko – Pomorskiego (Edycja 2004/2005)	wrzesień 2004 - czerwiec 2005	730 448,84 zł	Europejski Fundusz Społeczny (68%), budżet państwa (32%)	773 uczniów toruńskich szkół ponadgimnazjalnych otrzymało pomoc stypendialną w wysokości 100 zł/mies.
Pomoc stypendialna dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych Województwa Kujawsko – Pomorskiego (Edycja 2005/2006)	wrzesień 2005 - czerwiec 2006	1 101 051,85 zł	Europejski Fundusz Społeczny (68%), budżet państwa (32%)	873 uczniów toruńskich szkół ponadgimnazjalnych otrzymało pomoc stypendialną w wysokości 118-122 zł/mies.
Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych w obszarze sprawowania opieki nad seniorami	1.09.2005 - 31.07.2006	94.531,51 zł	Europejski Fundusz Społeczny	20 osób długotrwale bezrobotnych przeszkolonych - 5 podjęło zatrudnienie.
Kujawsko-Pomorski system stypendialny „Szansa dla żaka”	wrzesień 2004 - sierpień 2005	136.849,11 zł	Europejski Fundusz Społeczny, budżet państwa	67 studentów zamieszkałych na stałe w Toruniu otrzymało w roku akademickim stypendia w wysokości 200 zł/mies.
Kujawsko-Pomorski system stypendialny „Szansa dla żaka II”	wrzesień 2005 - sierpień 2006	201.532,00 zł	Europejski Fundusz Społeczny, budżet państwa	97 studentów zamieszkałych na stałe w Toruniu otrzymało w roku akademickim stypendia w wysokości 200 zł/mies.
Reintegracja zawodowa i społeczna osób bezrobotnych – zagrożonych wykluczeniem społecznym realizowana w Centrum Integracji Społecznej w Toruniu – CISTOR	01.05.2004 - 30.06.2005	100 000 Euro	PHARE 2002 Spójność Społeczno-Gospodarcza	Projekt ukończyło 19 osób, z czego 16 nabyło prawo do zatrudnienia wspieranego oraz 13 osób zostało zatrudnionych.
Dynamiczne przygotowanie siedemdziesięciu młodych osób bezrobotnych z powiatu grodzkiego Torunia oraz powiatu ziemskiego i grodzkiego Włocławka do wejścia na rynek pracy - Sprinterzy	2004	135 351,89 zł	PHARE 2002 Spójność Społeczno-Gospodarcza	40% spośród 70 uczestników projektu (40 osób z Torunia i 30 z Włocławka) zdobyło zatrudnienie
Nasza galaktyka – zaistnienie młodych ludzi na rynku pracy	2004/2005	737 906,00 zł	Europejski Fundusz Społeczny	47,62% spośród 630 uczestników projektu zdobyło zatrudnienie
Wyjście z cienia – powrót na rynek pracy osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych	2004/2005	498.138,00 zł	Europejski Fundusz Społeczny	49,52% spośród 210 uczestników projektu zdobyło zatrudnienie
Aktywacja 2005	2005/2006	893 100,00 zł	Europejski Fundusz Społeczny	51,94% spośród 464 uczestników projektu zdobyło zatrudnienie
Aktywność - szansa na sukces	2005/2006	595 500,00 zł	Europejski Fundusz Społeczny	52,34% spośród 235 uczestników projektu zdobyło zatrudnienie
Zatłoczona droga - wracamy do Pracy	2005/2006	206 392,64 zł	Europejski Fundusz Społeczny	52% spośród 50 uczestników projektu zdobyło zatrudnienie
Stokrotkowy Dom – reintegracja prowadzona w CISTOR w Toruniu	1.08.2005 - 30.09.2006	926 976,00 zł	Europejski Fundusz Społeczny	31 osób podjęło pracę (78% uczestników projektu), pracownicy CISTOR podnieśli swoje kwalifikacje.

Tabela nr 4. Społeczne projekty europejskie w trakcie realizacji

Tytuł projektu	Planowany okres realizacji	Kwota dofinansowania	Fundusz	Zakładane rezultaty
Pomoc stypendialna dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych Województwa Kujawsko – Pomorskiego (Edycja 2006/2007)	wrzesień 2006 - czerwiec 2007	991 083,00 zł	Europejski Fundusz Społeczny (68%), budżet państwa (32%)	Min. 364 uczniów toruńskich szkół ponadgimnazjalnych otrzyma pomoc stypendialną w wysokości 100-250 zł/mies.
Nowe metody wspierania grup zagrożonych wykluczeniem społecznym w pracy socjalnej	1.08.2005 – 31.07.2007	185 952,00 zł	Europejski Fundusz Społeczny	80 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie przeszkolonych w zakresie wspierania grup zagrożonych wykluczeniem społecznym w pracy socjalnej.
Przygotowanie bezrobotnych kobiet z Torunia do powrotu na rynek pracy	1.09.2005 – 31.11.2006	120 256 zł	Europejski Fundusz Społeczny	40 bezrobotnych kobiet pow. 35 roku życia skorzystało z pomocy pod postacią szkoleń zawodowych i aktywizujących.
Niepełnosprawni z wysoką świadomością własnej sprawności na otwartym rynku pracy	1.07.2006 – 30.06.2007	251.540 zł	Europejski Fundusz Społeczny	30 osób niepełnosprawnych odbędzie szkolenia aktywizujące, 30 pracodawców i 50 pracowników służb, urzędów i instytucji zostanie przeszkolonych w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi
Pegaz 2006	2006/2007	938 800,00 zł	Europejski Fundusz Społeczny	30% spośród 402 uczestników projektu zdobędzie zatrudnienie
Rozwijaj się	2006/2007	573 300,00 zł	Europejski Fundusz Społeczny	25% spośród 303 uczestników projektu zdobędzie zatrudnienie
Aktywna jesień zawodowa 2006	2006	201 016,52 zł	Europejski Fundusz Społeczny	30% spośród 30 uczestników projektu zdobędzie zatrudnienie
Pomost 2006	2006	328 337,80 zł	Europejski Fundusz Społeczny	60% spośród 40 uczestników projektu zdobędzie zatrudnienie
Budowa systemu przepływu informacji o rynku pracy w Toruniu	02.05.2006 - 30.04.2007	222807,75 zł EFS, 74269,25 zł budżet państwa	Europejski Fundusz Społeczny, budżet państwa	Skonstruowanie trwałej platformy wymiany informacji pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze rynku pracy (zachęcenie do współpracy i wspólne wypracowanie modelu wymiany informacji pomiędzy głównymi podmiotami kształtującymi toruński rynek pracy).

Miejskie inwestycje

Inwestycje strategiczne - w przygotowaniu oraz realizacji

Budowa mostu drogowego wraz z dojazdami przez Wisłę w ciągu drogi krajowej nr 15

Zadanie realizowane w III etapach o łącznej długości 14,7 km, koszt całkowity 680 mln zł. Studium wykonalności dla inwestycji przygotowano w 2005 r.

W maju 2004 r. złożono do SPOT 2004-2006 wniosek o wszczęcie procedury mającej na celu ustalenie nowego przebiegu drogi krajowej nr 15 oraz przyznanie dofinansowania na jego realizację i wpisanie zadania do Narodowego Planu Rozwoju (wpisano we wrześniu 2005 r.).

W 2005 r. został rozstrzygnięty przetarg i podpisana umowa na wykonanie dokumentacji na I etap zadania - tj. projekt mostu wraz z dojazdami i tunelem o długości 4,2 km - od ul. Łódzkiej do Szosy Lubickiej (koszt dokumentacji to ok. 6,9 mln zł). Stan zaawansowania projektu wynosi 70%, a opracowanie będzie gotowe w grudniu 2006.

Złożono wniosek do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego (wraz z decyzją środowiskową) o wydanie decyzji lokalizacyjnej dla nowego przebiegu drogi krajowej nr 15 wraz z mostem w Toruniu.

W lutym 2006 r. złożono wniosek o wpisanie zadania do Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015 oraz do Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 i Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”. Ujęcie inwestycji w tych programach pozwoli uzyskać dofinansowanie dla zadania ze środków Unii Europejskiej.

Całkowity koszt I etapu inwestycji wynosi około 450 mln zł, w tym koszt budowy mostu ok. 135 mln zł.

Modernizacja i Rozbudowa Gospodarki Wodno-Ściekowej na Terenie Miasta Torunia (Fundusz Spójności/ISPA)

W roku 2004 rozpoczęła się realizacja projektu rozbudowy i modernizacji miejskiej sieci

wodociągowej i kanalizacyjnej. Przedsięwzięcie o wartości prawie 80 mln euro jest w połowie finansowane z funduszy Unii Europejskiej, w ramach Przedakcesyjnego Instrumentu Polityki Strukturalnej (ISPA), obecnie Funduszu Spójności. Roboty budowlano-montażowe zostaną zrealizowane do końca 2008 roku.

W ramach zadania zmodernizowano stację uzdatniania wody dla Torunia na Drwęcy. Wybudowanych zostanie łącznie 314 km kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz wymienione 17,5 km wodociągów z rur azbestowo-cementowych na wykonane z rur żeliwnych z wykładziną cementową.

Więcej informacji na temat tej inwestycji na stronie 38.

Trasa Średnicowa Podgórze

Długość 4 km, koszt 34 mln zł. Ulica średnicowa lewobrzeżnej części Torunia, łączy ul. Poznańską z Łódzką (z ośmioma skrzyżowaniami). Na wysokości ul. Pstrowskiego przewidywany jest „węzeł Kluczki”, który połączy trasę z drogą ekspresową S-10 i drogą krajową nr 15.

Inwestycja realizowana w dwóch etapach: pierwszy (Poznańska-Pstrowskiego) w latach 2004-2005, drugi (Pstrowskiego-Łódzka) w trakcie realizacji, z zakończeniem w 2006 r. Obecnie trwają prace przy włączeniu Trasy Średnicowej Podgórze w ul. Łódzką. Trasa ta jest pierwszą drogą z planowanej sieci wewnętrznych obwodnic Torunia.

Modernizacja ul. Szosa Lubicka w Toruniu od ul. Olsztyńskiej przez Strugę Lubicką do węzła Lubicz autostrady A1

Zadanie realizowane w dwóch etapach.

Etap I - modernizacja odcinka drogi od skrzyżowania z ul. Olsztyńską do Strugi Lubickiej, o długości 1,9 km. Budowa dwóch skrzyżowań, przejścia podziemnego, ścieżki rowerowej. Planowany koszt inwestycji 55,6 mln zł z dofinansowaniem ze środków Unii Europejskiej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Transport

(SPOT): 41,7 mln zł (na mocy umowy podpisanej przez Ministra Transportu i Prezydenta Miasta Torunia). Faktyczne koszty w wyniku przetargów zostały ograniczone do ok. 21,7 mln zł, w tym dofinansowanie ze środków UE 16,3 mln zł. Oddanie do użytku w listopadzie 2006 r.

Etap II - odcinek od Strugi Lubickiej do węzła Lubicz autostrady A-1 o długości 0,9 km, z wiaduktem. Koszt inwestycji 58,1 mln zł. Wniosek o dofinansowanie drugiego etapu robót ze środków Unii Europejskiej w ramach SPOT w wysokości 42,8 mln zł jest zaktualizowany w celu dostosowania do nowych wymogów Ministra Rozwoju Regionalnego. Miasto posiada pełną dokumentację (projektową, raport oddziaływania na środowisko oraz pozwolenie na budowę), a także dysponuje gruntami dla realizacji inwestycji.

Modernizacja ulicy Szosa Bydgoska

Etap II - od Polchemu do granicy administracyjnej miasta o długości 1,7 km. W czerwcu 2006 r. oddano do użytku odcinek dwujezdniowej drogi wylotowej (ze ścieżką rowerową) na Bydgoszcz. Koszt inwestycji wyniósł prawie 8 mln zł. Zadanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach SPOT w wysokości 5,8 mln zł (instytucja pośrednicząca - Ministerstwo Transportu).

Przebudowa ulicy Olsztyńskiej na odcinku od Szosy Lubickiej do granic miasta

Zadanie realizowane w dwóch etapach.

Etap I - modernizacja odcinka od ul. Szosa Lubicka do ul. Suwalskiej, o długości 1,5 km. Koszt inwestycji 18,02 mln zł, w tym 13,5 mln zł dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach SPOT (umowa pomiędzy Ministrem Transportu i Prezydentem Miasta Torunia). Planowane oddanie do użytku - grudzień 2006 r. Koszt prac realizowanych w latach 2002-2006 wynosi ok. 14,3 mln zł, w tym pokrycie środkami UE w wysokości ok. 10,5 mln zł.

Etap II - przygotowanie dokumentacji drugiego etapu modernizacji, obejmującego odcinek od ul. Suwalskiej do ul. Ceglanej i dalej do granicy administracyjnej miasta, o długości 2 km. Przewidywany koszt inwestycji około 65 mln zł. Urząd Miasta Torunia podjął starania o unijne wsparcie dla drugiego etapu tej inwestycji.

Budynki i obiekty

Budowa Szkoły Podstawowej na osiedlu mieszkaniowym Koniuchy

Nowy budynek Szkoły Podstawowej nr 3 na Koniuchach powstał w ciągu 10 miesięcy - od listopada 2005 r. do sierpnia 2006 r. Budynek jest wielosegmentowy, częściowo podpiwniczony trzykondygnacyjny, kryty dachem stromym z lukarnami. Z zasadniczym budynkiem szkoły łączy się sala gimnastyczna i budynek dydaktyczny przeznaczony dla klas najmłodszych. Do sali gimnastycznej przylega zaplecze higieniczno-sanitarne parterowe. Całkowity koszt inwestycji - 12,357 mln zł.

Budowa basenu w lewobrzeżnej części miasta

1 września 2006 r. została otwarta nowo wybudowana kryta pływalnia przy Zespole Szkół nr 14, przy ul. Hallera. To najnowocześniejszy basen w całym Toruniu i pierwszy w lewobrzeżnej części miasta. Basen składa się z części sportowej i rekreacyjnej. Jednorazowo mieści 110 osób.

Część sportowa to sześciotorowy basen o wymiarach 12,5x25 m, w części rekreacyjnej znajduje się niecka do nauki pływania i basen z biczami wodnymi oraz sztuczną rzeką, do której prowadzi 60-metrowa zjeżdżalnia. W obiekcie znajduje się jacuzzi, sauna i sala do rekreacji. Całość dostosowana jest do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Koszt inwestycji: budowa basenu, budowa łącznika, modernizacja kotłowni i instalacji c.o. wyniósł 10,5 mln zł.

Modernizacja i rozbudowa sztucznego lodowiska Tor-Tor

8 września 2006 r., po dwuletnich pracach modernizacyjnych, zostało otwarte toruńskie sztuczne lodowisko Tor-Tor. W 2005 r. wymieniono starą taflę lodowiska na ekologiczną i nowoczesną, usunięto starą instalację chłodniczą, wymieniono także bandy okalające lodowisko.

W ramach drugiego etapu przebudowano zespół wejściowy lodowiska, pod trybunami zbudowano szatnie, toalety, wypożyczalnię łyżew i salę konferencyjną, powstała nowa kawiarnia i tarasy widokowe. Obiekt zaopatrzone w nowe instalacje, odnowiono również otoczenie hali.

Wymienione zostały wszystkie krzeselka, a na trybuny włączane jest ciepłe powietrze. Koszty inwestycji - 12 mln zł.

Modernizacja Stadionu Miejskiego przy ul. Bema

Kontynuacja inwestycji rozpoczętej w poprzednich latach. Stadion został oddany do użytkowania w sierpniu 2004 r. W 2003 roku uznano, że będzie on służył nie tylko sportowcom, ale także toruńskim szkołom i studentom UMK.

Stadion Miejski to m.in.: 8.000 miejsc, pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej, ośmiotorowa bieżnia o długości 400 m, dziewięciotorowa bieżnia do biegów sprinterskich na 100 i 110 metrów, skocznie lekkoatletyczne i rzutnie, pomieszczenia socjalne. Powierzchnia użytkowa obiektu wynosi 4,5 hektara. W latach 2004-2006 na modernizację stadionu przeznaczono 18,9 mln zł.

Modernizacja i rozbudowa Teatru Baj Pomorski

W lipcu 2005 r. rozpoczęła się rozbudowa i modernizacja Teatru Baj Pomorski. Wyburzono pomieszczenia techniczne i stary dom aktora. Na zapleczu teatru powstały nowe pomieszczenia z pracowniami i nowym domem aktora. Stary budynek teatru odnowiono, powiększając widownię. Zmieniono lokalizację głównego wejścia, rozbudowując je w formę teatralnej szafy.

Zakończenie inwestycji - w listopadzie 2006. Koszt modernizacji, rozbudowy i wyposażenia - 10 mln zł.

Rozbudowa i modernizacja Specjalistycznego Szpitala Miejskiego

W latach 2002-2006 realizowany był wieloletni projekt rozbudowy i modernizacji SSM. Inwestycje objęły rozbudowę placówki, jej remont i termomodernizację. Szpital skorzystał z udziału w europejskim projekcie związanym z termomodernizacją medycznych obiektów publicznych.

Zakres prac objął m.in. ocieplenie budynku, modernizację pomieszczeń, wymianę wyposażenia sal chorych i gabinetów medycznych i zaplecza socjalnego. W latach 2002-2006 wydano na ten cel 16,3 mln zł.

Inwestycje strategiczne - zamierzenia przygotowywane do realizacji w następnych latach

Węzeł Kluczyki

Połączenie drogi ekspresowej S-10 z trasą średnicową Podgórze (długość 1,2 km). Uzyskano decyzję Wojewody Kujawsko-Pomorskiego o lokalizacji inwestycji celu publicznego na terenie zamkniętym. Rada Miasta Torunia uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego drogi krajowej nr 15, uwzględniający przebieg trasy. Przygotowane jest porozumienie pomiędzy Gminą Miasta Toruń a Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad w sprawie budowy węzła.

Centrum Sztuki Współczesnej

Koszt zadania - ponad 46 mln zł. Placówka realizowana w ramach ogłoszonego w 2004 r. Narodowego Programu „Znaki Czasu”, którego celem jest nadrobienie wieloletnich zaniechań w zakresie kolekcjonowania i ekspozycji sztuki współczesnej.

Inwestycja jest finansowana z udziałem funduszy europejskich (ZPORR) - 30 mln zł, Ministerstwa Kultury - 5 mln zł oraz Gminy Miasta Toruń - ponad 11 mln zł. Środki europejskie gwarantowane są umową zawartą pomiędzy Wojewodą Kujawsko-Pomorskim i Prezydentem Miasta Torunia, a z budżetu państwa umową z Ministrem Kultury (z zapowiedzią zwiększenia tych środków).

9 października 2006 r. podpisano umowę na budowę obiektu z terminem zakończenia prac w grudniu 2007 r.

Nowy stadion żużlowy (w rejonie lotniska)

We wrześniu 2006 r. zapadła decyzja o budowie w Toruniu nowego stadionu żużlowego. Inwestorem obiektu zlokalizowanego przy Szosie Bydgoskiej będzie miasto. Źródłem finansowania będzie dochód uzyskany ze sprzedaży terenu, na którym stoi obecny stadion żużlowy. Trwają prace przygotowawcze do ogłoszenia przetargu na sprzedaż gruntu. Przygotowywany jest przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej i budowę stadionu przy Szosie Bydgoskiej. Obiekt z widownią na 15 tys. miejsc, koszt inwestycji - około 31 mln zł.

Hala widowiskowo-sportowo-kongresowa

Miasto zakupiło od Wojska Polskiego tereny przy ul. Bema, na których zostanie zlokalizowany obiekt. Przygotowano specyfikację wymagań do projektu hali oraz wnioski do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego gminy w celu zagwarantowania środków finansowych na budowę. Podpisano porozumienie pomiędzy Prezydentem Miasta Torunia i Rektorem Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, w celu wspólnego użytkowania hali. Szacowany koszt inwestycji - ponad 50 mln zł, obiekt wielofunkcyjny z miejscami dla 4-5 tys. osób.

Opiniowana jest obecnie specyfikacja zamówienia na wykonanie projektu budowlanego hali z łącznikiem komunikacyjnym i hotelem. Miasto ubiega się o pozyskanie funduszy z Unii Europejskiej na finansowanie tego przedsięwzięcia.

Zagospodarowanie Jordank

Na mocy listu intencyjnego miasto zleciło zewnętrznej firmie inwestycyjnej (na jej koszt) opracowanie zasad i przeprowadzenie międzynarodowego konkursu urbanistyczno-architektonicznego na koncepcję programowo-przestrzenną zagospodarowania terenu Jordank.

W październiku br. odbyła się prezentacja koncepcji opracowanych przez cztery biura projektowe. Konkurs zostanie rozstrzygnięty w 2006 r.

Parkingi podziemne w otulinie Zespołu Staromiejskiego

Możliwe lokalizacje to plac Rapackiego, Wały gen. Sikorskiego, plac św. Katarzyny, Bulwar Filadelfijski, ul. Dąbrowskiego - łącznie na około 1.000 miejsc parkingowych. Koszt realizacji jednego parkingu od 20 do 40 mln zł.

Przyjęto koncepcję 5 parkingów w otulinie Starego Miasta. Wykonano studium wykonalności w zakresie organizacyjno-finansowym. Złożono w Ministerstwie Kultury wnioski aplikacyjne do Norweskiego Mechanizmu Finansowego na realizację projektu „Ochrona Zespołu Staromiejskiego Torunia wpisanego na listę UNESCO poprzez budowę parkingu podziemnego na Placu Św. Katarzyny wraz z odnową ulicy Szpitalnej”. Możliwa wysokość dofinansowania: 85% kosztów kwalifikowanych inwestycji. Prowadzone są prace archeologiczne na terenie przewidzianym dla parkingu przy Wałach gen. Sikorskiego.

Analizowana jest także możliwość finansowania budowy parkingu w systemie partnerstwa publiczno-prywatnego.

Budowa parku wodnego i modernizacja basenów

Wodnik

Trwa procedura poszukiwania inwestorów, którzy zagospodarują teren Wodnika zgodnie z założeniami miasta. Pierwszy przetarg, przeprowadzony w 2006 r., nie wyłonił inwestora, ze względu na dominację w propozycji ofertowej innych usług (poza basenami), w tym nieujętej w specyfikacji przetargowej funkcji mieszkaniowej. Obecnie przygotowywane jest kolejne postępowanie przetargowe, z ustalonymi przez Gminę warunkami zabudowy i zagospodarowania terenu.

Park wodny przy ul. Na Skarpie

Prezydent Torunia opublikował za pośrednictwem mediów ogłoszenie o zamiarze realizacji przedsięwzięcia obejmującego budowę parku wodnego i jego eksploatację. Oferty będą zbierane do końca października 2006 r. (dotychczas wpłynęły 4 oferty).

Szybka Kolej Miejska BiT-City

Szybkie połączenie kolejowe na trasie Toruń Barbarka-Toruń Kluczyki, z możliwością przedłużenia w dalszych etapach do Bydgoszczy. Koszt docelowy: około 620 mln zł. Zadanie wpisane do Narodowej Strategii Rozwoju Kraju na lata (2007-2013) i Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko Dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w wysokości do 85% kosztów kwalifikowanych inwestycji.

Opracowano koncepcję powstania i przebiegu trasy Szybkiej Kolei Miejskiej pn. BiT City. Opracowanie przedstawiono w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. Rada Miasta Torunia wyraziła zgodę na podpisanie porozumienia BiT City, czego efektem jest wielostronne porozumienie (Prezydent Miasta Torunia, Prezydent Miasta Bydgoszczy, Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego, PKP PLK) o przystąpieniu do sporządzenia wytycznych do studium wykonalności (wartość opracowania 240 tys. zł, w tym udział miasta w wysokości 40 tys. zł.). Przygotowano specyfikację warunków przetargu na wykonanie studium.

Budowa dworca centralnego na terenie obecnego dworca PKP Toruń Miasto

Poszukiwanie inwestorów mogących zrealizować projekt rewitalizacji obszaru położonego wokół dworca kolejowego Toruń Miasto w kontekście powstania i przebiegu trasy Szybkiej Kolei Miejskiej BiT City. Prowadzone są analizy własności gruntów w obszarze Dworzec Toruń Miasto.

Regionalne Lotnisko Wielofunkcyjne dla Torunia

Przystosowanie i rozbudowa Regionalnego Lotniska Wielofunkcyjnego dla Torunia i jego obszaru do obsługi osobowej i towarowej (cargo). Koszt inwestycji około 300 mln zł. Poszukiwanie inwestorów i sposobu realizacji zadania. Złożono ofertę w Ministerstwie Gospodarki, Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, Ministerstwie Transportu i Kujawsko-Pomorskim Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu.

Przygotowywane jest postępowanie przetargowe na wyłonienie wykonawcy studium wykonalności dla przystosowania i rozbudowy Regionalnego Lotniska Wielofunkcyjnego Torunia do standardów obsługi klasy biznesowej, cargo (uwzględniającego interesy strefy ekonomicznej w Łysomicach - inwestycje firm Sharp i Orion) i szkoleniowej, w tym na wydłużenie pasa startowego do 3 km.

Teren z budynkami po Młynach Toruńskich przy ul. Kościuszki

Analiza stanu prawnego gruntów. Przygotowanie oferty na sprzedaż i zagospodarowanie terenu wraz z obiektami. Trwa poszukiwanie inwestorów i zbieranie ofert oraz przygotowanie materiałów do opracowania planu zagospodarowania przestrzennego z ewentualnym uwzględnieniem funkcji mieszkaniowej.

Jednocześnie analizowana jest możliwość przygotowania projektu Centrum Nowoczesności, współfinansowanego ze środków UE w latach 2007-2013.

Centrum Promocji Przedsiębiorczości i Projektów Zintegrowanych

Na mocy uchwały Rady Miasta Torunia (z września 2006 r.) przystąpiono o opracowania założeń organizacyjnych „Centrum Promocji Przedsiębiorczości i Projektów Zintegrowanych”). W ramach projektu w budynkach nabytych od Toruńskiej Przędzalni Czesankowej „Merinotex” (Szosa Bydgoska 52) powstanie inkubator przedsiębiorczości, centrum szkoleniowe, centrum doradztwa oraz centrum projektów zintegrowanych.

Instytucja będzie służyć małym i średnim przedsiębiorcom, którzy będą korzystać z powierzchni do prowadzenia działalności oraz otrzymają kompleksowe wsparcie w postaci doradztwa prawnego, ekonomicznego, księgowego oraz marketingowego. Instytucja będzie promować efektywne przedsiębiorstwa, które po opuszczeniu Centrum będą zdolne samodzielnie rozwijać działalność, przede wszystkim tworzyć nowe miejsca pracy.

Szacowane koszty przedsięwzięcia wynoszą 23,5 mln zł. Przewiduje się pozyskanie środków z UE w ramach funduszy przewidzianych na lata 2007-2013.

Inwestycje o strategicznym znaczeniu dla Torunia - realizowane przez inwestorów zewnętrznych

Południowa obwodnica Torunia - trasa poligonowa

Długość 12,5 km (40% zadania w granicach administracyjnych miasta), koszt całkowity około 67 mln zł.

W listopadzie 2005 r. została oddana do użytku południowa obwodnica Torunia. W ciągu 18 miesięcy wybudowano 12,5 km odcinek drogi ekspresowej S-10: Warszawa-Toruń-Szczecin (prace drogowe wykonane w układzie jednojezdniowym), wraz z 2 wiaduktami kolejowymi, 7 wiaduktami drogowymi i 2 węzłami (bez węzła Kluczyki). Inwestorem była Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Koszt inwestycji to ok. 70 mln zł, na pokrycie którego uzyskano środki UE z funduszu przedakcesyjnego PHARE 2001.

Autostrada A-1 na odcinku Gdańsk-Toruń

Etap 1 - o długości 90 km i szerokości 28,5m (86 obiektów mostowych, 7 węzłów, 6 parkingów). Budowa pierwszego etapu autostrady A-1 od Gdańska do miejscowości Nowe Marzy pod Grudziądem w systemie koncesyjnym rozpoczęła się w 2005 roku. Trwają przygotowania do budowy drugiego etapu - od Nowych Marz do Czerniewic w Toruniu, o długości 62 km. Realizację tego odcinka przejęło Ministerstwo Transportu.

Etap 2 - o długości 62 km - faza projektu (5 węzłów drogowych, 46 obiektów inżynierskich, dwa mosty przez Wisłę).

W 2006 r. prowadzone są konsultacje dotyczące raportu oceny oddziaływania na środowisko dla etapu 2, miasto uczestniczy w konsultacjach. Rada Miasta Torunia oraz Prezydent Miasta Torunia wystosowali do władz państwowych stanowiska w sprawie konieczności szybkiej realizacji tej inwestycji.

Cristal Park

W sąsiedztwie Torunia, w gminie Łysomice, na obszarze ok. 300 ha powstała filia Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. W strefie prowadzone są inwestycje kapitału japońskiego, skupione wokół firmy SHARP oraz kilkunastu kooperujących z nią przedsiębiorstw. W strefie powstanie docelowo ponad 10 tysięcy nowych miejsc pracy. Miasto współpracuje z inwestorami poprzez podłączenie kompletnej infrastruktury w tym: komunikacyjnej - dowóz pracowników, rozbudowa układu drogowego, lotnisko oraz technicznej - wodociąg i kanalizacja.

Budowa ul. Olimpijskiej i ul. Leśny Trakt

Droga o długości 3,5 km. Koszt inwestycji: około 12 mln zł. Budowa drogi dojazdowej do zakładów produkcyjnych firmy CPP Toruń-Pacific wygeneruje powstanie nowych miejsc pracy dla mieszkańców Torunia. Zawarcie porozumienia trójstronnego pomiędzy Gminą Miasta Toruń, Marszałkiem Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Gminą Lubicz na realizację budowy ulicy Olimpijskiej i ulicy Leśny Trakt. Złożenie w 2005 r. wniosku do ZPORR o dofinansowanie zadania (środków nie otrzymano).

Przygotowano porozumienie pomiędzy Prezydentem Miasta Torunia i Prezesem CPP

Toruń-Pacific na wybudowanie drogi ze środków własnych firmy CPP Toruń-Pacific w zamian za zwolnienie podatkowe.

Inne wybrane inwestycje miejskie realizowane w latach 2002-2006

- budowa dróg lokalnych i infrastruktury drogowej
- budowa ul. Ligi Polskiej (od Konstytucji 3 Maja do Turystycznej)
- przebudowa układu drogowego: ul. Odrodzenia/Uniwersytecka
- budowa ul. Przelot i ul. Odległej wraz z rondem
- zakupy nowych autobusów dla MZK oraz budowa zatok autobusowych
- zintegrowany system informacyjny miasta Torunia
- uruchomienie i wyposażenie Toruńskiego Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności
- modernizacja stadionu żużlowego KS Toruń przy ul. Fałata 98/102
- V Liceum Ogólnokształcące - dobudowa, nadbudowa i modernizacja budynków szkolnych
- Zespół Szkół nr 7, ul. Bażyńskich 30/36 - budowa sali gimnastycznej
- Zespół Szkół nr 34, Czerniewice - budowa sali gimnastycznej
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, ul. Żwirki i Wigury 19/21 - budowa internatu
- rozbudowa i modernizacja obiektów przy ul. Szosa Chełmińska 224/226 na potrzeby Zespołu Szkół Muzycznych
- adaptacja warsztatów szkolnych na obiekty sportowe dla Szkoły Mistrzostwa Sportowego, ul. Targowa 36/38,
- budowa boisk sportowych z zapleciami przy ul. Chełmińskiej 75 (boisko ze sztuczną trawą do hokeja na trawie)
- zakup i modernizacja budynku UMT, ul. Grudziądzka 124/126, Wały gen. Sikorskiego 10
- rozbudowa Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego, ul. Ligi Polskiej 8
- zagospodarowanie Osady Leśnej Barbarka.

Bezpieczny Toruń

Toruńskie Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności

29 czerwca 2004 r. zostało oficjalnie uruchomione Toruńskie Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności. Centrum jest wzorcowym w kraju ośrodkiem skupiającym w jednym miejscu służby dyspozytorskie służb powołanych do ratowania życia, zdrowia i mienia mieszkańców. Zapewnia wysoki standard współpracy służb ratowniczych i warunki do szybkiego reagowania zarówno na wydarzenia codzienne, jak i na nadzwyczajne sytuacje kryzysowe.

TCKRiOL obejmuje swoim zasięgiem obszar Torunia i powiatu toruńskiego - łącznie około 1.350 km kw., na którym mieszka 290 tys. osób. Pracownicy centrum mają do dyspozycji nowoczesne systemy informatyczne, środki łączności przewodowej i bezprzewodowej oraz aparaturę z zakresu badań meteo.

Warto wiedzieć...

Dzięki skoordynowaniu pracy różnych służb ratowniczych skrócił się czas reakcji od momentu wezwania do podjęcia akcji na miejscu zdarzenia - na terenie miasta do 8 minut, a na obszarze powiatu toruńskiego do 15 minut.

Przez 24 godziny na dobę dyżur w centrum pełnią dyspozytorzy Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej, Policji i Straży Miejskiej. Z TCKRiOL połączy się każdy, kto wybierze jeden z numerów: 998, 999 oraz 986 i 112.

Nakłady na budowę i wyposażenie Centrum w latach 2002-2006 wyniosły 5,3 mln zł. Największe kwoty zostały przeznaczone na systemy informatyczne - sprzęt i oprogramowanie oraz systemy łączności.

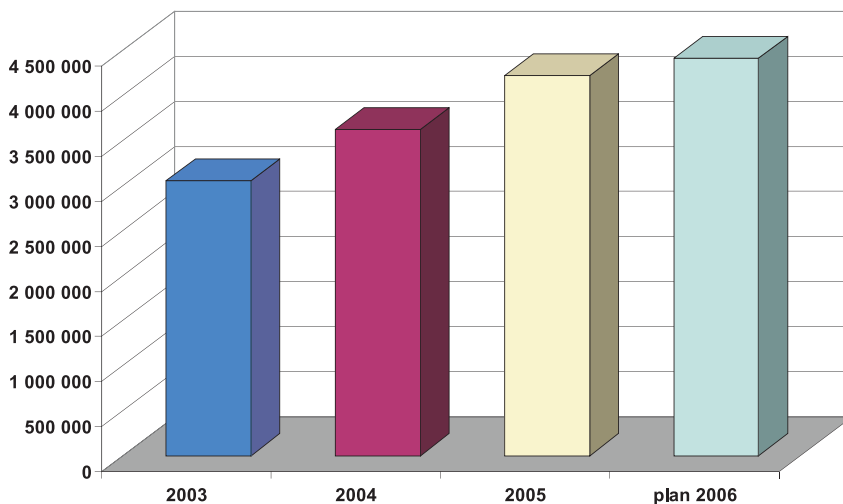
W 2004 roku został przyjęty Program Zapobiegania Przeszłości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego dla Gminy Miasta Toruń i Powiatu Toruńskiego. Dokument opisuje koncepcję i sposoby działań w dziedzinie profilaktyki, w tym prewencji kryminalnej, zmierzających do likwidacji lub ograniczenia negatywnych zjawisk związanych ze sferą bezpieczeństwa mieszkańców. Istotną częścią programu jest koordynacja zadań poszczególnych instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne w mieście.

Straż Miejska

Straż Miejska jest samorządową formacją mundurową wykonującą działania związane z utrzymaniem porządku publicznego. Od 31 grudnia 2002 r. Straż została wyodrębniona ze struktury Urzędu Miasta Torunia i działa jako samodzielna jednostka budżetowa gminy.

Liczba strażników miejskich:

- rok 2002: liczba etatów 69, w tym 6 kobiet
- rok 2003: liczba etatów 81, w tym 9 kobiet
- rok 2004: liczba etatów 96, w tym 12 kobiet
- rok 2005: liczba etatów 111, w tym 17 kobiet
- rok 2006: liczba etatów 111, w tym 16 kobiet

Wykres nr 9.
Nakłady finansowe na działalność Straży Miejskiej w latach 2002-2006 (w zł)

Warto wiedzieć...

Od maja 2006 r. w toruńskiej Straży Miejskiej działa specjalna grupa interwencyjna do wspierania policji w przypadku wybryków chuligańskich i zakłóceń porządku publicznego. 30-osobowy oddział jest doskonale wyposażony i przeszedł specjalistyczne, kilkumiesięczne szkolenie. Na co dzień członkowie tej formacji pełnią normalną służbę w szeregach Straży.

Kierunki działania Straży Miejskiej:

- poszerzanie zakresu działań prewencyjnych i współpracy z mieszkańcami prowadzonej poprzez dzielnicowych,
- zwiększanie liczby patroli dzięki systematycznemu powiększaniu stanu osobowego formacji,
- wyznaczanie większej liczby służb patrolowych w godzinach wieczornych i nocnych,
- całodobowy system pełnienia służb,
- działanie na rzecz poprawy stanu sanitarno-porządkowego na terenie.

Służba patrolowa

W 2002 roku czas pracy Straży Miejskiej został wydłużony do północy. Wzmocnienie kadrowe formacji, a także zmiany organizacyjne w jednostce umożliwiły dalsze społecznie oczekiwane zmiany. Od lipca 2005 r. strażnicy miejscy pełnią służbę patrolową przez całą dobę.

	2002	2003	2004	2005	2006 (plan)
Patrole samodzielne	5.149	5.073	5.878	6.861	7.464
Patrole z Policją	1.403	1.831	2.134	2.110	2.077
Razem:	6.552	6.904	8.012	8.971	9.541

Tabela nr 5. Patrole strażników miejskich (samodzielne i z udziałem policji) w latach 2002-2006

Liczba patroli samodzielnych systematycznie wzrasta dzięki zwiększającej się liczbie etatów w Straży Miejskiej jak również reorganizacji istniejącej struktury organizacyjnej. Ilość patroli wspólnych wynika natomiast z określenia rozwoju współpracy z Policją jako jednego z ważniejszych priorytetów do realizacji w „Kierunkach Działania” zatwierdzonych przez Prezydenta Miasta Torunia. Dzięki współpracy z funkcjonariuszami Służby Kandydackiej Oddziałów Prewencji Ko-

mendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy oraz z funkcjonariuszami Policji - w ramach płatnych patroli finansowanych przez Gminę Miasta Toruń udało się utrzymać liczbę wspólnych patroli na dotychczasowym poziomie.

Interwencje

Liczba interwencji podejmowanych przez toruńskich strażników w latach 2002-2005 rosła: od ponad 27 tys. w roku 2002 do prawie 45 tys. w roku 2005.

	2002	2003	2004	2005	30.09.2006
Podejmowane interwencje	27.276	32.041	41.658	44.847	24.846

Tabela nr 6. Interwencje Straży Miejskiej w latach 2002-2006

Liczba interwencji podejmowanych przez funkcjonariuszy Straży świadczy o wzroście skali prowadzonych działań i wynika z bardziej efektywnego wykorzystania sił i środków Straży poprzez:

- zwiększenie liczby patroli dzięki systematycznemu powiększaniu stanu osobowego Straży na przestrzeni omawianych lat,
- położenie nacisku na wyznaczanie większej liczby służb patrolowych w godzinach wieczornych i nocnych, czyli w godzinach, w których mieszkańcy miasta są najbardziej narażeni na zagrożenia związane z naruszeniem spokoju i porządku publicznego,
- wprowadzenie całodobowego systemu pełnienia służb,
- realizację zadań w zakresie poprawy stanu sanitarno-porządkowego na terenie miasta przez przypisaną na stałe do poszczególnych rejonów strażników-dzielnicowych.

Od roku 2006 działania Straży Miejskiej w zakresie utrzymania spokoju i porządku publicznego zostały ukierunkowane na odpowiednie formy oddziaływania prewencyjnego i przeciwdziałania naruszeniom prawa, co w konsekwencji powinno doprowadzić do zmniejszenia ilości podejmowanych interwencji.

Warto wiedzieć...

W grudniu 2005 r. toruńska Straż Miejska otrzymała trzy nowe samochody skoda fabia - do pełnienia służb patrolowych.

Zakup sfinansowano z budżetu miasta. W listopadzie 2004 miasto kupiło strażnikom samochód renault partner służący o przewozu osób nietrzeźwych.

Legitymowani i ujęci

W trakcie pełnionych służb patrolowo-interwencyjnych strażnicy miejscy legitymowali na przestrzeni lat od 82 do 142 osób dziennie.

	2002	2003	2004	2005	30.09.2006
legitymowani	30.096	48.595	52.047	51.020	30.035
pouczeni	21.677	26.297	35.636	35.451	18.260
mandaty karne	4.859	4.492	4.544	7.294	5.037
wnioski do Sądu	294	231	248	322	249
legitymowani prewencyjnie	714	15.784	8.429	5.321	4.656

Tabela nr 7.

Liczba osób legitymowanych przez strażników miejskich w latach 2002-2006

Współpraca z Policją

W 2001 r., a potem w grudniu 2004 r. zostały zawarte porozumienia określające zasady współpracy Straży Miejskiej i Policji Państwowej na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w Toruniu. Współdziałanie obu służb jest ważnym elementem wpływającym na skuteczność podejmowanych działań.

Wybrane elementy współpracy z Policją:

- wspólne służby patrolowe,
- wymiana informacji o zagrożeniach,
- współdziałanie przy zabezpieczaniu miejsc popełniania przestępstw i wykroczeń,
- koordynacja rozmieszczenia służb patrolowych,
- stała łączność pomiędzy jednostkami,
- doskonalenie metod współdziałania.

Warto wiedzieć...

Najbardziej widocznym elementem współpracy Straży Miejskiej z Policją są wspólne patrole organizowane w sezonie letnim - „Bezpieczna strefa dla turystów”.

Współpraca patrolowa jest prowadzona na terenie całego miasta:

- z komisariatem „Śródmieście” - na Starówce, targowiskach miejskich i Bydgoskim Przedmieściu,
- z komisariatem „Podgórz” - w lewobrzeżnej części Torunia,
- z komisariatem „Rubinkowo” - we wschodnich rejonach miasta.

W latach 2005-2006 wystawione były patrole wspólne z funkcjonariuszami ze Służby Kandydackiej Oddziałów Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy, które z reguły funkcjonowały w godzinach nocnych.

Wybór wspólnych działań Straży Miejskiej i Policji:

- „Bezpieczna strefa dla turystów” - program służy zwiększeniu bezpieczeństwa w rejonie Starego Miasta, ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczeństwo turystów i uczestników wycieczek szkolnych w sezonie turystycznym. Program „Bezpieczna strefa dla turystów” to m.in.: służby patrolowe na trasach turystycznych; wczesne rozpoznanie najbardziej zagrożonych terenów; ulotki informacyjne dla turystów - także obcojęzyczne; zwiększona liczba patroli na Starówce.
- Wspólne patrole szkolne - program służy rozpoznaniu i zapobieganiu zagrożeniom dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, jakie mogą powstać w szkołach lub ich otoczeniu, a także budowaniu właściwych relacji pomiędzy funkcjonariuszami, a młodzieżą szkolną i kadrami nauczycielską.
- „Pierwszy Dzień Wiosny” - program służy koordynacji działań i rozmieszczenia służb mundurowych dbających o bezpieczeństwo podczas obchodów święta
- Patrole rzeczne - od 2006 roku nawiązana została współpraca z posterunkiem wodnym Policji oraz placówką miejską WOPR. Jej efektem są wspólne patrole wodne na Wiśle, w granicach administracyjnych miasta.
- „Bezpieczna droga do szkoły” - program służy zapewnieniu dzieciom i młodzieży bezpiecznej drogi do szkoły w pierwszych tygodniach nauki. Jest realizowany wspólnie z toruńską „drogówką”.
- Akcja „Znicz” - działanie służy m.in. utrzymaniu porządku w działalności handlowej wokół cmentarzy, prawidłowości ruchu oraz parkowania pojazdów i zapobieganiu kradzieżom - w dniach związanych z obchodami Święta Zmarłych.

Warto wiedzieć...

Strażnicy miejscy i policjanci wspólnie chronią także szopkę bożonarodzeniową, która na czas świąt stoi na toruńskim Rynku Staromiejskim. Dzięki tej służbie udało się uniknąć kradzieży figur ze żłóbka, a także ująć sprawców nieudanej próby podpalenia szopki.

Prewencja wśród najmłodszych

Programy prewencyjne realizowane w toruńskich szkołach:

Rok 2004 - Realizacja trzech programów profilaktycznych przeznaczonych dla uczniów klas 1-3 oraz 4-6, dotyczących m.in. bezpieczeństwa w drodze do szkoły, zagrożeń związanych z materiałami pirotechnicznymi oraz zachowania w stosunku do osób nieznanymi. Współpraca była prowadzona z 18 szkołami.

Rok 2005 - Realizacja dwunastu programów prewencyjno-profilaktycznych mających na celu ograniczenie przestępczości wśród dzieci i młodzieży. Utworzono także zespół koordynatorów ds. profilaktyki, który współpracuje z placówkami kulturalno-oświatowymi, organizacjami pozarządowymi i społecznymi w zakresie podejmowania wspólnych akcji prewencyjno-profilaktycznych mających na celu ograniczenie niepożądanych zjawisk występujących wśród młodzieży.

Rok 2006 - Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych w 34 toruńskich szkołach i placówkach oświatowych oraz świetlicach opiekuńczo-wychowawczych.

Realizowane programy: „Bezpieczna szkoła”, „Bezpieczna młodzież”, „Bezpieczne wakacje”, „Baw się bezpiecznie - bezpieczne ferie zimowe”, „Uwaga obcy”, „Pies przyjaciel czy wróg”, „Baw się bezpiecznie - bezpieczne wakacje”, „Bezpieczeństwo w drodze do szkoły”, „Agresja i przemoc w szkole”, „Strażnik miejski moim przyjacielem”, „Zadania i uprawnienia Straży Miejskiej”, „Uzależnieniom Nie!”, „Niebezpieczne cukierki”, „Bezpieczeństwo a materiały pirotechniczne”.

Warto wiedzieć...

W 2005 r. koordynatorzy ds. profilaktyki dotarli ze swoją wiedzą do ponad 22 tys. toruńskich uczniów.

Monitoring miasta

Ponad 1,1 mln zł przeznaczono w latach 2002-2006 na budowę i utrzymanie systemów monitoringu Torunia. W ramach tego zadania realizo-

wane są dwa przedsięwzięcia: system obejmujący swoim zasięgiem Zespół Staromiejski oraz inne rejon miasta. Specjalne kamery są montowane w newralgicznych z punktu widzenia bezpieczeństwa miejscach. Obserwacja „na żywo” i analiza zapisów obrazu z kamer zwiększa skuteczność działania Policji i Straży Miejskiej.

Rozwój systemu monitoringu Zespołu Staromiejskiego:

- 2002 r. - zakup i instalacja dwóch kamer obrotowych: przy pl. Teatralnym i skrzyżowaniu ulic: Odrodzenia-Szosa Chełmińska-Czerwona Droga.
- 2003 r. - rozbudowa stanowiska dyspozytorskiego do obsługi monitoringu wizyjnego.
- 2004 r. - instalacja pięciu kamer obrotowych oraz pięciu kamer stacjonarnych na Starówce oraz zakup nowego rejestratora i urządzeń do obsługi stanowiska operatorskiego.
- 2005 r. - zakup kabla światłowodowego do przesyłu sygnału z kamer, wykonanie projektu dalszej rozbudowy systemu kamer, kupno i instalacja siedmiu nowych kamer obrotowych na Starówce.
- 2006 r. - rozbudowa systemu o kolejne 17 kamer obrotowych, zastąpienie trzech istniejących wcześniej kamer stacjonarnych jedną obrotową, rozbudowa i modernizacja stanowiska operatorskiego w TCKRiOL.

W obszarze Zespołu Staromiejskiego działają obecnie 33 kamery do monitoringu.

Warto wiedzieć...

Od 2005 r. toruńska Policja prowadzi statystykę wykrytych wykroczeń i przestępstw oraz sprawców ujętych dzięki systemowi monitoringu.

Monitoring uliczny w roku 2005 i pierwszej połowie 2006 r. umożliwił stwierdzenie m.in.:

- 668 przypadków spożywania alkoholu w miejscach publicznych,
 - 211 przypadków wykroczeń w ruchu drogowym,
 - 116 osób śpiących w miejscach publicznych,
 - 77 przypadków awantur w miejscach publicznych,
 - 63 przypadki wykroczeń porządkowych,
 - 30 przypadków żebractwa,
 - 19 przypadków kradzieży i dewastacji mienia,
 - 14 przypadków przestępstw,
 - 7 przypadków bójek i pobić,
- co spowodowało, że:
- udało się zatrzymać 59 sprawców przestępstw,

- nałożono 376 mandatów karnych i skierowano 43 wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego.

Monitoring osiedlowy

Od połowy 2005 r. miasto współpracuje z kilkoma toruńskimi spółdzielniami mieszkaniowymi przy budowie systemu monitoringu wizyjnego osiedli mieszkaniowych. Obecnie działa 51 kamer na osiedlach zarządzanych przez SM „Kopernik”, MSM i SM „Zieleniec”.

Budżet Torunia wspiera to zadanie organizacyjnie i finansowo. W latach 2005-2006 na działanie systemu miasto przekazało łącznie 300 tys. zł, a spółdzielnie mieszkaniowe ponad 1,3 mln. Plany przewidują jeszcze montaż kolejnych 13 kamer oraz rozbudowę węzłów optycznych na poszczególnych osiedlach. Monitoring jest tak zaprojektowany, że można do niego dołączać kolejne obszary i osiedla. Zainteresowanie udziałem w przedsięwzięciu zgłosiły również spółdzielnie ze wschodniej części miasta: Rubinkowo i Na Skarpie.

Warto wiedzieć...

Obraz z kamer umieszczonych na terenach spółdzielni mieszkaniowych jest obserwowany przez mieszkańców lub organizacje pozarządowe, na podstawie umów zawartych z zarządami spółdzielni.

Wsparcie dla bezpieczeństwa

Pomoc finansowa dla Policji

Ponad 2 mln zł wsparcia otrzymała w latach 2002-2006 Komenda Miejska Policji w Toruniu od samorządu miasta. Pomimo tego, że Policja jest instytucją państwową, utrzymywaną z budżetu centralnego, miasto przekazuje dodatkowe fundusze inwestycyjne i na działalność bieżącą przyczyniając się w ten sposób do poprawy jakości pracy służby odpowiedzialnej za bezpieczeństwo obywateli.

Wybrane formy wsparcia finansowego dla toruńskiej policji w latach 2002-2006:

- dofinansowanie termomodernizacji budynku Komendy Miejskiej, 700 tys. zł,
- zakup paliwa do radiowozów, 615 tys. zł,
- dofinansowanie zakupu samochodów służ-

- bowych, 324 tys. zł,
- zakup sprzętu komputerowego i urządzeń biurowych, 197 tys. zł,
- rekompensata za dodatkowe patrole na ulicach miasta, 70 tys. zł,
- drobne remonty i materiały, 50 tys. zł,
- dofinansowanie materiałów edukacyjnych, 40 tys. zł,
- zakup różnego rodzaju wyposażenia, 19,5 tys. zł.

W zamian za finansowanie paliwa do policyjnych samochodów miasto uzyskuje dodatkowe patrole funkcjonariuszy tzw. służby kandydackiej.

Warto wiedzieć...

W latach 2002-2006 miasto kupiło toruńskiej Policji pięć specjalnie tresowanych psów wykorzystywanych w działaniach operacyjnych. Koszt tych zakupów wyniósł w sumie 15 tys. zł.

Pomoc finansowa dla Państwowej Straży Pożarnej

W latach 2002-2006 miasto przekazało Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej prawie 2,2 mln zł.

Wybrane cele pomocy finansowej:

- dofinansowanie zakupu nowoczesnej autodrabiny (wspólnie z Komendą Główną PSP), 1,14 mln zł,
- dofinansowanie zakupu ciężkiego samochodu ratownictwa technicznego, 360 tys. zł,
- dofinansowanie zakupu samochodu ratownictwa ekologicznego, 160 tys. zł,
- modernizacja placu i dróg dojazdowych do strażnicy przy Komendzie Miejskiej PSP, 400 tys. zł,
- zakup 60 hełmów ochronnych, 46 tys. zł,
- zakup radiotelefonów, drobnego sprzętu i instalacji, 45 tys. zł,
- dotacja na wewnętrzny system alarmowania, 35,5 tys. zł.

Warto wiedzieć...

Za pomocą drabiny, którą miasto kupiło toruńskim strażakom w grudniu 2005 r., można prowadzić działania ratownicze na wysokości 37 metrów i sięgać do najwyższych budynków mieszkalnych w Toruniu.

Budownictwo mieszkaniowe

Od wielu lat liczba mieszkań będących własnością miasta zmniejsza się. Przede wszystkim z powodu sprzedaży lokali ich najemcom, ale także zbywania nieruchomości oraz przeznaczania do rozbiórek budynków w złym stanie technicznym. Jednocześnie prowadzone są działania, w wyniku których miasto pozyskuje nowe lokale komunalne i socjalne, które są niezbędne do zaspokojenia rosnących potrzeb mieszkaniowych wśród osób niezamożnych.

Miasto jest obecnie właścicielem 5.851 mieszkań komunalnych oraz 525 lokali socjalnych. W 2002 r. było to odpowiednio 6.240 mieszkań komunalnych i 228 lokali socjalnych. Mieszkaniami tymi (z wyjątkiem 53 znajdujących się w placówkach oświatowych) zarządza Zakład Gospodarki Mieszkaniowej. 478 z tych lokali znajduje się w budynkach, których zarząd częściami wspólnymi właściciele powierzyli innym podmiotom. Obecnie ZGM zarządza w sumie 709. budynkami, w których znajduje się 8.551 lokali. Prócz gminnych są to mieszkania należące do wspólnot mieszkaniowych i właścicieli prywatnych.

Zbywanie mieszkań komunalnych

W 2005 r. uporządkowano i zracjonalizowano sposób prywatyzacji nieruchomości wchodzących w skład Zespołu Staromiejskiego. Został ustalony wykaz nieruchomości, które będą zbywane w całości w drodze przetargowej oraz nieruchomości, w których kontynuowana będzie sprzedaż lokali mieszkalnych i użytkowych.

W 2003 r. wprowadzono nowe stawki bonifikat od ceny sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Miasta Toruń. Ustalone stawki wynoszą:

- 80% przy sprzedaży pojedynczego lokalu mieszkalnego
- 85% przy jednoczesnej sprzedaży co najmniej 3 lokali mieszkalnych
- 90% przy jednoczesnej sprzedaży wszystkich lokali mieszkalnych, które dotychczas nie zostały zbyte w obrębie danego budynku, lecz w

ilości nie mniejszej niż 3 lokale

- 10% przy sprzedaży lokalu mieszkalnego osobom posiadającym uprawnienia kombatanckie, przy czym maksymalna bonifikata wynosi 90%.

Od października 2002 r. do 15. 10.2006 r. sprzedano łącznie 592 lokale mieszkalne.

2002	2003	2004	2005	15.10.2006
34	98	245	116	99

Tabela nr 8. Liczba mieszkań komunalnych sprzedanych w latach 2002 - 15.10.2006

Potrzeby mieszkaniowe

W Toruniu poszerza się krąg rodzin, które nie są w stanie samodzielnie rozwiązać własnych problemów mieszkaniowych. Niskie dochody, problemy rodzinne, 3-letnie wypowiedzenia umów najmu (z końcem 2004 r. upłynął okres ochronny dla najemców, którzy płacili czynsz regulowany) - to powody znacznego wzrostu potrzeb mieszkaniowych rodzin o niskich dochodach. W 2002 r. brakowało w Gminie ok. 800 mieszkań.

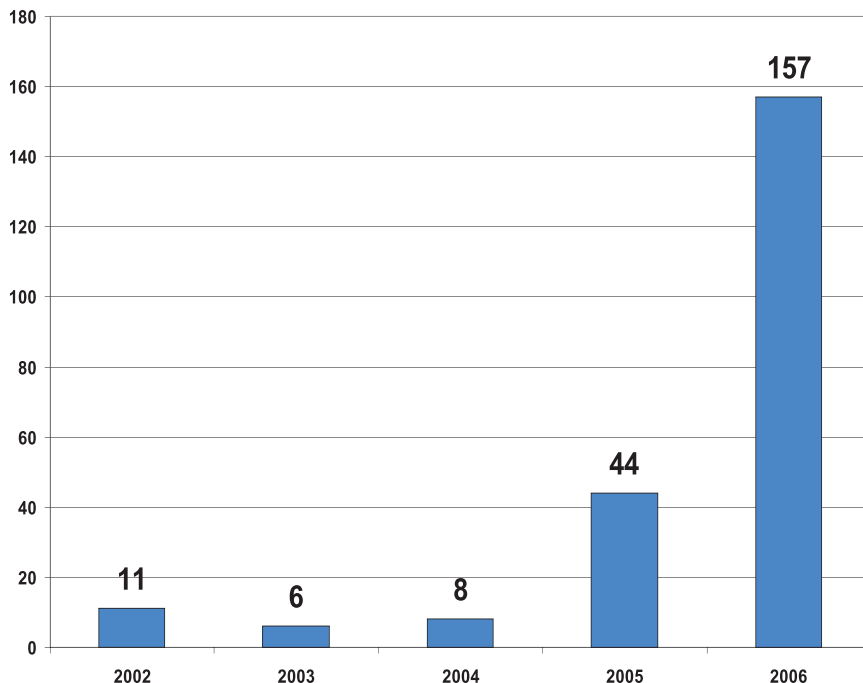
Zgodnie z aktualnym szacunkiem w 2006 r. na mieszkania komunalne i socjalne czeka łącznie 1.600 rodzin, a dzięki wybudowaniu w latach 2005-2006 dwustu nowych mieszkań gminnych liczba oczekujących zmniejszyła się o prawie 200 rodzin.

Budowa i adaptacja mieszkań komunalnych i socjalnych

W 2003 r. rozpoczęto realizację mieszkaniowego programu inwestycyjnego zakładającego znaczne zwiększenie - w ciągu kilku lat - liczby gminnych mieszkań. W latach 2003 i 2004 prowadzone były prace przygotowujące inwestycje mieszkaniowe, m.in.: zakupy nieruchomości przy ul. Okólniej 11-13 i Armii Ludowej 73-81, pozy-

skanie w drodze zamiany gruntu pod dwa budynki przy ul. Olsztyńskiej 116, przygotowanie 3 wniosków o wsparcie finansowe z Funduszu Dopląt. Pierwsze efekty w postaci 40 nowych lokali uzyskano w maju 2005 r., kolejne w roku 2006 - wybudowano lub adaptowano 157 mieszkań.

2. Nieruchomość przy ul. Targowej 24a. Trwa budowa 47 mieszkań komunalnych, których realizacja kosztować będzie ok. 3,7 mln zł.
3. Nieruchomość po Jednostce Wojskowej przy ul. Okólnej 11-13 i Armii Ludowej 73-81.

Wykres nr 10.
Mieszkania komunalne
i socjalne wybudowane
i adaptowane w latach 2002-2006

W latach 2002-2006 na inwestycje mieszkaniowe budżet miasta przeznaczył łącznie kwotę 19,8 mln zł, z czego 16,7 miliona przypada na lata 2005-2006.

2002	2003	2004	2005	2006
0	2.193.000	898.000	8.707.000	8.000.000

Tabela nr 9. Nakłady na budowę i adaptację lokali mieszkalnych i socjalnych w latach 2002-2006 (w zł)

Nieruchomości pod gminne budownictwo mieszkaniowe:

1. Nieruchomość przy ul. Olsztyńskiej 110-130. W 2006 r. ukończono w tej lokalizacji budowę 127 mieszkań socjalnych za kwotę ponad 8,7 mln zł. Inwestycja objęta wsparciem finansowym z budżetu państwa w wysokości 2 mln zł (docelowo powstanie tam 330 mieszkań). Ukończono przygotowanie budowy dwóch kolejnych budynków, z 77 lokalami mieszkalnymi. W III etapie uzyskanych zostanie ok. 120 mieszkań komunalnych.

Zakończono przygotowania do budowy 72 nowych lokali mieszkalnych, których oddanie do użytku zaplanowane jest na koniec 2007 r. W III etapie wybudowane zostaną 84 mieszkania komunalne.

4. Nieruchomość przy ul. Drzymały 13/15. Przewiduje się wybudowanie ok. 60 mieszkań. Do prac przygotowujących inwestycję do realizacji miasto przystąpi w 2007 r.
5. Nieruchomość przy ul. Poznańskiej 294 A. Planuje się wybudowanie ok. 200 mieszkań komunalnych. Do prac przygotowujących inwestycję do realizacji służby gminne przystąpią w 2007 r.

Nieruchomości do adaptacji na mieszkania gminne:

1. Budynek po internacie szkolnym przy ul. Żwirki i Wigury 19/21. W wyniku adaptacji przeprowadzonej w 2005 r. uzyskano 2 mieszkania komunalne i 38 socjalnych. Inwestycja została objęta wsparciem z budżetu państwa w wysokości 355 tys. zł.
2. Budynki pokoszarowe przy ul. Okólnej 11-13 i

Armii Ludowej 73-81. W roku 2006 zakończono adaptację i nadbudowę 3 budynków uzyskując 30 mieszkań socjalnych, a koszt wyniósł ok. 2,6 mln zł. Inwestycja została objęta wsparciem z budżetu państwa w wysokości 384 tys. zł. W bieżącym roku zakończono przygotowanie inwestycji adaptacji dwóch kolejnych budynków pokoszarowych, w wyniku realizacji której w połowie 2007 r. uzyskanych będzie 40 lokali socjalnych.

Poza zadaniami realizowanymi z budżetu miasta, Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w latach 2005 i 2006 z własnych funduszy zaadaptował 22 mieszkania w budynku hotelowym przy ul. Krasińskiego 114. Ponadto w latach 2002-2006 na remonty w budynkach komunalnych ZGM przeznaczał średnio ok. 5-5,5 mln zł rocznie.

Czynsze

Obecne miesięczne stawki bazowe czynszów w mieszkaniach komunalnych wahają się - w zależności od daty podpisania umowy najmu - od 3,66 do 4,82 zł za metr kwadratowy powierzchni mieszkania. W lokalach o pow. ponad 80 m kw. czynsze są wyższe i wynoszą od 7,28 do 9,64 zł.

W mieszkaniach socjalnych czynsz wynosi 0,53 zł za metr kwadratowy na miesiąc.

Od lipca 2005 r. najemcy znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej mogą korzystać z obniżek czynszów: o 40, 30 lub 20% w zależności od dochodu na członka rodziny.

Obniżki nie przysługują najemcom płacącym czynsz wolny za zajmowanie mieszkania o powierzchni przekraczającej 80 m kw.

Toruńskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego

W latach 2002-2006 TTBS wybudowało łącznie (w Toruniu i Lubiczu) 624 mieszkania na wynajem - na zasadach obowiązujących dla towarzystw budownictwa społecznego.

TTBS jest instytucją wspomagającą realizację programu mieszkaniowego gminy. Miasto wspiera działalność towarzystwa poprzez:

- wnoszenie wkładów niepieniężnych w postaci nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych,
- w 2002 r. - przekazano TTBS tereny: przy ul.

Włocławskiej i Solankowej, o wartości 284 tys. zł, przy ul. Olsztyńskiej o wartości 2,1 mln zł oraz przy ul. Mohna i Drzewieckiego o wartości 1,2 mln zł.

w 2006 r. - przekazano TTBS teren przy ul. Armii Ludowej i Okólnej (tereny powojkowe) o wartości 1,7 mln zł.

- wnoszenie wkładów pieniężnych lub partycypację w kosztach budowy mieszkań.

2002	2003	2004	2005	2006
3.000.000	2.000.000	2.050.000	1.000.000	0

Tabela nr 10. Partycypacja Gminy w realizacji budownictwa TTBS w latach 2002-2006 (w zł)

Jak pokazano w tabeli, w latach 2002-2005 miasto podniosło kapitał zakładowy TTBS łącznie o 8,05 mln zł.

Towarzystwo uzyskało, zgodnie z zawartymi umowami z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w Warszawie, 46,5 mln zł kredytów z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego.

W ramach środków finansowych przekazywanych Towarzystwu miasto zapewniało mieszkania osobom:

- opuszczającym mieszkania komunalne i pozostawiającym wolny lokal,
- mieszkającym w gminnych budynkach przeznaczonych do wyburzenia w związku z orzeczoną katastrofą budowlaną,
- mieszkającym w budynkach przeznaczonych do wyburzenia w związku z realizacją inwestycji miejskich,
- tracącym lokal mieszkalny w wyniku klęski żywiołowej, katastrofy budowlanej itp.,
- tracącym lokal z powodu otrzymania 3-letniego wypowiedzenia umowy najmu w trybie ustawy o ochronie praw lokatorów...,
- wynajmującym lokale w gminnych budynkach użyteczności publicznej oraz w gminnych budynkach znajdujących się na Starym Mieście,
- nieposiadającym środków finansowych na wniesienie partycypacji w budowie lokalu, jeżeli złożyły wnioski do końca 2003 roku.

Uzbrojenie terenów budowlanych

W latach 2002-2006 miasto przeznaczało środki na przygotowanie przez spółdzielnie mieszkaniowe i deweloperów we własnym zakresie terenów pod budownictwo mieszkaniowe. Wielkość środków była dostosowywana do poziomu budownictwa w danym roku.

W latach 2002-2005 zbudowane zostały m.in. sieci wod.-kan. w ulicach: Olsztyńska, Grębocin Przyłubie, Lubicka, Włocławska, O/M Letnia, Grudziądzka, O/M Lelewela, Kołłątaja, w ul. Świętopełka, O/M Nad Doliną, O/M Rybaki oraz droga dojazdowa do ul. Nad Strugą i oświetlenie ulicy na O/M Brzezina. Łączna długość wybudowanych sieci w ramach inwestycji wspólnych wyniosła 4,3 km.

rok	przekazane kwoty
2002	579.000
2003	371.000
2004	326.000
2005	500.000
2006	550.000

Tabela nr 11 Fundusze na uzbrojenie terenów dla inwestorów budownictwa mieszkaniowego (w zł)

Ponadto, w ramach działań miasta, prowadzone są prace wodno-kanalizacyjne oraz inwestycje drogowe.

Od drugiej połowy 2003 r. inwestorzy budownictwa mieszkaniowego mogą korzystać ze zwolnienia z podatku od nieruchomości, związanego z budową mieszkań na wynajem lub do przydziału na zasadach spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu. Zwolnienie przysługuje maksymalnie na okres 10 lat. Wysokość umorzeń w latach 2004-2006 wyniosła ok. 132 tys. zł.

Z wieczystego na własność

W latach 2004-2006 Rada Miasta Torunia przyjęła szereg uchwał wprowadzających nowe zasady związane z przekształcaniem prawa użytkowania wieczystego gruntów, na których stoją budynki mieszkalne we własność. Wprowadzono

m.in. 90% bonifikaty przy zbywaniu takich terenów w przypadkach:

- sprzedaży gruntów na rzecz członków wspólnot powstałych wskutek sprzedaży mieszkań komunalnych,
- przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności na rzecz spółdzielni mieszkaniowych oraz właścicieli wydzielonych z nich lokali mieszkalnych,
- sprzedaży prawa własności gruntów stanowiących własność gminy, wykorzystywanych lub przeznaczonych na cele mieszkaniowe na rzecz ich użytkowników wieczystych.

W okresie październik 2002 - październik 2006 rozdysponowano łącznie 222,73 ha gruntów na rzecz użytkowników wieczystych.

203,73 ha z tych terenów to grunty spółdzielni mieszkaniowych, na których znajduje się kilkanaście tysięcy mieszkań.

Z możliwości przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości skorzystały też 394 osoby fizyczne - jako użytkownicy wieczysti - pozyskując 19 ha gruntów. Łączna liczba mieszkań zlokalizowanych na na tej powierzchni wynosi 444, w tym 10 wspólnot mieszkaniowych (60 mieszkań), pozostałe 384 to mieszkania w domkach jednorodzinnych.

Infrastruktura techniczna i środowisko

Toruńskie drogi

W Toruniu jest prawie 441 km dróg, z czego 265 km to drogi o nawierzchni twardej, a 30,5 km z nich to drogi dwujezdniowe.

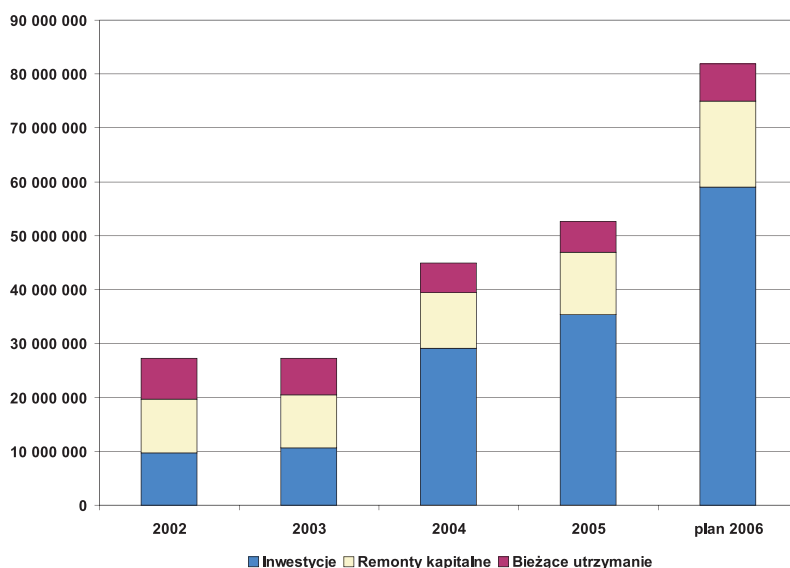
Między rokiem 2002 a 2006 nastąpił znaczny wzrost nakładów finansowych związanych z inwestycjami drogowymi. W roku 2006 nakłady na inwestycje na toruńskich drogach osiągnęły poziom ponad 59 milionów zł. W ramach tych środków budowane są drogi lokalne, wylotowe, oświetlenie uliczne, sygnalizacja świetlna, kanalizacja deszczowa, chodniki i ścieżki rowerowe. Część środków finansowych przeznaczana się na przygotowanie projektów dla kolejnych zadań inwestycyjnych.

Główne inwestycje drogowe realizowane w ostatnich latach w Toruniu:

- budowa nowego wiaduktu Kościuszki wraz z dojazdami,
- budowa Trasy Średnicowej Podgórze,
- przebudowa skrzyżowania ulic: Odrodzenia-Przy Kaszowniku- Dąbrowskiego-Uniwersyteckiej,
- budowa ulicy Wielki Rów

Szereg ważnych inwestycji drogowych uzyskało znaczne fundusze Unii Europejskiej:

- budowa ulicy Ligi Polskiej (od ul. Konstytucji 3 Maja do ul. Turystycznej),
- budowa ul. Przelot i Odległej,
- modernizacja ul. Szosa Bydgoska - II etap (od Polchemu do granicy miasta),

Wykres nr 11.
Wydatki na inwestycje, remonty kapitalne i bieżące utrzymanie dróg w latach 2002-2006 (w zł)

	2002	2003	2004	2005	2006 (plan)
Inwestycje	9.645.000	10.617.000	29.150.000	35.417.000	59.063.000
Bieżące utrzymanie	7.531.000	6.659.000	5.441.000	5.694.000	6.854.000
Remonty kapitalne dróg	10.068.000	9.920.000	10.377.000	11.522.000	15.930.000
Razem:	27.244.000	27.196.000	44.968.000	52.633.000	81.847.000

Tabela nr 12.
Wydatki na inwestycje, remonty kapitalne i bieżące utrzymanie dróg w latach 2002-2006 (w zł)

- modernizacja ul. Szosa Lubicka - I etap (od ul. Olsztyńskiej do Strugi Lubickiej),
- przebudowa ul. Olsztyńskiej - I etap (od ul. Szosa Lubicka do ul. Suwalskiej),
- rewitalizacja Rynku Nowomiejskiego,
- odnowa infrastruktury transportu publicznego w Toruniu - budowa zatok autobusowych i peronów.

Dodatkowo w ramach Krajowego Programu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego GAMBIT 2005 Ministerstwo Infrastruktury przeznaczy środki pożyczki Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) na następujące inwestycje:

- przebudowa sygnalizacji na skrzyżowaniu Szosa Lubicka-Olsztyńska-Ligi Polskiej,
- przebudowa sygnalizacji na skrzyżowaniu Szosa Lubicka-Wyszyńskiego-Dziewulskiego.

cji. Obecnie trwają prace przy włączeniu Trasy Średnicowej Podgórze w ul. Łódzką. Łączny koszt tej inwestycji wynosi 34 mln zł. Trasa ta jest pierwszą drogą z planowanych do budowy sieci wewnętrznych obwodnic Torunia.

Bieżące utrzymanie

Racjonalizowane są wydatki na bieżące utrzymanie dróg. W roku 2002 wyniosły ok. 7,5 mln zł, a w roku 2006 zamkną się kwotą poniżej 6,8 mln.

Na koszty bieżącego utrzymania dróg składają się takie zadania jak: remonty częściowe nawierzchni bitumicznych, nakładki z masy bitumicznej, uzupełnienia w nawierzchniach z kostki polbruk, utwardzenie dróg gruntowych

Nazwa drogi	Koszt całkowity w zł	Odcinki realizowane	Wydatki w zł w poszczególnych latach:				
			2002	2003	2004	2005	2006
Grudziądzka (2003-2004)	912.000	Likwidacja przewężenia od ul. Wielki Rów do ul. Polnej	-	313.000	600.000	-	-
Szosa Bydgoska (2005-2006)	7.950.000	Od Polchemu do granicy miasta	-	-	-	4.750.000	3.200.000
Szosa Lubicka (2005-2006)	23.200.000	Od skrzyżowania z ul. Olsztyńską do Strugi Lubickiej	-	-	-	1.874.000	19.400.000
(2005-2009)	58.000.000	Od Strugi Lubickiej do granicy miasta	-	-	-	226.000	1.460.000
Olsztyńska (2005-2006) płatności do 2007 r.	13.950.000	Od ul. Szosa Lubickiej do ul. Suwalskiej	-	-	-	242.000	9.600.000
(2006-2008)	21.000.000	Od ul. Suwalskiej do granicy miasta	-	-	-	-	1.020.000

Tabela nr 13. Modernizacja dróg wylotowych z Torunia w latach 2002-2006 (w zł)

Istotnym dla komunikacji w lewobrzeżnym Toruniu, zwłaszcza w kontekście wyłączenia fragmentów ul. Poznańskiej przy robotach kanalizacyjnych, jest budowa Trasy Średnicowej Podgórze. Inwestycja ta została podzielona na dwa etapy. Pierwszy rozpoczęto w 2004 r. Dwukilometrowy odcinek został ukończony i oddany do eksploatacji w listopadzie 2005.

Druga część trasy, także o długości 2 km (od Pstrowskiego do Łódzkiej), jest w trakcie realiza-

cją. Istotnym dla komunikacji w lewobrzeżnym Toruniu, zwłaszcza w kontekście wyłączenia fragmentów ul. Poznańskiej przy robotach kanalizacyjnych, jest budowa Trasy Średnicowej Podgórze. Inwestycja ta została podzielona na dwa etapy. Pierwszy rozpoczęto w 2004 r. Dwukilometrowy odcinek został ukończony i oddany do eksploatacji w listopadzie 2005.

Druga część trasy, także o długości 2 km (od Pstrowskiego do Łódzkiej), jest w trakcie realiza-

cją. Istotnym dla komunikacji w lewobrzeżnym Toruniu, zwłaszcza w kontekście wyłączenia fragmentów ul. Poznańskiej przy robotach kanalizacyjnych, jest budowa Trasy Średnicowej Podgórze. Inwestycja ta została podzielona na dwa etapy. Pierwszy rozpoczęto w 2004 r. Dwukilometrowy odcinek został ukończony i oddany do eksploatacji w listopadzie 2005.

Druga część trasy, także o długości 2 km (od Pstrowskiego do Łódzkiej), jest w trakcie realiza-

Ze starych na nowe

W latach 2002-2006 prowadzono łącznie ok. 115 zadań polegających na przeprowadzeniu kapitalnych remontów dróg lub ich odcinków o różnej długości, a także chodników i parkingów przyulicznych. W tym okresie wzrosła kwota wydatków na te cele.

Prace wykonano na kilkudziesięciu toruńskich ulicach (nie licząc Starówki):

- w 2002 r., za kwotę 8,8 mln zł:

ul. Batorego (parking oraz droga dojazdowa przy Urzędzie Celnym), ul. Poznańska (od Inowrocławskiej do ul. Krętej), ul. Podgórska (od Hallera do Dworca Głównego PKP), ul. Łódzka (od Kniaziewiczza do Okólnej i od Familijnej do granicy miasta), most im. J. Piłsudskiego

- w 2003 r., za kwotę 8,1 mln zł:

ul. Włocławska (odcinek dojazdu do HOSPITALIUM), ul. Mazowiecka (od ul. Grudziądzkiej do Urzędu Celnego), ul. Śląskiego, ul. Jamontta, ul. Kwiatowa (od ul. Chabrowej do Migdałowej), chodnik - ul. Idzikowskiego (od Hallera do Armii Ludowej), chodnik - ul. Armii Ludowej (od Idzikowskiego do Pstrowskiego), chodnik - ul. Traktorowa, chodnik - ul. Grunwaldzka (od Borowiackiej do Szosy Chełmińskiej), most im. J. Piłsudskiego, ul. Broniewskiego, chodnik- ul. Wały Gen. Sikorskiego, chodnik-aleja Solidarności, ul. Uniwersytecka, ul. Reja - I i II etap, ul. Bydgoska, ul. Legionów

- w 2004 r., za kwotę 6,6 mln zł:

ul. Mazowiecka (od torów do Chrobrego), chodnik- ul. Wspólna, chodnik- ul. Wąska, chodnik- ul. Studzienna, chodnik- ul. Antczaka, chodnik- ul. Ks. Gogi, ul. Osiedlowa, most im. J. Piłsudskiego, ul. Kościuszki (od wiaduktu do Batorego), ul. Sobieskiego (od Studziennej do Prądyńskiego), ul. Legionów (od Lelewela do Popiela), ul. Szosa Chełmińska (w rejonie skrzyżowania z ul. Św. Józefa), ul. Broniewskiego (od Merinotexu do Okrężnej), chodnik - ul. Szosa Chełmińska, chodnik- ul. Żwirki i Wigury, chodnik- ul. Fałata, chodnik- ul. Poznańska, chodnik- ul. Chrobrego, ul. Łódzka (od Lipnowskiej do Włocławskiej, od Miodowej w kierunku ulicy Solankowej), ul. Podgórska (od Kujawskiej do Woyczyńskiego), Podgórska (od Okólnej do pętli autobusowej), pl. Armii Krajowej, ul. Włocławska, ul. Gagarina, ul. Mleczna, ul. Chrobrego (w rejonie wiaduktu),

- w 2005 r., za kwotę 7,3 mln zł:

ul. Słowackiego (od ul. Sienkiewicza do Matejki), chodnik- ul. Osiedlowa, chodnik- ul. Batorego (od ul. Chrobrego do ul. Bażyńskich), chodnik - ul. Antczaka (od Studziennej w kier. ul. Gołębiej), ul. Szosa Lubicka (jezdnią północna i południowa od Leszczynowej do wjazdu do stacji paliw za plac Daszyńskiego), ul. Lubicka przy Gołębiej, ul. Bema (od placu Hoffamna do ul. Sienkiewicza, ul. Skłodowskiej Curie wraz ze skrzyżowaniem z ul. Bukową, ul. Legionów (od ul. Spółdzielczej do wjazdu do MZK wraz z rondem i jego korektami), ul. Żwirki i Wigury (od Szosy Chełmińskiej do Borowiackiej), ul. Chrobrego (od ul. Mazowieckiej do fortu IV), ul. Kościuszki (od Batorego do Wojska Polskiego oraz od Świętopełka do Łąkowej), chodnik- ul. Poznańska (od cmentarza do Polmozbytu), chodnik - ul. Bydgoska (strona południowa wraz z peronem tramwajowym na odcinku od Matejki do Chopina), chodnik- ul. Chopina (od placu Rapackiego do alei 500 lecia strona północna).

- w 2006 r., za kwotę 10,6 mln zł:

ul. Słowackiego (od ul. Lindego do ul. Konopnickiej), ul. Antczaka (od ul. Waryńskiego do ul. Targowej), ul. Kaliskiego, ul. Słowackiego - strona południowa (chodnik), ul. Stepowa (chodnik), ul. Starotoruńska, ul. Żwirki i Wigury (od ul. Borowiackiej do ul. Św. Józefa), ul. Poznańska (od ul. Hallera do ul. Drzymały), ul. Chrobrego (od ul. Mlecznej do ul. Polnej), ul. Warszawska (od ul. Wola Zamkowa do ul. Bulwar Filadelfijski), ul. Włocławska (parking przy szkole), ul. Wojska Polskiego (chodnik) (od ul. Bażyńskich do ul. Chrobrego), Łyskowskiego, Legionów, aleja Solidarności (chodnik).

Szczegółowy wykaz zrealizowanych zadań można znaleźć w załączniku nr 1.

Z asfaltowych na granitowe

Znaczące kwoty zostały przeznaczone na przywrócenie historycznego wyglądu uliczkom toruńskiej Starówki. Suma przeznaczona na te prace w latach 2002-2006 sięga 16,3 mln zł. Roboty były prowadzone na następujących ulicach i placach Starówki:

- rok 2002 (nakłady ok. 1,2 mln zł):

ul. Różana oraz południowa pierzeja Rynku Staromiejskiego

- rok 2003 (nakłady ok. 1,8 mln zł):
Rynek Staromiejski i ul. Chełmińska

- rok 2004 (nakłady ok. 3,8 mln zł):
Podmurna (od wjazdu w ul. Chełmińską do Wałów Gen.Sikorskiego, od Szewskiej do Szerokiej), Kopernika, północna pierzeja Rynku Staromiejskiego, Panny Marii, Żeglarska (od Rynku Staromiejskiego do ul. Bankowej)

- rok 2005 (nakłady ok. 4,2 mln zł):
ul. Pod Krzywą Wieżą, Ducha Św. - od ul. Kopernika do ul. Rabskiej, pod Łukiem Cezara od zachodniego końca ul. Różanej do placu Rapackiego, Łazienna - od ul. Szerokiej do ul. Św. Jana, Kopernika - od ul. Żeglarskiej do ul. Łaziennej, Ducha Św. - od ul. Różanej do ul. Kopernika oraz ul. Kopernika - od ul. Ducha Św. do ul. Pod Krzywą Wieżą, Rynek Nowomiejski - etap I, Żeglarska - od ul. Bankowej do Bramy Żeglarskiej

- rok 2006 (nakłady ok. 5,3 mln zł):
ul. Mostowa, Podmurna - od ul. Chełmińskiej do Szewskiej, Przedzamcze - od ul. Szerokiej do tablicy pamiątkowej, Łazienna - od ul. Św. Jana do Bulwaru Filadelfijskiego, Ducha Św. - od ul. Rabskiej do bramy, Franciszkańska, Rynek Nowomiejski - etap II.

Warto wiedzieć...

Od roku 2002 na toruńskiej Starówce ułożono prawie 36,4 tys. metrów kwadratowych kamiennego bruku.

Zielone dla sygnalizacji

W latach 2002-2006 zamontowano sygnalizacje świetlne w dwudziestu miejscach, a dla kolejnych dwóch powstały projekty. Światła są montowane dla poprawienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, często na wniosek mieszkańców poszczególnych rejonów miasta.

Sygnalizacje świetlne na toruńskich ulicach uruchomione w latach 2002-2006:

- ul. Łódzka-ul. Zdrojowa; ul. Łódzka-ul. Okólna; ul. Szosa Lubicka-Przy Skarpie (OBI)
- ul. Polna-ul. Chrobrego; ul. Niesiołowskiego; ul. Polna-ul. Szosa Chełmińska
- ul. Szosa Lubicka-ul. Ligi Polskiej-ul. Olsztyńska; ul. Szosa Lubicka (Carrefour); ul. Łódzka (ceglarnia); ul. Rydygiera (przy kościele); ul. Sobieskiego (Garbaty Mostek)
- Plac Rapackiego-Jana Pawła II; ul. Grudziądzka-ul. Wielki Rów; ul. Grudziądzka-ul. Kozacka (Spomasz); ul. Poznańska-ul. Kluczyki; ul. Rydygiera-ul. Wschodnia; ul. Żółkiewskiego (Galeria Copernicus); ul. Żółkiewskiego-ul. Wschodnia-ul. Szosa Lubicka
- ul. Legionów (przy SP nr 3); ul. Hallera (przy SP nr 14 - projekt); Łódzka-Andersa; nowe rondo na skrzyżowaniu ulic: Odrodzenia, Przy Kaszowniku, Dąbrowskiego, Uniwersyteckiej.

	2002	2003	2004	2005	2006 (plan)
Oświetlenie dróg	5.262.000	5.745.000	5.278.000	4.969.000	4.502.000
Oczyszczanie dróg	5.000.000	5.551.000	4.749.000	4.800.000	5.350.000
Utrzymanie kanalizacji deszczowej	449.000	440.000	495.000	491.000	450.000
Razem:	10.711.000	11.736.000	10.522.000	10.260.000	10.302.000

*Tabela nr 14.
Wydatki na oświetlenie dróg, letnie i zimowe oczyszczanie oraz utrzymanie kanalizacji deszczowej (w zł)*

Od 2002 roku, dzięki wprowadzeniu strefy parkowania, uporządkowano politykę parkingową na terenie Zespołu Staromiejskiego. Obecnie obowiązująca strefa płatnego parkowania obejmuje 856 stanowisk postojowych (443 w wydzielonej podstrefie A i 413 w wydzielonej podstrefie B).

W latach 2004-2006 prowadzona była wymiana żarówek w sygnalizatorach ulicznych - ze zwykłych na diodowe. Efektem jest poprawa widoczności sygnalizacji i oszczędność energii elektrycznej.

Więcej światła

W latach 2002-2006 trwała zapoczątkowana w roku 1990 wymiana żarówek używanych w lampach ulicznych - z rtęciowych na energooszczędne żarówki sodowe. Efektem tych prac jest oszczędność zużycia energii elektrycznej - o ok. 8% oraz poprawa jakości oświetlenia, co korzystnie wpływa na zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszych.

W roku 2005 i 2006, po zawarciu porozumienia między Urzędem Miasta Torunia, Miejskim Zarządem Dróg i Zakładem Energetycznym Toruń, zostały zamontowane przez ZE nowoczesne (i nowatorskie w skali kraju) sterowniki napięcia oświetlenia ulic. Daje to oszczędności w zużyciu energii na poziomie 15% i dodatkowe środki finansowe (200 tys. zł rocznie) na budowę nowego oświetlenia.

Inwestycje w rozwój i modernizację nocnego oświetlenia ulic:

- rok 2002:

skrzyżowanie Polna-Chrobrego; skrzyżowanie Łódzka-Zdrojowa; ul. Olsztyńska - od Szosy Lubickiej do wjazdu do Carrefoura; ul. Olimpijska - od Szosy Lubickiej do wjazdu do Carrefoura; Szosa Lubicka - od ul. Wyszyńskiego do ul. Ligi Polskiej

- rok 2003:

ul. Małachowskiego - od ul. Końcowej do Szosy Chełmińskiej; ul. Miła i ul. Źródłana

- rok 2004:

ul. Stara Droga - od ul. Podgórskiej do ul. Okólnej; ul. Studzienna - od ul. Sobieskiego do ul. Pająkowskiego; ul. Skierniewicka - od ul. Suwalskiej do ul. Krakowskiej; ul. Zdrojowa (OM Czerniewice) - do przystanku MZK przy ul. Włocławskiej; ul. Relaksowa i ul. Wypoczynkowa (OM Czerniewice); przejście do Carrefoura - od ul. Gdańskiej; droga ruchu pieszego do SP nr 17 i ul. Grzybowej

- rok 2005:

ul. Olsztyńska - od ul. Wapiennej do granic miasta; ul. Warzywna - ul. Owsianej; OM Wrzosa Leśne-Polana; OM Wrzosa - ul. Przyłuszczkowa, Rodzynkowa, Czeremchowa; Trasa Średnicowa Podgórze - ul. Andersa I etap; ul. Wielki Rów - od ul. Grudziądzkiej do ul. Zakładowej; ul. Galona, Witkowskiego i Iwanowskiej; OM przy ul. Olsz-

tyńskiej; ul. Ligi Polskiej - od ul. Konstytucji 3 Maja do ul. Turystycznej

- rok 2006:

ul. Kniaziewiczza - od ul. Brązowej do ul. Okólnej; ul. Krynicka - od ul. Szczecińskiej do ul. Elbląskiej; ul. Działowskiego - od nr 10/12 do ul. Buszczyńskich; ul. Sadowa i Owsiana z przyległymi - I i II etap; ul. Zagonowa - część środkowa ulicy; ul. Dyngusowa - od ul. Szczęśliwej do ul. Siewnej; ul. Księżycowa - od ul. Ligi Polskiej do ul. Światowida; Trasa Średnicowa Podgórze - ul. Andersa II etap; Szosa Bydgoska II etap - od Polchemu do granicy miasta; Szosa Lubicka - od ul. Olsztyńskiej do Strugi Lubickiej; ul. Olsztyńska - od Carrefoura do ul. Szczecińskiej; Rynek Nowomiejski.

Komunikacja publiczna

Publiczny transport pasażerski w Toruniu zapewnia Miejski Zakład Komunikacji, który jest zakładem budżetowym gminy. Obecnie toruński MZK obsługuje:

- 3 linie tramwajowe o łącznej długości 33,5 km,
- 31 linii autobusowych dziennych o łącznej długości 329 km, w tym pięć kursujących poza granice administracyjne miasta (26 km),
- 2 linie autobusowe nocne.

jednak stabilizację przewozów na poziomie 52,6 mln pasażerów rocznie.

Warto wiedzieć...

W 2006 r. toruńskie autobusy i tramwaje przewożą każdego dnia średnio ponad 144 tys. pasażerów.

W ciągu ostatnich lat cena biletu jednorazowego wzrastała corocznie o 10 groszy. W roku 2002 jeden przejazd kosztował 1,6 zł, dziś kosztuje 2 zł. Dużo szybciej rosły w tym czasie ceny paliwa (oleju napędowego), części zamiennych do autobusów itd.

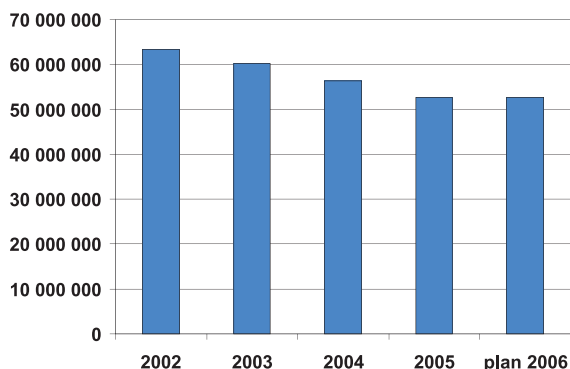
	2002	2003	2004	2005	2006 plan
Koszty działalności eksploatacyjnej (zł)	50.919.000	48.610.000	49.687.000	49.449.000	51.345.000
w tym:					
- amortyzacja (w zł)	4.734.000	4.309.000	4.069.000	4.184.000	4.500.000
- dotacja przedmiotowa (netto w zł)	5.632.000	6.132.000	2.778.000	2.369.000	3.271.000
- udział dotacji w kosztach (w %)	11,06	12,6	5,59	4,79	6,37

Tabela nr 15.

Koszty funkcjonowania MZK w latach 2002-2006 oraz udział dotacji z budżetu miasta w kosztach (w zł)

Pasażerowie i bilety

Liczba kilometrów pokonywanych przez tabor MZK w ciągu ostatnich lat systematycznie maleje - od 13,8 mln km w roku 2002 do planowanych 11,2 mln km w roku 2006.

Wykres nr 12. Liczba pasażerów MZK w latach 2002-2006

O 10,5 mln zmniejszyła się także liczba pasażerów korzystających z usług miejskiego przewoźnika. Dane za lata 2005 i 2006 wykazują

Liczba pasażerów, którzy zostali przyłapani na jeździe bez ważnego biletu, waha się w ostatnich latach od 26,7 tys. z roku 2004 do 20,5 tys. w roku 2005. Do połowy roku bieżącego ujawniono 10,6 tys. „gapowiczów”.

Od marca 2005 r. w autobusach nocnych pracują konduktorzy, u których można kupić bilet na przejazd. Od lipca 2006 obsługa konduktorska jest także na 3 liniach miejsko-podmiejskich.

Warto wiedzieć...

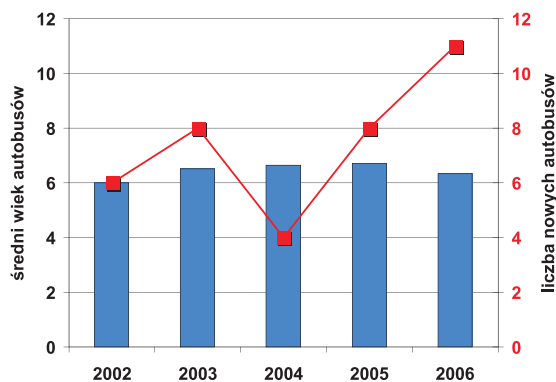
Kontrolą biletów w toruńskich autobusach i tramwajach zajmują się firmy zewnętrzne, wybierane w przetargach. Taki system poprawił skuteczność kontroli i zmniejszył koszty funkcjonowania miejskiego przewoźnika. Wywołał także krytykę dotyczącą bezwzględności i restrykcyjności kontroli.

Autobusy i tramwaje

MZK dysponuje obecnie 55. wagonami tramwajowymi, 2. wagonami technicznymi i tramwa-

jem turystycznym. Od roku 2002 do 2006 średni wiek tego taboru zwiększył się z 18,3 do 22,3 lat, przy czym najwięcej eksploatowanych wagonów tramwajowych pochodzi z roku 1980 (12), z lat 1983-1984 (po 9) oraz z lat 1986-1987 (po 6). Dwa najmłodsze zostały kupione szesnaście lat temu.

Po toruńskich ulicach kursuje 140 autobusów. Średni wiek tego taboru wynosi obecnie 6,3 lat i od roku maleje. „Odmładzanie” taboru autobusowego jest możliwe dzięki wzrostowi liczby nowo kupowanych wozów - dzięki dotacji inwestycyjnej z budżetu miasta oraz uzyskaniu funduszy z Unii Europejskiej.

Wykres nr 13. Średni wiek i zakupy nowych autobusów w latach 2002-2006

Nowe autobusy

W latach 2002-2006 Miejski Zakład Komunikacji kupił 37 nowych autobusów. Koszt tej inwestycji to prawie 22,9 mln zł łącznie. Do roku 2003 kupowane były wozy marki Jelcz.

	2002	2003	2004	2005	2006 plan
Wydane kwoty	2,6	4,1	2,8	5,4	7,8
w tym:					
- Budżet miasta	2,6	4,1	2,5	4,6	3,4
- ZPORR	-	-	-	-	3,6
- PFRON	0	0	0,3	0,8	0,8

Tabela nr 16. Źródła finansowania zakupu nowych autobusów dla MZK w latach 2002-2006 (w mln zł)

Od tego samego roku tabor MZK wzbogaca się o autobusy marki MAN - wszystkie przystosowa-

ne do przewozu osób niepełnosprawnych. Łącznie w Toruniu jest czterdzieści autobusów z ułatwieniami dla niepełnosprawnych.

Nowo kupowane autobusy wyposażone są w system monitoringu wizyjnego. Zainstalowano go również w 7 autobusach już eksploatowanych. Po dokonaniu wszystkich zakupów przewidzianych na rok 2006 monitoringiem będzie objętych 30 wozów.

Do roku 2003 autobusy były kupowane za pieniądze z dotacji miejskich. Od 2004 r. pozyskiwane są fundusze z PFRON, a od roku 2006 z Unii Europejskiej, w ramach realizacji projektu „Odnowa infrastruktury transportu publicznego w Toruniu w latach 2005-2006”.

Na ten projekt, wart 10 mln zł, miasto otrzymało prawie 4,8 mln zł dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Projekt dotyczy zakupu 10 nowych autobusów oraz budowy lub modernizacji zatok autobusowych i przystanków: w ul. Kościuszki; ul. Chrobrego; ul. św. Józefa; południowej jezdni ul. Odrodzenia; ul. Przy Kaszowniku; południowej jezdni ul. Łyskowskiego; zachodniej jezdni ul. Łyskowskiego (w rejonie marketu MINIMAL).

Przystanki i wiaty

Miejskie autobusy i tramwaje zatrzymują się na 452 przystankach, z których 269 jest wyposażonych w wiaty.

Łącznie w latach 2002-2006 ustawiono 112 wiat, przy czym MZK nie ponosił kosztów tej inwestycji. Na mocy umowy z agencją reklamową wszelkie wydatki związane z budową, a także utrzymaniem i konserwacją wiat pokrywa ta firma. W zamian, do roku 2018 może korzystać i czerpać zyski z powierzchni reklamowej znajdującej się na wiatkach przystankowych.

Zmiana liczby pasażerów i zapotrzebowanie zgłaszane przez mieszkańców, m.in. podczas otwartych spotkań z prezydentem są powodem wprowadzania modyfikacji na niektórych liniach MZK. Wydłużono m.in. linie: nr 23, C, 18, wyznaczonych kursów linii 14. Wprowadzono też nową linię 34 oraz sezonowy autobus kursujący w soboty i niedziele na Barbarkę.

Oczyszczanie miasta

Zadania związane z usuwaniem odpadów z nieruchomości oraz letnim i zimowym oczyszczaniem miasta prowadzi należąca do samorządu spółka Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w Toruniu. Obok wywozu odpadów firma zajmuje się także ich unieszkodliwianiem i składowaniem na miejskim wysypisku śmieci.

Warto wiedzieć...

W grudniu 2005 r. MPO otrzymało certyfikaty potwierdzające wdrożenie systemów zarządzania jakością, środowiskiem i bhp - zgodnych z normami ISO 9001, ISO 14001 oraz PN-N 18001. Certyfikaty dotyczą działalności firmy w zakresie wywozu odpadów stałych, selektywnej zbiórki odpadów, gospodarki odpadami, zimowego i letniego oczyszczania.

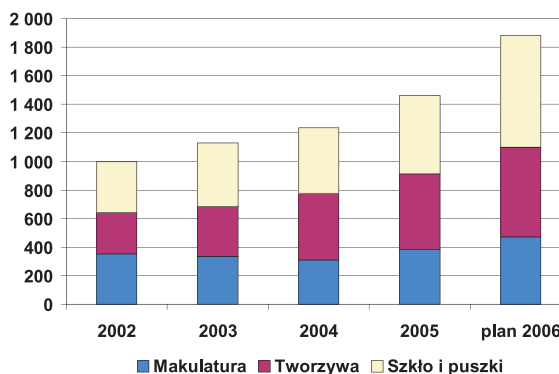
W latach 2002-2006 na miejskie wysypisko śmieci trafiało średnio 85-86 tys. ton odpadów rocznie. W tym samym okresie trwały prace nad rozbudową wysypiska. W ramach inwestycji zostały wykonane lub zakupione i uruchomione m.in.:

- droga technologiczna na składowisku wraz z systemem odprowadzania odcieków,
- wiata garażowa dla sprzętu pracującego na składowisku,
- urządzenie do rozdrabniania twardych tworzyw sztucznych,
- linia sortowniczą odpadów surowcowych na terenie bazy przy ulicy Grudziądzkiej,
- linia sortowniczą do sortowania części odpadów komunalnych na składowisku,
- ogrodzenie składowiska odpadów
- magazyn odpadów niebezpiecznych,
- urządzenie do niszczenia dokumentów niejawnych.

Segregacja odpadów

W ciągu ośmiu miesięcy 2006 r. zwieziono z terenu miasta prawie 982 tony tzw. odpadów „surowcowych” - czyli segregowanych przez mieszkańców i gromadzonych w specjalnych pojemnikach lub workach. To prawie o 100% więcej niż w całym roku 2002. Obecnie na terenie miasta jest rozstawionych 1.113 pojemników do selektywnej zbiórki odpadów. W roku 2002 były łącznie 673 pojemniki.

Selektywna zbiórka odpadów odbywa się także za pomocą tzw. systemu workowego - na osiedlach domków jednorodzinnych: Wrzosey, Działki św. Józefa, Klemensa, Brzezina, Chełmińskie, Stawki, Czerniewice, Podgórz, Rudak, Kaszczorek, Grębocin, Działki PZWANN. Ilość posesji objętych systemem „workowym” wynosi 4.291 i jest większa niż w roku 2002 o 2.491.

Wykres nr 14. Ilość odpadów segregowanych przez mieszkańców w latach 2002-2006, z podziałem na rodzaje odpadów (w tonach)

Warto wiedzieć...

Liczba gospodarstw domowych prowadzących segregację odpadów na poszczególnych osiedlach Torunia w 2006 r. waha się od 52% do 97% - średnio wynosi 70%.

W 2004 r. wprowadzono odbiór odpadów niebezpiecznych takich jak: odpady budowlane zawierające azbest, zużyte baterie i inne. Odbiór takich odpadów odbywa się w tzw. punkcie mobilnym oraz punktach stacjonarnych - m.in. przy ul. Kociewskiej i Grudziądzkiej.

Od września 2005 prowadzony jest odbiór przeterminowanych leków z aptek i ośrodków zdrowia.

Łącznie w 2005 roku MPO przyjęło 73,7 tony odpadów niebezpiecznych.

Cena wywozu standardowego pojemnika 110 l (raz w tygodniu wraz z dzierżawą) w roku 2002 wynosiła 3,31 zł, a w roku 2006 - 4,32 zł.

Unijne wsparcie dla segregacji

Zgodnie z prawem obowiązującym w krajach Unii Europejskiej samorządy są zobowiązane do wprowadzenia takich rozwiązań organizacyjnych i technicznych, które umożliwią osiągnięcie wysokiego poziomu odzysku i ponownego przerobu zużytych opakowań, sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zmniejszenia ilości składowanych odpadów. Wytyczne dotyczą również takich spraw, jak walka z dzikimi wysypiskami śmieci.

Dlatego też w roku 2004 miasto wraz z Miejskim Przedsiębiorstwem Oczyszczania złożyło wnioski o dofinansowanie z Funduszu Spójności projektu „Gospodarka odpadami komunalnymi w Toruniu”. Pozytywna decyzja w tej sprawie zapadła w grudniu 2005 r. Gmina uzyskała dofinansowanie w wysokości 71% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia, czyli około 10,8 mln euro. Całkowity koszt przedsięwzięcia szacowany jest na około 16,7 mln euro.

Celem projektu jest usprawnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Toruniu, zwłaszcza w zakresie dostosowania istniejącego systemu przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów do wymogów prawnych wynikających z aktualnie obowiązujących przepisów krajowych oraz przewidywanego dostosowania tych przepisów do wymagań Unii Europejskiej.

Zbudowany zostanie Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Toruniu. Ponadto przygotowany będzie projekt wdrożeniowo-educacyjny dla całego systemu selektywnego gromadzenia odpadów, w tym dwupojemnikowego wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia (pojemników oraz pojazdów) do przeprowadzenia akcji pilotażowej na jednym z toruńskich osiedli. Realizację projektu przewidziano na lata 2006-2010.

Sprzęt i inwestycje

W grudniu 2003 r. uruchomiono sortownię odpadów. Jest ona przeznaczona do sortowania selektywnie gromadzonych surowców: makulatury i tworzyw sztucznych. Składa się z dwóch ciągów technologicznych, z których pierwszy odpowiada za sortowanie, a drugi za prasowanie surowców.

	2002	2003	2004	2005	2006
Maszyny, urządzenia, wyposażenie	1,0	2,9	0,5	0,2	0,7
Środki transportu wraz z osprzętem	1,0	1,4	1,7	0,8	1,6
Zadania inwestycyjne z programu ISPA i PHARE	0,08	0,06			
Program Gospodarka Odpadami Komunalnymi			0,05	0,2	0,07

Tabela nr 17. Zakupy sprzętu technicznego przez MPO w latach 2002-2006 (w mln zł)

Warto wiedzieć...

W ramach akcji zimowej, czyli uprzątkania śniegu i lodu z toruńskich ulic w czasie zimy 2005/2006 zużyto 8 tys. ton mieszanki piaskowo-solnej do posypywania ulic. Piaskarki przejechały łącznie 43,5 tys. kilometrów. Wydatki związane z powyższą akcją zimową to kwota 3,3 mln zł.

Starówka - oczko w głowie

Ze względu na specyficzny charakter zabudowy toruńskiej Starówki wprowadzono w tej części miasta workowy system gromadzenia i zbierania odpadów komunalnych. Mieszkańcy gromadzą odpady w workach dostarczanych przez MPO i wystawiają je w wyznaczone miejsca na terenie własnej posesji - tak, żeby można je było zabrać i wywieźć na wysypisko śmieci lub do stacji segregacji odpadów.

Pierwotnie poza systemem workowym odpady na terenie Zespołu Staromiejskiego były gromadzone także w pojemnikach ogólnodostępnych, ustawionych w pasie ruchu drogowego. Pod koniec 2004 roku, dla poprawy wizerunku Starówki, rozpoczęto wycofywanie tych pojemników i tak ze 130 sztuk używanych na Starówce w 2004 r. na początku 2006 r. pozostało 6. W latach 2005-2006 okazało się, że tzw. system workowy stwarza również cały szereg problemów (w tym estetycznych i sanitarnych). W związku z tym od III kwartału 2006 r. MPO wprowadza system mieszany (pojemniki - tam, gdzie to możliwe i worki dla pozostałych).

Do końca września 2006 r. MPO podpisało umowy z 444 klientami z terenu Starówki, przy czym w 271 przypadkach dostarczane są pojemniki umieszczone na terenie posesji, a w 173 dostarczane są worki na odpady, z nadrukiem MPO.

W 2004 r. zostały zakupione pierwsze odkurzacze do sprzątania psich odchodów ze staromiejskich uliczek. Rok później na Starówce pojawiła się pierwsza piaskowa „toaleta” dla psów. Możliwości sprzątania w tym zakresie nie nadążają jednak za potrzebami pupili.

Woda i ścieki

Dostawą wody dla mieszkańców oraz instytucji i firm działających w mieście oraz odbiorem ścieków komunalnych zajmuje się miejska spółka Toruńskie Wodociągi. Do końca roku 2004 firma zarządzała ok. 450 km sieci wodociągowej oraz ok. 300 km sieci kanalizacyjnej. Od tego samego roku rozpoczęła się realizacja największej w historii miasta inwestycji - projektu Funduszu Spójności/ISPA - polegającej na rozbudowie i modernizacji miejskiej sieci wodno-kanalizacyjnej oraz zmianie systemu uzdatniania wody pitnej dla Torunia.

W 2003 r. spółka otrzymała certyfikaty potwierdzające zgodność wdrożonego systemu zarządzania jakością oraz środowiskiem z wymaganiami norm ISO 9001:2000 oraz ISO 14001:2004. Certyfikaty te zostały ponownie potwierdzone na początku 2006 r. i są ważne do roku 2009.

W 2003 roku decyzją Rady Miasta Torunia w strukturę Toruńskich Wodociągów została włączona Miejska Oczyszczalnia Ścieków, która wcześniej była odrębną spółką. W ten sposób całość zagadnień związanych z zarządzaniem infrastrukturą dostarczania wody i odbioru ścieków.

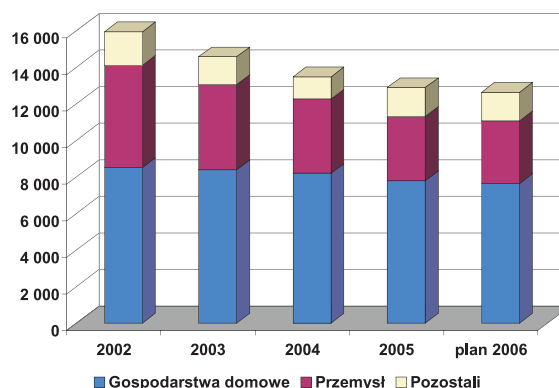
Źródła wody pitnej dla Torunia

Miasto korzysta obecnie z pięciu ujęć wody pitnej:

- powierzchniowe na Drwęcy,
- infiltracyjne w Jedwabnie,
- gruntowe w Małej Nieszawce,
- gruntowe na Wrzosach II,
- gruntowe w Czerniewicach, które zaopatruje w wodę osiedle mieszkaniowe w Czerniewicach.

Od roku 2002 łączne opłaty, jakie ponoszą mieszkańcy za 1 m³ dostarczonej wody i odprowadzenie takiej samej ilości ścieków wzrosły o 95 groszy. W 2002 roku opłata wynosiła 3,46 zł, w roku 2006 opłata wynosi 4,41 zł.

Mieszkańcy czerpią także bezpłatnie wodę do celów spożywczych ze studni głębinowych, sięgających do pokładów wody kredowej. Ujęć takich jest siedem, przy czym Toruńskie Wodociągi zarządzają pięcioma z nich. Średnio każdy mieszkaniec wypija dziennie ok. pół litra wody za studni kredowych.

Wykres nr 15. Sprzedaż wody w latach 2002-2006 z podziałem na grupy odbiorców (w tys. m³)

Oczyszczanie ścieków

W Toruniu funkcjonują obecnie trzy oczyszczalnie ścieków:

- Miejska Oczyszczalnia Ścieków - „Centralna”, o przepustowości 90 tys. metrów sześciennych na dobę, zlokalizowana przy ulicy Szosa Bydgoska w Toruniu,
- oczyszczalnia „Czerniewice”, o przepustowości 553 metry sześciennie na dobę, zlokalizowana przy ul. Spacerowej w Czerniewicach
- oczyszczalnię „Rudak”, o projektowanej przepustowości 180 metrów sześciennych na dobę, zlokalizowana przy ul. Rypińskiej (po zakończeniu programu FS/ISPA oczyszczalnia „Rudak” zostanie zlikwidowana).

Ilości ścieków oprowadzanych do miejskich oczyszczalni (w tys m³):

rok 2002: 20.442	rok 2003: 17.062
rok 2004: 17.671	rok 2005: 17.535
rok 2006: 19.100 (plan)	

Warto wiedzieć...

W ramach kanalizowania lewobrzeżnego Torunia wybudowano m.in. kolektor „tłoczny” - służący do przepompowywania ścieków na prawą stronę Wisły. Są to dwa prawie 550-metrowe odcinki rury o średnicy 35 cm biegnące 10 metrów pod dnem rzeki. Wykonanie tego przedsięwzięcia było możliwe dzięki wykorzystaniu specjalnego sprzętu i techniki komputerowej.

Niejako „przy okazji” wykonano też przepusty dla kabli światłowodowych - dla przyszłej integracji informatycznej Torunia.

Fundusz Spójności/ISPA - największa inwestycja

W roku 2004 rozpoczęła się realizacja projektu rozbudowy i modernizacji miejskiej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej pod nazwą „Gospodarka wodno-ściekowa na terenie miasta Torunia”. Przedsięwzięcie o wartości około 80 mln euro jest w połowie finansowane z funduszy Unii Europejskiej, w ramach Przedakcesyjnego Instrumentu Polityki Strukturalnej (ISPA), obecnie Funduszu Spójności.

Zasadnicze roboty budowlano-montażowe zostaną zrealizowane do końca 2008 roku. Cały Projekt ma być zakończony do końca 2009 roku, a jego efektem będzie:

- zmodernizowanie stacji uzdatniania wody dla m. Torunia „Drwęca-Jedwabno” o wydajności 66.000 m³/d w wyniku czego woda dostarczana mieszkańcom będzie mieć lepszy smak i zapach
- wybudowanie sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w osiedlach: Wrzosey, Kaszczorek, Winnica, Bielawy-Grębocin, Stawki, Rudak, Podgórz i Czerniewice wraz z odgałęzieniami na terenie przyległych nieruchomości (ok. 62,5 km) o łącznej długości ok. 314 km,
- wymiana 17,5 km wodociągów wykonanych z rur azbestowo-cementowych na wykonane z rur żeliwnych z wykładziną cementową.

Warto wiedzieć...

W ramach programu FS/ISPA, w ciągu 5 lat powstanie prawie 314 km kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Dotychczas - przez ponad 100 lat istnienia toruńskich wodociągów - zbudowano ok. 300 km sieci kanalizacyjnej.

W okresie 2004 r. - wrzesień 2006 r. w ramach Projektu FS/ISPA wybudowano 94,6 km sieci ka-

nalizacyjnej oraz wymieniono sieć wodociągową z rur azbestowo-cementowych o długości 7,9 km. Prace były wykonywane na 189 ulicach zlokalizowanych na 13 toruńskich osiedlach. Łączne wydatki na realizację projektu wyniosły do tej pory 134 mln zł (stan na 30 września 2006 r.)

W listopadzie 2006 r. ze zmodernizowanej Stacji Uzdatniania Wody Drwęca-Jedwabno popłynęła do sieci miejskiej uzdatniona przy pomocy nowej technologii (ozonowanie, z dwustopniową filtracją: na filtrach żwirowo-antracytowych oraz filtrach z węglem aktywnym) woda odpowiadająca standardom europejskim.

Nie tylko Fundusz Spójności

Poza projektem FS/ISPA, w latach 2002-2006 Toruńskie Wodociągi wybudowały na terenie miasta 20,3 km sieci wodociągowej - najwięcej w dzielnicach: Grębocin-Bielawy, Wrzosey, Podgórz, Kaszczorek, Mokre. Powstało też 16,1 km sieci kanalizacyjnej - najwięcej w dzielnicach: Bielawy-Grębocin, Czerniewice, Wrzosey - w tym 6,1 km odgałęzień bocznych do 826 posesji na osiedlach: Kaszczorek oraz Grębocin-Bielawy. Na te prace przeznaczono 16,3 mln zł oraz 1,5 mln zł na odgałęzienia boczne.

W latach 2002-2006 Toruńskie Wodociągi przeznaczyły 4,6 mln zł na zakupy nowoczesnego sprzętu technicznego.

Wydatki Toruńskich wodociągów na prace remontowe sieci wodno-kanalizacyjnej wyniosły:

rok 2003: 1,5 mln zł	rok 2004: 4,0 mln zł
rok 2005: 0,2 mln zł	rok 2006: 0,07 mln zł

Bieżące utrzymanie sprawności sieci wodno-kanalizacyjnej Torunia w latach 2002-2006:

rok 2002: 1,1 mln zł	rok 2003: 0,83 mln zł
rok 2004: 0,94 mln zł	rok 2005: 0,79 mln zł
rok 2006: 0,63 mln zł	

Warto wiedzieć...

Ogólna wartość zadań inwestycyjnych realizowanych przez Toruńskie Wodociągi w latach 2002-2006 związanych z budową bądź modernizacją sieci i urządzeń wod-kan na terenie Torunia wynosi 150 mln zł.

Cyfrowe kanały

Na obszarach objętych budową sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w ramach Projektu FS/ISPA budowana jest także tzw. kanalizacja teletechniczna - do prowadzenia światłowodów będących elementem przyszłego miejskiego systemu teleinformatycznego Torunia. Powstanie łącznie ok. 200 km takiej kanalizacji.

Po uruchomieniu system umożliwi zarządzanie urządzeniami technicznymi sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, zdalne odczyty parametrów sieci i wskazań urządzeń pomiarowych czy sprawdzanie składu ścieków wprowadzanych do kanalizacji przez zakłady przemysłowe.

Sieć posłuży też innym służbom miejskim, np. do monitoringu wizyjnego toruńskich ulic, badania natężenia ruchu drogowego, sterowania sygnalizacją świetlną, łączenia sieci komputerowych instytucji miejskich.

Powstanie również możliwość wprowadzenia tanich usług dostępu do sieci internetowej, telefonicznej i telewizyjnej oraz innych usług elektronicznych dla mieszkańców Torunia.

Fundusz Spójności II

Od przełomu lat 2005-2006 przygotowywany jest do realizacji kolejny projekt „Gospodarka wodno-ściekowa na terenie miasta Torunia - II etap” o wartości ok. 40 mln euro.

Przedsięwzięcie obejmuje: budowę nowej, modernizację bądź wymianę istniejącej sieci wodociągowej (o łącznej długości 90 km); budowę nowej, modernizację bądź wymianę istniejącej sieci kanalizacyjnej o łącznej długości 44 km (w tym budowę kanalizacji dla 3 wsi Gminy Lubicz); modernizację gospodarki osadowej w Centralnej Oczyszczalni Ścieków; modernizację gospodarki osadowej w stacji uzdatniania wody „Drwęca- Jedwabno”; modernizację stacji uzdatniania wody „Mała Nieszawka”.

Wniosek o dofinansowanie tego projektu z funduszy Unii Europejskiej w wysokości 69% kosztów kwalifikowanych został już złożony. Realizację tego projektu przewiduje się na lata 2008-2010.

Warto wiedzieć...

Toruńskie Wodociągi dysponują nowoczesnym sprzętem do utrzymania sprawności sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Elektroniczne urządzenia pomiarowe umożliwiają dokładne wskazanie

nieszczelności rur wodociągowych, a za pomocą specjalnej samobieżnej kamery telewizyjnej można sprawdzać stan miejskich kanałów siedząc przy monitorze komputerowym.

Ciepło

Do ogrzania mieszkań, firm i instytucji całego Torunia potrzeba energii cieplnej o szacunkowej mocy ok. 755 megawatów (MWt). 47% zapotrzebowania pochodzi z centralnej sieci ciepłowniczej, zaopatrywanej głównie przez spółkę Toruńska Energetyka Cergia SA oraz Biogaz-Inwestor sp. z o.o. (pozyskuje ciepło ze spalania biogazu powstającego na toruńskim wysypisku odpadów komunalnych).

Głównymi źródłami zasilania sieci są trzy elektrociepłownie - dwie zlokalizowane we wschodniej i jedna w zachodniej części miasta. Pozostała część pochodzi z innych systemów grzewczych np. pieców i lokalnych kotłowni węglowych, gazowych i olejowych.

Warto wiedzieć...

Centralna sieć ciepłownicza w Toruniu liczy ponad 217 km. Infrastrukturę tworzy także prawie 1,5 tysiąca węzłów, ponad 400 komór ciepłych i przepompowni. Znaczna część tego systemu jest zmodernizowana, dzięki czemu można nią zarządzać zdalnie, a liczniki ciepła odczytywać drogą radiową.

W zarządzającej centralną siecią ciepłą spółce Cergia SA miasto ma 5,1% akcji, w Biogaz Inwestor 84,9% udziałów.

Warto wiedzieć...

W październiku 2006 r. Rada Miasta Torunia przyjęła program termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej, należących do miasta. Program przewiduje w latach 2008-2011 podniesienie standardów ciepłych w ponad 100 miejskich budynkach, dzięki czemu obniżone zostaną koszty ich bieżącej eksploatacji.

Toruńskie targowiska

Prowadzeniem miejskich placów targowych oraz organizacją imprez handlowych i targowo-wystawienniczych zajmuje się miejska spółka Targi Toruńskie.

Największym przedsięwzięciem spółki, realizowanym w 2005 r. i 2006 r., był remont i modernizacja hali wystawowo-targowej przy Szosie Bydgoskiej 3. Do istniejącego od 1928 r. budynku wystawienniczego dobudowano dwie absydy o powierzchni 950 m kw., w których umieszczono sale szkoleniowe, restaurację, pomieszczenia biurowe i socjalne. Łączne nakłady poniesione na remont i modernizację hali oraz infrastrukturę zewnętrzną wyniosły 5,8 mln zł. Uzyskano 2.036 m kw. powierzchni wystawienniczej, salę audytorijną na 180 miejsc, 2 sale szkoleniowe na 55 i 41 miejsc, restaurację na 60 miejsc oraz zaplecza socjalne, biurowe i techniczne.

Równoległe z tworzeniem bazy spółka podjęła nowy rodzaj działalności - organizację imprez targowych. W 2005 r. zorganizowano X edycję targów „Konserwacje”, a w 2006 r. już w obiekcie „Centrum Targowe PARK” odbyły się targi edukacyjne EMICO, informatyczne „Info-administracja”, budowlane „Od działki po dom”, Giełda Szkół Wyższych i Językowych, XI edycja targów „Konserwacje” oraz „Kościoły” - organizowane przez Międzynarodowe Targi Gdańskie oraz Targi Konsumpcyjne zorganizowane przez Nadwiślanę S.A.

Obok imprez targowych w „Parku” odbywają się coraz liczniej konferencje, szkolenia, imprezy rozrywkowe i towarzyskie.

W okresie 2002-2006 kapitał zakładowy spółki Targi Toruńskie wzrósł z kwoty 1,3 mln zł do 3,8 mln, a przychody z 4,4 mln w roku 2003 do 5,2 mln zł w roku 2005. We wrześniu 2005 roku spółka zmieniła nazwę dotychczasową nazwę: „Miasto-Handel” na „Targi Toruńskie”.

Spółka administruje także m.in.: targowiskiem miejskim przy Szosie Chełmińskiej 31/35, targowiskiem dzielnicowym przy ul. Mickiewicza 75, terenami przy ul. Grudziądzkiej, Polnej i Ugory, gdzie budynki wynajmowane są na różne formy działalności gospodarczej.

W latach 2002-2006 pozyskiwane były kolejne nieruchomości, na których podjęto nowe for-

my aktywności gospodarczej, m.in. prowadzenie parkingów strzeżonych i niestrzeżonych: przy Wałach gen. Sikorskiego 23, przy Szosie Chełmińskiej oraz ul. Grudziądzkiej. Wpływy z usług parkingowych stanowią ok. 8% przychodów spółki.

W latach 2003-2004 sukcesywnie wygaszane było nieestetyczne i powszechnie krytykowane targowisko na Rynku Nowomiejskim. W to miejsce zostały wprowadzone jarmarki rękodzieła artystycznego i pamiątek, a na ich potrzeby wykonane zostały stoły, stargany i domki drewniane, których fasady plastycznie nawiązują do fasad kamienic z toruńskiej starówki

Od grudnia 2004 r. do września 2006 r. odbyło się 8 jarmarków - przed Świętami Wielkanocnymi, Bożego Narodzenia oraz na Święto Miasta.

Zagospodarowanie przestrzenne

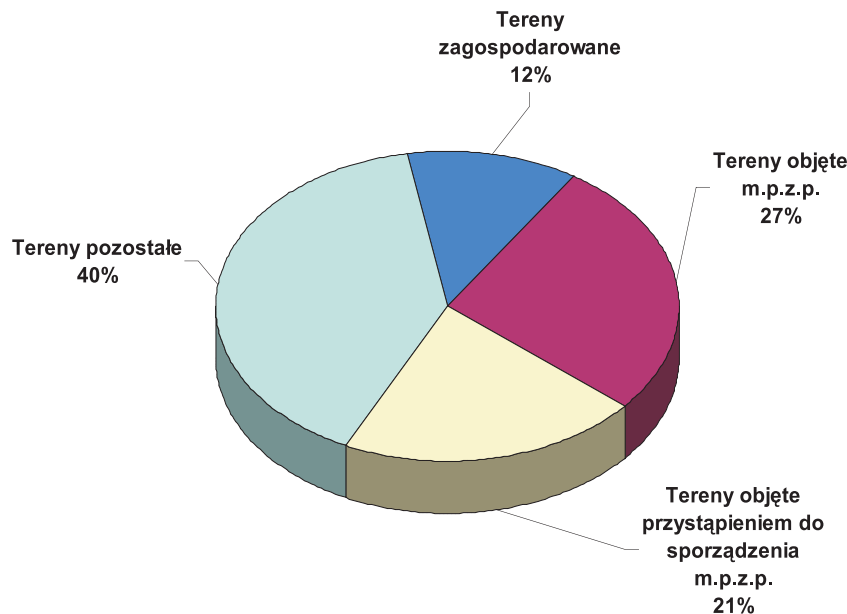
Toruń zajmuje powierzchnię 115,75 km kw. czyli 11.575 hektarów. Prawie 30% to lasy i wody. Pozostały obszar miasta w ponad 27% jest objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Dla kolejnych 21% przyjęte są uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planów.

Plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego określającym przeznaczenie terenu oraz sposoby i warunki jego zagospodarowania i zabudowy. Jest bezpośrednią podstawą podejmowania działań w zakresie realizacji inwestycji. Jest ustanawiany przez gminę i dotyczy ściśle określonego obszaru gminy. Obowiązuje wszystkie podmioty podejmujące na tym obszarze działalność w zakresie przeznaczenia oraz zabudowy i zagospodarowania terenu.

Obecnie na terenie miasta obowiązuje 129 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W latach 2002-2006 opracowano 72 plany dla terenów o łącznej powierzchni ponad tysiąca hektarów.

Przystąpiono także do opracowania planów dla kolejnych 34 terenów o powierzchni ok. 1,7 tys. ha.

Wykres nr 16.
Udział terenów objętych m.p.z.p. w powierzchni zajmowanej przez miasto (z wyłączeniem lasów i wód, dla których nie sporządza się planów)

Wśród planów miejscowych opublikowanych w latach 2002-2006 wymienić należy:

dla terenów mieszkaniowych

- m.p.z.p. osiedla Kaszczorek
- m.p.z.p. os. Łódzka-Strzałowa
- m.p.z.p. Rudak C - Ogrody
- m.p.z.p. Strzałowa, Podgórska
- m.p.z.p. dla terenu przy ul. Polnej i ul. Szosa Chełmińska
- m.p.z.p. terenu przy ul. Szosa Chełmińska i ul. Jaskółczej

dla obszarów usług

- m.p.z.p. M31 PB Polna/Równinna
- m.p.z.p. J 27 PP „Aparator”
- m.p.z.p. „Port Drzewny”
- m.p.z.p. Polchem-Merintex-lotnisko
- m.p.z.p. Szosa Okrężna, Łukasiewicza, Biełańska
- m.p.z.p. Jordanki
- m.p.z.p. obszaru przy ul. Towarowej

dla terenów pod projektowany układ komunikacyjny miasta

- m.p.z.p. dla trasy średnicowej na odcinku od ul. Batorego do ul. Grudziądzkiej
- m.p.z.p. dla trasy średnicowej na odcinku od ul. Wierzbowej do ul. Skłodowskiej-Curie
- m.p.z.p. dla trasy średnicowej na odcinku od ul. Skłodowskiej-Curie do ul. Batorego

W przedstawionym okresie Rada Miasta Torunia podjęła 34 uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, m.in.:

- m.p.z.p. trasy średnicowej na odcinku od ul. Szosa Chełmińska do ul. Kaszubskiej
- m.p.z.p. trasy średnicowej na odcinku od ul. Św. Józefa do ul. Szosa Okrężna
- m.p.z.p. dla terenów przy ul. Lubickiej, Antczaka, Winnica
- m.p.z.p. osiedla Rudak „A”
- m.p.z.p. dla terenów przy ul. Szosa Lubicka i ul. Przy Skarpie
- m.p.z.p. dla ul. Szosa Lubicka, Olsztyńska, Olimpijska
- m.p.z.p. osiedla Jar
- m.p.z.p. terenów przy ul. Bema i ul. Balonowej
- m.p.z.p. trasy średnicowej na odcinku od ul. Szosa Okrężna do ul. Szosa Bydgoska
- m.p.z.p. terenów przy ul. Kościuszki, Chrobrego, Batorego
- m.p.z.p. dla ul. Szosa Lubicka i ul. Działowskiego
- m.p.z.p. „strefa południowa Elany”
- m.p.z.p. „strefa północna Elany”
- m.p.z.p. dla terenów przy ul. Grudziądzkiej i ul. Wielki Rów
- m.p.z.p. dla terenu „Łódzka-Przy Torze”
- m.p.z.p. dla terenów przy ul. Olsztyńskiej i ul. Ceramicznej

- m.p.z.p. dla terenów przy ul. Olsztyńskiej i ul. Wapiennej
- m.p.z.p. dla terenów przy ul. Rypińskiej, Włocławskiej i ul. Łódzkiej
- m.p.z.p. dla terenu „Poznańska, Gniewkowska, Glinki”
- m.p.z.p. Grębocin - Nad Strugą - A”
- m.p.z.p. Grębocin - Nad Strugą - B”
- m.p.z.p. Grębocin - Nad Strugą - C”

Warto wiedzieć...

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego umożliwia świadomy i systematyczny rozwój zagospodarowania terenów. Jest narzędziem racjonalnie prowadzonej gospodarki przestrzennej gminy. Definiuje w pełni warunki i zasady inwestowania - w przeciwieństwie do decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, umożliwiającej inwestowanie w ograniczonym zakresie, na zasadzie uzupełniania stanu istniejącego oraz w sytuacjach, które nie budzą wątpliwości.

W pierwszej połowie 2006 r. Rada Miasta Torunia przyjęła „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia”. Jest to kompleksowy dokument dotyczący przestrzeni, opracowywany dla obszaru całej gminy. W przeciwieństwie do planów zagospodarowania nie jest przepisem prawa gminnego i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy czy decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Stanowi natomiast wykładnię polityki rozwoju przestrzennego. Kompleksowo ujmuje cele, kierunki i generalne zasady zagospodarowania obszaru gminy. Jest podstawowym narzędziem umożliwiającym sterowanie rozwojem przestrzennym, komunikacyjnym i rozbudowę infrastruktury technicznej miasta.

Środowisko naturalne

Tereny zieleni miejskiej

Lasy komunalne Torunia zajmują obecnie powierzchnię ok. 670 hektarów, w tym rezerwat łągu wierzbowo-topolowego „Kępa Bazarowa” o powierzchni 32,4 ha.

Powierzchnia miejskich terenów zieleni urządzonej w 2002 r. wynosiła ok. 236 ha, a obecnie ok. 260 ha. Zwiększenie tego obszaru jest wyni-

kiem zagospodarowania nowych gruntów: przyulicznych (m.in. ul. Równinna, Szosa Lubicka, Olsztyńska, Ligi Polskiej, Szosa Bydgoska), błoni nadwiślańskich, skwerów lub przejęcia na własność gminy terenów od innych jednostek (np. park osiedlowy przy ul. Mossakowskiego).

Wybrane miejskie parki i skwery:

- Park Miejski na Bydgoskim Przedmieściu (o pow. 25 ha),
- Park Tysiąclecia przy ul. Podgórskiej (o pow. 19 ha),
- tzw. Glazja przy ul. Waryńskiego (o pow. 5 ha),
- skwery: przy Muzeum Etnograficznym, Bulwarze Filadelfijskim, Alpinarium, w Dolinie Marzeń, przy Harmonijce, Jordankach, Al. 500-lecia, stacji paliw przy ul. Bydgoskiej, ul. Gałczyńskiego, ul. Gagarina, Chmielna-Słoneczna, Boczna-Wąska, przy ul. Świętopełka, ul. Wojska Polskiego przy strudze, przy MDK ul. Poznańska, Hallera, ul. Parkowa i Drzymały, i in.

W latach 2002-2006 zakupiono sadzonki drzew i krzewów za kwotę 573 tys. zł. Łącznie było to 447 tys. sadzonek krzewów, 212 tys. drzewek oraz 1.520 drzew dużych.

Warto wiedzieć...

Okolo 30% tych roślin kupowanych przez miasto sadi się na miejskich, ogólnodostępnych terenach zieleni. Pozostałe są przekazywane różnym podmiotom, np.: szkołom, przedszkolom, żłobkom, spółdzielniom mieszkaniowym, zakładom pracy, działkowcom, itp.

Dodatkowo inwestorzy zewnętrzni posadzili w tych latach na terenach zieleni miejskiej 1.810 drzewek w wieku 8-12 lat, w ramach tzw. nasadzeń zastępczych za usuwane drzewa kolidujące z planowanymi inwestycjami.

Fundusze dla środowiska

Wydatki związane z utrzymaniem zieleni miejskiej oraz remontami i inwestycjami na terenach zieleni są pokrywane z Gminnego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Fundusze te są tworzone przede wszystkim z opłat za korzystanie ze śro-

dowiska naturalnego oraz kar za usuwane drzewa i krzewy. W latach 2002-2006, łączne wydatki z obu funduszy sięgały średnio 5,5 mln zł rocznie.

Wśród finansowanych z GiPFOŚ innych zadań proekologicznych należy wymienić:

- edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju;
- wspomaganie monitoringu środowiska, badań stanu środowiska oraz systemów kontrolno-pomiarowych, w tym zużycia wody i ciepła;
- urządzenie i utrzymanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków;
- wspieranie gospodarki odpadami;
- wspieranie wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnej, ekologicznych form transportu oraz działań przeciwdziałających zanieczyszczeniom, a także wprowadzania bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii;
- likwidację źródeł niskiej emisji;
- rozwój i utrzymanie instalacji lub urządzeń ochrony przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji wodnej.

Inwestycje i remonty terenów zieleni miejskiej

Wybrane przedsięwzięcia remontowe i inwestycyjne prowadzone w latach 2002-2006:

- dokończenie modernizacji oświetlenia wraz z założeniem monitoringu w Parku Miejskim,
- uporządkowanie zaniedbanego dawnego parku podworskiego przy Lence (okolice Carrefour'a) i przywrócenie terenowi charakteru leśno-parkowego,
- remont alejek i placu po zegarze na pl. Rapackiego,
- remont dwóch głównych alejek w Parku Miejskim przy ul. Bydgoskiej,
- zagospodarowanie terenu fosy przy ul. Przedzamcze,
- rewitalizacja fragmentów Parku Tysiąclecia, w tym modernizacja placu zabaw,
- kontynuacja zagospodarowania błoni nadwiślańskich przy Parku Miejskim,
- przywracanie rekreacyjnego charakteru Kępy Bazarowej,
- zagospodarowanie zielenią terenu przy ul. Niesiołowskiego,

- rekultywacja i oczyszczenie terenów sąsiadujących z wałem przeciwpowodziowym za Portem Drzewnym,
- rekultywacja i zagospodarowanie gruntów w rejonie ul. Bolta i Ligi Polskiej przy Szpitalu Dziecięcym.

W 2005 i 2006 roku trwały roboty przy umacnianiu i rewitalizacji nabrzeża Wisły wzdłuż Bulwaru Filadelfijskiego. Prace na odcinku tarasowym o długości 359 metrów to koszt 784,8 tys. zł. Na prowadzone w kolejnym etapie roboty w części skarpowej bulwaru - o długości 474 metrów przeznaczono kwotę 965 tys. zł.

W latach 2002-2006 nakłady na budowę i utrzymanie urządzeń melioracji wodnej na terenie miasta wyniosły łącznie ponad 1,6 mln zł. Dodatkowo w 2004 r. przeznaczono ponad 717 tys. zł na odbudowę wału przeciwpowodziowego przy ul. Przybyszewskiego.

W ostatnich pięciu latach kontynuowano prace rekultywacyjne błoni nadwiślańskich. Wytyczone zostały kolejne alejki, place zabaw dla dzieci, miejsca do grilowania i palenia ognisk. Koszt wymienionych robót wyniósł ok. 220 tys. zł, w tym 160 tys. zł z dotacji ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

W ramach regulowania stosunków wodnych na terenach miejskich realizowano także m.in.: czyszczenie fosy w Parku Tysiąclecia na Podgórzu oraz w Forcie IV przy ul. Mazowieckiej, przebudowę mostku na Strudze Toruńskiej z budowli drewnianej na stalową, opracowanie koncepcji i projektu budowlanego odwodnienia Działek Św. Józefa, odmulanie, czyszczenie i regulacje brzegów Strugi Toruńskiej.

Edukacja ekologiczna

Najważniejsze instytucje miejskie prowadzące edukację ekologiczną to:

- Ośrodek Edukacji Przyrodniczo Ekologicznej w Ogrodzie Zoobotanicznym,
- Miejski Ośrodek Edukacji Ekologicznej MPO (MOEE),
- „Szkoła Leśna” na Barbarce.

W ramach realizowanych we wszystkich trzech ośrodkach programów, obejmujących ta-

kie działania jak: zajęcia dydaktyczne, warsztaty, seminaria, debaty, wystawy, prelekcje, konkursy, pikniki edukacyjne i inne, wzięło w latach 2002 - połowa 2006 r. udział prawie 150 tys. osób (w tym: OEPE: ok. 50 tys.; MOEE: ok. 85 tys. „Szkoła Leśna”: ok. 15 tys.).

Zadaniem centrów edukacji ekologicznej jest podnoszenie świadomości ekologicznej młodego pokolenia, wyrabianie prawidłowych postaw wobec przyrody żywej i nieożywionej, wskazanie sposobów korzystania ze środowiska zapewniających zrównoważony rozwój, rozwijanie wśród dzieci i młodzieży zamiłowań przyrodniczych oraz wrażliwości na potrzeby środowiska naturalnego, pogłębianie wiedzy na temat gatunków roślin i zwierząt prawnie chronionych, kształtowanie właściwych postaw dotyczących gospodarki odpadami, recyklingu i czystości wody, zapoznanie z podstawami prawnymi z zakresu ochrony przyrody i ochrony środowiska.

Dodatkowo, co roku organizowane są w Toruniu imprezy masowe o charakterze proekologicznym: „Toruń Ogrodem”, „Sprzątanie Świata”, „Dzień bez samochodu”, „Tydzień czystej energii”, „Selektywna zbiórka odpadów”, „Plenerowa Edukacja Ekologiczna”, warsztaty „Pociąg do Ekologii”, „Światowy Dzień Ochrony Środowiska”, „Dzień Ziemi”.

Ogród Zoobotaniczny

Od początku 2002 r. do połowy roku 2006 toruński Ogród Zoobotaniczny odwiedziło prawie 260 tys. osób. W tym samym czasie miasto przeznaczyło ponad 1,3 mln zł na rozbudowę i remonty ogrodu. Wykonano m.in. wybiegi dla zwierząt, plac zabaw, nowe ogrodzenie całego terenu, kupiono sprzęt multimedialny służący edukacji ekologicznej.

Warto wiedzieć...

Oprócz inwestycji i remontów Ogród Zoobotaniczny wydaje także pieniądze na zakupy zwierząt. Np. kupione w 2002 r. dwa egzotyczne ptaki - tukany kosztowały 8.240 zł. W latach 2003-2006 zostały wybudowane wybiegi dla mundżaków chińskich, surykatek, zwierząt australijskich i niedźwiedzia himalajskiego.

Ze szkodliwych na ekologiczne

Ponad 870 osób i firm skorzystało w latach 2002-2006 z miejskiego programu likwidacji

pieców węglowych i lokalnych kotłowni. Na dofinansowanie zmiany typu ogrzewania z węglowego na ekologiczne miasto przeznaczyło ponad 1,3 mln zł. Kilkadziesiąt osób i firm skorzystało też ze wsparcia miejskiego budżetu przy utylizacji niebezpiecznych materiałów zawierających azbest.

Warto wiedzieć...

Dzięki wymianie pieców i kotłowni węglowych na ekologiczne systemy grzewcze zmniejsza się ilość pyłów i gazów emitowanych do atmosfery. Dziewięć i pół roku działalności w tym zakresie to o: 720 ton pyłu, 330 ton dwutlenku siarki, 1.060 ton tlenu węgla i 36 ton tlenków azotu - mniej w powietrzu nad Toruniem.

Na ratunek kasztanowcom

Szczepienia kasztanowców rozpoczęte zostały w 2003 r., w ramach szeroko zakrojonej akcji ochrony tych drzew. Do bieżącego roku wykonano zabiegi na wszystkich kasztanowcach w mieście - ponad 2.500 szt. (w tym część powtórnie). Łącznie na szczepienia wydano 172.000 zł. Akcja była prowadzona pod nadzorem naukowym UMK.

Wiosną 2006 roku w ramach współpracy z miastem Łuck na Ukrainie wykonano zabiegi ochronne na 30 kasztanowcach rosnących w centrum miasta. Dar Torunia został bardzo dobrze przyjęty i wzbudził szerokie zainteresowanie na Ukrainie.

Warto wiedzieć...

W 2006 r. miasto po raz czwarty prowadziło zabiegi zwalczające owady uciążliwe dla ludzi i zwierząt (głównie komary i muchówki krwio pijne). Opryski są wykonywane na obszarze 150-180 hektarów, na terenach zieleni w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych. Od 2003 r. to oczekiwane przez mieszkańców działanie pochłonęło ponad 370 tys. zł.

Osada Leśna Barbarka

W 2003 r. miasto stało się ponownie właścicielem lasu Barbarka. Samorząd Torunia utworzył na tym terenie Szkołę Leśną Barbarka, której zadaniem jest prowadzenie edukacji ekologicznej, historycznej i patriotycznej. Szkoła jest prowadzona przez Stowarzyszenie ekologiczne

„Tilia”. Rozwój placówki oraz jej utrzymanie zapewnia miasto.

Wydatki budżetu Torunia na zagospodarowanie Osady Leśnej Barbarka:

rok 2004: 1,0 mln zł, rok 2005: 0,58 mln zł,
rok 2006: 1,3 mln zł.

W październiku 2006 r. zostanie oddana do użytku leśniczówka, po zakończonym remoncie. W kolejnych latach powstanie baza noclegowa i konferencyjna oraz boiska i tereny rekreacyjne.

Na koszty wieloletnich inwestycji prowadzonych na Barbarce toruńscy radni przeznaczili w 2005 r. kwotę 4 mln zł.

W latach 2004-2006 z zajęć skorzystało ponad 14 tys. osób, uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich.

Klimat dla przedsiębiorczości i pracy

Działalność gospodarcza

Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w ewidencji prowadzonej przez Wydział Ewidencji i Rejestracji oscyluje w granicach 19-19,5 tys. Najwięcej nowych działalności gospodarczych zarejestrowano w 2005 r. - 1989 podmiotów.

Od 1 stycznia 2006 r. toruńscy przedsiębiorcy podejmujący działalność gospodarczą jako osoby fizyczne, są zwolnieni z opłaty za zarejestrowanie swojej firmy (wcześniej płacili za rejestrację 100 zł).

Warto wiedzieć...

W Wydziale Ewidencji i Rejestracji działa „Lokalne Okienko Przedsiębiorczości” - gdzie udzielane są informacje potrzebne osobom zamierzającym rozpocząć działalność gospodarczą.

Wsparcie dla przedsiębiorczości

W styczniu 2004 r. Rada Miasta Torunia przyjęła „Program Wspierania Przedsiębiorczości i Promocji Zatrudnienia dla Miasta Torunia na lata 2004-2006”, który jest rozszerzeniem dla uchwalonych kilka miesięcy wcześniej „Zasad Polityki Gospodarczej Torunia”. Obydwa dokumenty oraz aktywizacja rynku pracy są podstawowym narzędziem służącym rozwojowi przedsiębiorczości, a tym samym poprawie jakości życia lokalnej społeczności.

Wybrane działania związane z realizacją programu, realizowane w latach 2004-2006:

- wdrożenie systemu zwolnień przedmiotowych z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy,
- rozwój kapitałowy i zwiększenie zasięgu działania Toruńskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych,
- współpraca z Toruńskim Parkiem Przemysłowo-Technologicznym w zakresie udostępnienia gruntów, pozyskiwania funduszy oraz lokalnych zwolnień podatkowych,
- opracowanie i opublikowanie na stronach internetowych miasta procedury „krok po kroku” zakładania działalności gospodarczej,
- uruchomienie „Toruńskiego Okienka Przedsiębiorczości” - specjalnego stanowiska w UMT, przy którym można uzyskać wszelkie informacje na temat działalności gospodarczej,
- zwolnienie osób zakładających działalność gospodarczą z opłaty za wpis do ewidencji (w wysokości 100 zł),
- opracowanie i przyjęcie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia” ze wskazaniem terenów inwestycyjnych,
- rozbudowa i bieżąca aktualizacja miejskiej bazy nieruchomości wystawionych na sprzedaż lub do dzierżawy,
- prace przygotowawcze do uruchomienia (w hali po zakładach Merinotex) „Toruńskiego Centrum Promocji Przedsiębiorczości i Projektów Zintegrowanych”, w skład którego wejda: inkubator przedsiębiorczości; centra: szkoleniowe, doradztwa, obsługi inwestorów; powierzchnie wystawiennicze,
- przeprowadzenie monitoringu ruchu turystycznego i audytu turystycznego dla Torunia oraz wykonanie projektu Strategii turystycznej Torunia,
- poszerzenie zakresu współpracy z miastami partnerskimi Torunia o przedsięwzięcia z udziałem przedstawicieli lokalnego środowiska biznesu,
- rozwój edukacji z zakresu przedsiębiorczości w toruńskich szkołach oraz współpraca z branżowymi organizacjami pozarządowymi i biznesowymi w tym zakresie, a także informatyzacja szkół i tworzenie „Szkolnych Ośrodków Kariery (SzOK)”,
- powołanie biura, a potem Wydziału Inwestycji Strategicznych i Obsługi Inwestorów, komórki Urzędu Miasta zajmującej się prowadzeniem procesów inwestycyjnych o wymiarze strategicznym dla gminy,
- aktywizacja lokalnego rynku inwestycyjnego i wykonawczego poprzez opracowanie projektów i pozyskanie funduszy europejskich na łączną kwotę (370 mln zł w latach 2000-2006) zł,

- rozwój doradztwa zawodowego oraz współpracy z organizacjami pracodawców w ramach działań Powiatowego Urzędu Pracy aktywizujących lokalny rynek pracy.

Podatkowe formy wsparcia dla rozwoju działalności gospodarczej w Toruniu

Zgodnie z uchwałami podjętymi przez Radę Miasta Torunia w ramach tworzenia systemu podatków lokalnych służącego rozwojowi przedsiębiorczości na terenie Torunia obowiązują ulgi inwestycyjne w postaci zwolnienia od podatku od nieruchomości, które skierowane są do dwóch grup inwestorów-podatników, tj.:

1. Inwestorów planujących zrealizować na terenie Torunia nową inwestycję, w związku z którą stworzone zostaną dodatkowe miejsca pracy lub też planujących jedynie zwiększyć zatrudnienie w swojej firmie. Dla nowych inwestycji i związanych z nimi miejsc pracy przysługuje zwolnienie na 7 lat, a dla tworzenia wyłącznie nowych miejsc pracy 1 rok. (uchwała nr 250/03 RMT z dnia 20 listopada 2003 r., z późn. zmianami).

Dzięki zwolnieniom podatkowym uzyskanym w ramach tej ulgi przedsiębiorcy utrzymali bądź utworzyli 95 miejsc pracy.

Kwoty zwolnień udzielonych podmiotom, które utworzyły nowe miejsca pracy w związku z inwestycją bądź zwiększyły zatrudnienie wyniosły:

rok 2004: 7,9 tys. zł,
rok 2005: 372,4 tys. zł,
rok 2006: 398,4 tys. zł.

2. Firm budowlanych, deweloperów, spółdzielni mieszkaniowych i innych podmiotów budujących mieszkania na wynajem lub do przydziału na zasadach spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu na cele mieszkalne. Zwolnienie przysługuje na okres 10 lat. (uchwała nr 177/2003 RMT z dnia 24 lipca 2003 r., z późn. zmianami)

Korzystający z tej formy pomocy w latach 2004-2006 uzyskali zwolnienia od podatku w łącznej kwocie ponad 131,6 tys. zł.

Toruński Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.

Utworzony został na podstawie uchwały Nr 1091/2002 Rady Miasta Torunia z dnia 6.06.2002r. jako jeden ze sposobów aktywnego przeciwdziałania bezrobociu. Był pierwszym funduszem poręczeniowym w regionie, z kapitałem założycielskim w wysokości 1 mln zł, wniesionym z budżetu miasta Torunia.

W 2005 roku Fundusz zyskał nowego udziałowca - Bank Gospodarstwa Krajowego w Warszawie, który obejmując udziały w spółce, powiększył kapitał poręczycielski do kwoty 2.990.000,00 zł. Dziś fundusz tworzy jedenastu udziałowców,

	31.12.2002	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.08.2006
Kapitał zakładowy TFPK Sp. z o.o.	1.000.000	1.000.000	1.500.000	2.990.000	3.670.000
Kapitał poręczycielski	1.000.000	1.000.000	1.500.000	2.990.000 + 5.000.000 (dotacja)	3.670.000 + 10.000.000 (dotacja)
Ilość udzielonych poręczeń	rozpoczęcie działalności	10	12	48	73
Wartość udzielonych poręczeń	rozpoczęcie działalności	253.000	361.000	1.633.000	5.372.000
Ilość utworzonych miejsc prac	rozpoczęcie działalności	19	29	52	109
Ilość nowopowstałych podmiotów gospodarczych	rozpoczęcie działalności	7	7	11	18

Tabela nr 18. Rozwój kapitałowy TFPK w latach 2002-2006 (kwoty w zł)

z kapitałem zakładowym w wysokości 3.670.000 zł, w tym gmina Toruń - 2.000.000 zł, Bank Gospodarstwa Krajowego - 1.490.000 zł, oraz gmina Brodnica, gmina Rypin, powiat brodnicki, powiat rypiński, gmina Osiek, gmina Rogowo, gmina Radomin i gmina Wąpielsk - w łącznej wysokości 180.000 zł.

Zasięgiem działania obejmuje Gminę Miasta Toruń oraz powiaty: toruński, rypiński, brodnicki i golubsko-dobrzyńskiego.

Na kapitał poręczycielski Toruńskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. składają się: kapitał zakładowy oraz dotacje uzyskiwane przez TFPK z Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Na mocy umów podpisanych z PARP w 2005 oraz w 2006 roku kapitał poręczycielski funduszu zwiększył się o 10 milionów złotych. Dotacje pochodzą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Praca

Statystyka wzrostu zatrudnienia

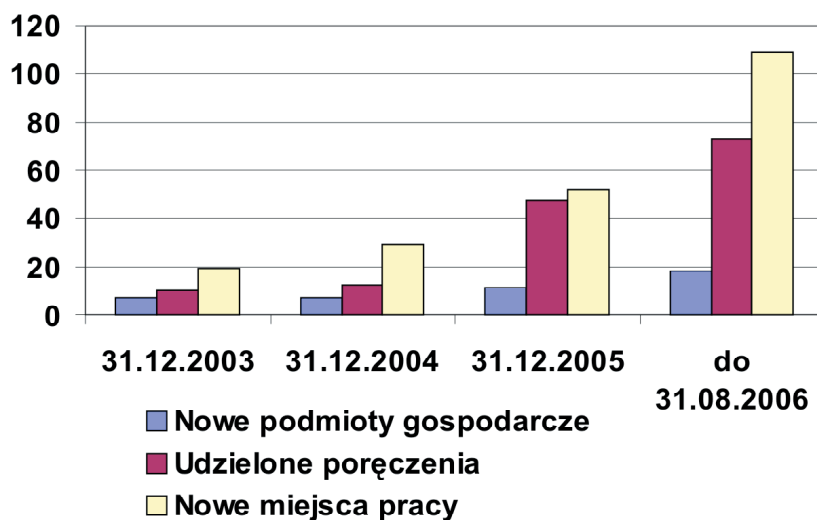
W latach 2002-2006, prawie 31,2 tysiąca osób znalazło pracę za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy dla Miasta Torunia. Szczegółowe dane przedstawiają się następująco:

2002 r.: 6.613 osób	2003 r.: 6.186 osób
2004 r.: 6.650 osób	2005 r.: 6.753 osoby
2006 r.: 4.954 osób (stan na 30.09.2006 r.)	

razem: 31.156 osób

Od roku 2002 stopa bezrobocia w mieście uległa znacznemu zmniejszeniu. Dane statystyczne pokazują tendencję spadkową na poziomie średnio 1% rocznie.

Od stycznia 2002 r. do końca sierpnia 2006 r. stopa bezrobocia obniżyła się o 4,1%, a liczba zarejestrowanych osób bez pracy zmniejszyła się o 4.477 osób.

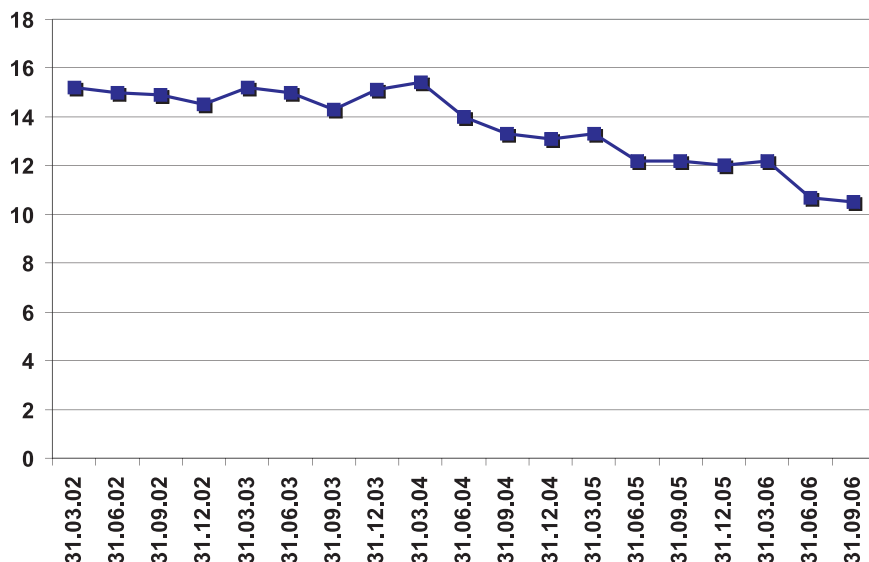

Wykres nr 17.
Poręczenia udzielane przez TFPK, nowe podmioty i nowe miejsca pracy powstałe z udziałem funduszu w latach 2003-2006

Toruński Fundusz Poręczeń Kredytowych stanowi pozytywny przykład instrumentu wspierającego lokalną przedsiębiorczość. Jego działalność daje silny impuls rozwojowy dla wielu firm z regionu. Korzystnie wpływa na poprawę toruńskiego rynku pracy.

Warto wiedzieć...

Najwyższy zanotowany w Torunia poziom bezrobocia w latach 2002-2006 wyniósł 15,5% - było to w lutym 2004 r. Bez pracy pozostawało wówczas 14.779 osób czynnych zawodowo. Najniższy odsetek bezrobocia zanotowano w lipcu 2006 r. - było to 10,5%, czyli 9.676 osób.

Wykres nr 18.
Stopa bezrobocia w Toruniu
w latach 2002-2006 (w %, kwartalnie)

Obecna sytuacja na rynku pracy w Toruniu, z bezrobociem na poziomie 10,5% jest prawie dwukrotnie lepsza niż w województwie kujawsko-pomorskim, gdzie bez pracy pozostaje 20,2% czynnych zawodowo mieszkańców. Dla całego kraju wskaźnik ten wynosi 16,0%.

Liczba ofert pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy dla Miasta Torunia w latach 2002-2006

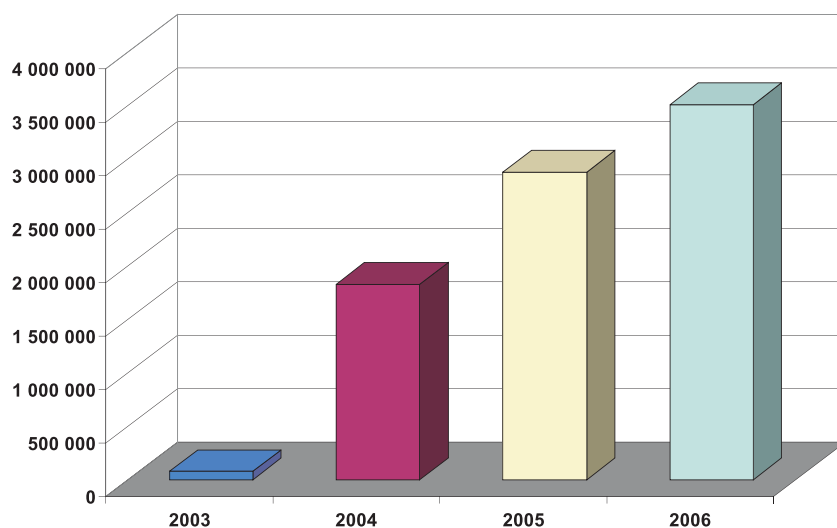
2002 r.: 2.890 ofert	2003 r.: 3.030 ofert
2004 r.: 2.957 ofert	2005 r.: 2.990 ofert
2006 r.: 2.229 ofert (stan na 30.09.2006 r.)	

Aktywizacja rynku pracy

Korzystne zmiany na rynku pracy są efektem zarówno dobrej koniunktury gospodarczej, jak i skutecznych działań podejmowanych przez PUP. Służą temu środki finansowe Funduszu Pracy, funduszy Unii Europejskiej oraz uzyskane z rezerw ministerialnych. Istotnym elementem jest także otwarcie rynków pracy dla Polaków w krajach Unii Europejskiej i związane z tym wyjazdy za granicę osób pozostających dotąd bez zatrudnienia.

PUP dysponuje największą, aktualną i bezpłatną bazą danych osób, które mogą w przyszłości stać się pracownikami lokalnych i regionalnych firm oraz instytucji. Uczestniczy w procesie rekrutacji pracowników do zakładów powstających w specjalnej strefie ekonomicznej w Łysomicach. Prowadzi również analizy dotyczące przyszłego zapotrzebowania toruńskiego rynku pracy oraz planuje szkolenia, staże i przygotowania zawodowe.

W latach 2002-2006 toruński PUP przeznaczył ponad 27 mln zł na finansowanie działań w

Wykres nr 19.
Finansowanie projektów
z zakresu aktywizacji
zawodowej prowadzonych
przez Powiatowy Urząd
Pracy dla miasta Torunia
w latach 2003-2006 (w zł)

nazwa projektu	działanie	okres realizacji	koszt całkowity (zł)	źródło finansow. ⁽⁴⁾	liczba osób
Wspieranie małej przedsiębiorczości	-	2003	79.000	FP z „rezerwy” Ministra	3
Zatrudnienie okresowe w obszarze infrastruktury rolnej, turystyki, ochrony środowiska oraz infrastruktury społecznej	-	2004	271.000	FP	59
Bezpieczna dolina	-	2005	752.000	FP z „rezerwy” Ministra	15
Promienna wiosna	-	2006	300.000	FP z „rezerwy” Ministra	255
Praca i Środowisko	-	2006	50.000	FP z „rezerwy” Ministra	17
@lternatywa	PHARE 2001 SSG RZL	2004	(¹)	PHARE 2001	100
Sprinterzy ⁽²⁾	PHARE 2002 SSG RZL	2004	64.161 Euro	PHARE 2002	70
Nasza galaktyka	1.2 SPO RZL	2004	782.000	EFS, FP	630
		2005	235.000		
Wyjście z cienia	1.3 SPO RZL	2004	520.000	EFS, FP	210
		2005	156.000		
Aktywacja 2005	1.2 SPO RZL	2005	984.000	EFS, FP	464
		2006	246.000		
Aktywność - szansa na sukces	1.3 SPO RZL	2005	646.000	EFS, FP, JST	235
		2006	161.000		
Zatłoczona droga - wracamy do Pracy ⁽³⁾	1.6 SPO RZL	2005	111.000	EFS, FP	50
		2006	192.000		
Pegaz 2006	1.2 SPO RZL	2006	1.141.000	EFS, FP, JST	402
		2007	200.100		
Rozwijaj się	1.3 SPO RZL	2006	761.000	EFS, FP, JST	303
		2007	58.000		
Aktywna jesień zawodowa 2006	1.5 SPO RZL	2006	251.000	EFS, FP	30
Pomost 2006	1.6 SPO RZL	2006	410.000	EFS, FP	60

(2) - projekt realizowany w partnerstwie z PUP Włocławek

(3) - projekt realizowany w partnerstwie z Europejską Unią Kobiet, liderem projektu był PUP

(4) - EFS - projekty współfinansowane w przedziale od 70 do 80% z funduszu unijnego

EFS - Europejski Fundusz Społeczny, JST - Jednostka Samorządu terytorialnego, FP - Fundusz Pracy

SPO - Sektorowy Program Operacyjny, RZL - Rozwój Zasobów Ludzkich

Tabela nr 19. Projekty z zakresu aktywizacji zawodowej realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy dla miasta Torunia w latach 2002-2006

ramach różnych aktywizacji rynku pracy. Prowadzone formy aktywizacji: szkolenia, roboty publiczne, prace interwencyjne, staże absolwentkie, refundacje absolwentów, refundacje doposażenia stanowisk pracy, przygotowanie zawodowe, prace społecznie-użyteczne, pożyczki i dotacje, refundacje pracowników młodocianych.

W programach aktywizacyjnych brało udział łącznie ponad 12 tys. osób.

Źródłami pokrycia tych wydatków były: Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny, Phare 2001 i 2002.

Warto wiedzieć...

Ze względu na poprawę sytuacji na toruńskim rynku pracy nasze miasto otrzymuje coraz mniej pieniędzy z Funduszu Pracy na poszczególne formy aktywizacji. Aby zapłacić tę lukę zdobywane są pieniądze na realizację projektów finansowanych przez Unię Europejską oraz dodatkowe kwoty z rezerw ministerialnych.

Nowe wnioski o dofinansowanie projektów, będące w fazie rozpatrywania:

- „Chcemy być aktywni” - wniosek dla działania 1.5 SPO RZL dla 50 osób bezrobotnych powyżej 24 miesięcy złożony 1 czerwca 2006 r.. Wartość projektu 288.000,00 zł,
- „Impuls” - wniosek dla działania 1.5 SPO RZL dla 30 osób bezrobotnych powyżej 24 miesięcy złożony 21 czerwca 2006 r. Wartość projektu 156.650,00 zł,
- „Walcz o siebie” - wniosek dla działania 2.4 ZPORR dla 30 osób, pracowników przemysłu i sektorów podlegających procesom restrukturyzacyjnym złożony 4 sierpnia 2006 r. Wartość projektu 852.290,20 zł.

retycznej zdobytej podczas nauki oraz stanowią szansę na zdobycie zatrudnienia po zakończeniu stażu.

Liczba osób skierowana na staż przez PUP w latach 2002-2006:

rok 2002: 383 osoby rok 2003: 526 osób
 rok 2004: 746 osób rok 2005: 443 osoby
 rok 2006.: 382 osób (stan na 30.09.2006r.)

razem: 2.480 osób

Warto wiedzieć...

Doświadczenie pokazuje, że korzystający z dłuższych staży mają większe szanse na zatrudnienie. Pracodawca ma bowiem czas na poznanie predyspozycji stażysty i lepsze przygotowanie go do swoich potrzeb.

Efektywność szkoleń badana jest w okresie do 3 i do 6 miesięcy od ich zakończenia. Warunkiem dobrej skuteczności jest właściwie określona tematyka kursów oraz odpowiedni dobór uczestników, którego dokonują pośrednicy pracy i doradcy zawodowi.

Rok	Liczba osób skierowanych na szkolenie	Efektywność szkoleń do 3 m-cy od zakończenia		Efektywność szkoleń do 6 m-cy od zakończenia		refundacja kosztów egzaminów, certyfikatów (osoby)	Pożyczki szkoleniowe	Studia podyplomowe
		ogółem	w tym: zatrudnienie	ogółem	w tym: zatrudnienie			
2002	421	44%	35%	64%	51%	0	3	0
2003	990	36%	30%	59%	44%	20	3	0
2004	1160	36%	27%	58%	42%	27	2	0
2005	793	46%	36%	65%	49%	68	0	0
Wrzesień 2006	750	48%*	39%*	b.d.	b.d.	60	0	1
* - efektywność za I kwartał								

Tabela nr 20.

Osoby skierowane na szkolenia w latach 2002-2006 oraz efektywność szkoleń

Największym zainteresowaniem zarówno wśród samych pracodawców współpracujących z PUP, jak i młodych bezrobotnych cieszą się staże. Mogą być na nie skierowani bezrobotni do 25-go roku życia lub do 27-go roku życia, którym nie minął okres 12 miesięcy od daty ukończenia szkoły. Umożliwiają zdobycie doświadczenia zawodowego, praktyczną weryfikację wiedzy teo-

Najczęściej poszukiwane zawody przez osoby pozostające bez pracy:

sprzedawca, sprzątaczką, pracownik biurowy, asystent księgowości, robotnik fizyczny, robotnik gospodarczy, robotnik w przemyśle przetwórczym, dozorca-portier, kierowca samochodu osobowego, pedagog oraz pracownik budowlany,

specjaliści ds. ochrony środowiska, nauczyciel historii.

Najczęściej poszukiwane zawody przez pracodawców:

sprzedawca, pracownik biurowy, kierowcy z dodatkowymi uprawnieniami i doświadczeniem w transporcie międzynarodowym, inżynierowie - w tym z wąską specjalizacją i uprawnieniami oraz doświadczeniem, tokarz, frezer, ślusarz, spawacz, pracownik budowlany do prac wykończeniowych, nauczyciel języka angielskiego, administrator sieci komputerowych.

Zapotrzebowanie na pracowników zgłaszane przez lokalnych pracodawców (za wyjątkiem zawodów sprzedawca i pracownik biurowy) obrazuje tzw. zawody deficytowe, dla których w ewidencji PUP figuruje znikoma liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych.

Natomiast zapotrzebowanie na oferty pracy zgłaszane przez osoby bezrobotne przekłada się na tzw. zawody nadwyżkowe, tj. ukazujące profesje, dla których w rejestrach PUP widnieje największa liczba bezrobotnych.

Pewną barierą w poszukiwaniu wybranego zawodu przez bezrobotnych są wymagania stawiane przez pracodawców, a odnoszące się przede wszystkim do wieku oraz doświadczenia przyszłego pracownika. Największe szanse na zatrudnienie mają osoby do 35-go roku życia z nabytym doświadczeniem.

Powiatowy Urząd Pracy współpracuje z kilkudziesięcioma instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi i firmami działającymi na rzecz aktywizacji toruńskiego rynku pracy.

Listę instytucji można znaleźć w załączniku nr 2.

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Działania realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy dla miasta Torunia w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych w latach 2003-2006:

1. Udzielanie i umarzanie pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
2. Dofinansowanie do oprocentowania kre-

dytu bankowego zaciągniętego przez osoby niepełnosprawne prowadzące działalność gospodarczą.

3. Pozyskiwanie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych poprzez zwrot kosztów poniesionych na:
 - przystosowanie tworzonych lub istniejących stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych,
 - adaptację pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych,
 - adaptację lub nabycie urządzeń ułatwiających funkcjonowanie w zakładzie pracy,
 - zatrudnianie pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy.
4. Organizacja i finansowania szkoleń i przekwalifikowań.

Efekty:

- uruchomienie przez osoby niepełnosprawne 59 podmiotów gospodarczych w oparciu o udzielone pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- dofinansowanie 15 osobom niepełnosprawnym prowadzącym działalność gospodarczą spłaty odsetek od kredytów bankowych zaciągniętych na rozszerzenie działalności,
- utworzenie, wyposażenie lub przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych 150 miejsc pracy u pracodawców z otwartego i chronionego rynku pracy (pracodawca, który otrzymał zwrot kosztów zobowiązany jest utrzymać te stanowiska pracy przez okres co najmniej 3 lat),
- przeszkolenie lub przekwalifikowanie ponad 520 osób niepełnosprawnych.

W ramach nowych form obowiązujących od 2006 r. osiągnięto:

- zatrudnienie 12 osób niepełnosprawnych w ramach umów o prace interwencyjne,
- zatrudnienie 41 osób pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem, a także czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika niepełnosprawnego na stanowisku pracy.

W latach 2002-2006 pracodawcy otrzymali 1.254 refundacji kosztów wypłaconego przez nich wynagrodzenia za pracę osób niepełnosprawnych.

W ciągu ostatnich pięciu lat na rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych miasto przeznaczyło w sumie ok. 5,4 mln zł. Pracę podjęło w tym okresie ok. 1.000 niepełnosprawnych torunian.

	Uzyskane środki	Nowe miejsca pracy
2003	272.000	14
2004	571.000	27
2005	300.000	14
2006	411.000	21
Razem:	1.554.000	76

Tabela nr 21. Dodatkowe fundusze uzyskane w ramach Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami, na realizację przedsięwzięć z udziałem organizacji pracodawców i zakładów pracy

Podejmowane działania miały na celu uzyskanie zarówno efektów w postaci zmniejszenia bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych, jak i korzyści wynikających z poprawy jakości życia i integracji społecznej osób niepełnosprawnych.

Przeciw wykluczeniu społecznemu

W maju 2004 r. zostało powołane Centrum Integracji Społecznej (CISTOR) - gospodarstwo pomocnicze Urzędu Miasta Torunia, którego najważniejszym zadaniem jest aktywizacja zawodowa osób długotrwale pozostających bez pracy, dla których powrót do samodzielnego życia jest szczególnie trudny.

Projekty realizowane przez CISTOR:

- „Reintegracja zawodowa i społeczna osób bezrobotnych - zagrożonych wykluczeniem społecznym realizowana w Centrum Integracji Społecznej w Toruniu - CISTOR”. Projekt, realizowany od maja 2004 do czerwca 2005 adresowany był do grupy 25. osób długotrwale bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym. W efekcie, ze względu na rotację uczestników objął

33 osoby, z których 19 ukończyło zajęcia, 16 nabyło prawo do zatrudnienia wspieranego, a 13 znalazło pracę. Wartość projektu wyniosła 933 tys. zł., z tego prawie 70% pozyskano ze źródeł zewnętrznych.

- „Stokrotkowy Dom - reintegracja prowadzona w CISTOR w Toruniu”. Projekt realizowany od sierpnia 2005 do września 2006 r. Wzięło w nim udział 56 mieszkańców Torunia, w tym osoby długotrwale bezrobotne, bezdomne, uzależnione od alkoholu po terapii oraz osoby po opuszczeniu zakładu karnego. Projekt ukończyło pomyślnie 40 osób, z czego ok. 80% podjęło zatrudnienie. Budżet projektu wyniósł ok. 1,6 mln zł., z czego ok. 60% pochodziło z EFS.

Uczestnicy programów zatrudnienia socjalnego prowadzonych przez CISTOR podnoszą swoje umiejętności społeczne i zawodowe, uczą się planować życie i zaspokajać potrzeby własnym staraniem, uczą się racjonalnie gospodarować posiadanymi środkami, nabywają umiejętność poruszania się na rynku pracy, poszukiwania pracy, itp.

Najważniejszym efektem realizowanych projektów jest faktyczna aktywizacja, zatrudnienie i usamodzielnianie beneficjentów.

W chwili obecnej CISTOR rozpoczął następną edycję programu (finansowaną ze środków własnych) oraz oczekuje na akceptację wniosków o dofinansowanie dwóch kolejnych projektów: „Stokrotkowa Szansa” - będący kontynuacją działań z zakresu zatrudnienia socjalnego oraz „KIS - Kompetentni i Solidni” - rozwinięcie działalności Klubu Integracji Społecznej, który działa przy CISTOR od czerwca 2006 r.

Sport i rekreacja

Miejskimi obiektami sportowymi zarządza Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji mający swoją siedzibę przy ul. Bema 23. MOSiR powstał w lipcu 2003 r. z połączenia Centrum Sportowo-Widowiskowego „Tor-Tor” i Ośrodka Sportu i Rekreacji.

Najważniejsze obiekty sportowe i rekreacyjne Torunia zarządzane przez MOSiR:

1. Stadion Miejski im. Grzegorza Duneckiego wraz z bieżnią i urządzeniami lekkoatletycznymi, ul. Bema, z widownią na ok. 8.000 miejsc.
2. Sztuczne lodowisko „Tor-Tor”, ul. Bema, z widownią na ok. 3 tys. miejsc.
3. Hala sportowa „Olimpijczyk”, ul. Słowackiego 114
4. Kryta pływalnia, ul. Bażyńskich 9/17
5. Kryta Pływalnia - mini park wodny, ul. Halle-ra 79
6. Boisko do hokeja na trawie oraz boisko do piłki nożnej, Szosa Chełmińska 75
7. Boisko piłkarskie, ul. M. Curie-Skłodowskiej.
8. Skate-park, ul. Bema

użytku tartanową bieżnię, dzięki czemu na obiekcie mogą się odbywać zawody lekkoatletyczne.

W latach 2005-2006 na stadionie przy ul. Bema odbyły się cztery wielkie imprezy lekkoatletyczne: Memoriał Grzegorza Duneckiego, zawody Lekkoatletycznego Pucharu Polski, Młodzieżowe Mistrzostwa Polski w Lekkiej Atletyce oraz Mistrzostwa Polski Weteranów w Lekkiej Atletyce.

Ważną inwestycją sportową jest też zakończona w 2006 r. kompleksowa modernizacja sztucznego lodowiska Tor-Tor, w ramach której m.in. unowocześniono system chłodzenia tafli lodowej i stworzono komfortowe warunki dla kibiców hokeja.

Warto wiedzieć...

W 2006 r. toruńscy radni podjęli decyzję o budowie nowego stadionu żużlowego. Powstanie on przy Szosie Bydgoskiej i będzie spełniać wszystkie wymogi dla organizacji zawodów krajowych i międzynarodowych. Koszty budowy zostaną pokryte ze sprzedaży terenu, na którym stoi stary stadion.

Trwa budowa boiska do hokeja na trawie ze sztuczną nawierzchnią.

Rozwój miejskiej bazy sportowej

Zadanie	Lata	Kwota w zł
Modernizacja Stadionu Miejskiego	2004-2006	18.009.000
Modernizacja i rozbudowa sztucznego lodowiska Tor-Tor	2004-2006	12.300.000
Budowa basenu przy Zespole Szkół Nr 14	2005-2006	8.900.000
Budowa boiska do hokeja na trawie ze sztuczną trawą	2005-2006	2.000.000
Wykonanie oświetlenia, monitoringu i band pneumatycznych na stadionie żużlowym	2005-2006	1.958.000
Przebudowa i modernizacja obiektów po Warsztatach Szkolnych Zespołu Szkół Mechanicznych i XIII LO na potrzeby Szkoły Mistrzostwa Sportowego	2005-2006	1.620.000

Tabela nr 22.

Największe inwestycje i remonty prowadzone na obiektach sportowych w latach 2002-2006

W 2004 roku odbyły się pierwsze imprezy sportowe na zmodernizowanym Stadionie Miejskim przy ul. Bema. W czerwcu 2005 oddano do

Lewobrzeżny Toruń wzbogacił się o krytą pływalnię z dodatkowymi urządzeniami rekreacji wodnej - mini park wodny.

Boiska do gier zespołowych urządzone bądź zmodernizowane z udziałem pieniędzy miejskich w latach 2002-2006:

1. Boisko do hokeja na trawie, Szosa Chełmińska 75 (rok 2006)
2. Stadion Miejski MOSiR, ul. Bema 23 (rok 2005)
3. Boiska szkolne:
 - ZS Nr 34, ul. Włocławska 237/239 (rok 2004)
 - Szkoła Podstawowa nr 3, ul. Legionów 210 (rok 2004)
 - Gimnazjum nr 30, ul. Raszei 1 (rok 2005)
 - ZS Nr 8, ul. Łyskowskiego 28 (rok 2005-2006)
 - ZS Nr 24, ul. Ogrodowa 3/5 (rok 2005-2006)
4. Boiska osiedlowe:
 - Boisko osiedlowe przy ul. Buszczyńskich, Rubinkowo II (rok 2004)
 - Boisko osiedlowe w Kaszczorku (rok 2004)

Toruńskie kluby sportowe

Kluby najwyższej klasy rozgrywek działające w Toruniu w sezonie 2006/2007:

- KS Toruń, żużel
- Toruński Klub Hokejowy, hokej na lodzie
- MMKS „Kopernik” Toruń, koszykówka kobiet
- KS „Pomorzanin” Toruń, hokej na trawie

Warto wiedzieć...

Trzech toruńskich zawodników: Sławomir Kruszkowski, Michał Stawowski i Daniel Trojanowski - wioślarze z AZS-UMK reprezentowało Toruń w Igrzyskach Olimpijskich w Atenach w 2004 roku.

Obok klubów sportowych zawodowych działają kluby amatorskie, w tym uczniowskie kluby sportowe (UKS-y). Potencjał sportowy Torunia to ok. 140 organizacji sportowych, 47 dyscyplin i prawie 3,5 tys. zawodników - dzieci i młodzieży.

W ewidencji prowadzonej przez Wydział Ewidencji i Rejestracji UMT zarejestrowanych jest 60 stowarzyszeń sportowych, w tym: uczniowskie kluby sportowe: 31, kluby nieprowadzące działalności gospodarczej: 29. Natomiast w ewidencji Krajowego Rejestru Sądowego: ok. 80 stowarzyszeń.

Toruński sport w rankingach i zestawieniach krajowych.

Toruński sport młodzieżowy znajduje się w pierwszej piętnastce ogólnopolskiej klasyfikacji prowadzonej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu. Notowaniami jest objęte współzawodnictwo w 59 dyscyplinach sportu, w czterech kategoriach wiekowych: młodzików, juniorów młodszych, juniorów i młodzieżowców. Toruński sport zajmuje w tej klasyfikacji 15 miejsce, na 826 gmin klasyfikowanych w 2006 r.

Corocznie w imprezach sportowych, zawodach i rozgrywkach organizowanych przez miasto Toruń uczestniczy kilkanaście tysięcy uczniów. Do najważniejszych przedsięwzięć zaliczyć można Czwartki Lekkoatletyczne, Toruńską Olimpiadę Młodzieży Szkolnej w Lekkiej Atletyce i Grach Zespołowych, Licealiadę, Gimnazjadę, Igrzyska Młodzieży Szkolnej do lat 13, oraz gry i zabawy sportowe dla najmłodszych uczniów szkół podstawowych: „Puchar 5 milionów” i „Je-stem sprawny”.

Stypendia i nagrody dla sportowców

W 2004 roku ustalone zostały zasady przyznawania miejskich nagród i wyróżnień dla sportowców. Rada Miasta Torunia ustaliła rodzaje wyróżnień i nagród przyznawanych za wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym oraz zasady ich przyznawania. Ustanowione zostało także stypendium sportowe dla zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe. Dzięki temu szczególnie uzdolnieni młodzi sportowcy, którzy znajdują się w trudnej sytuacji finansowej, mogą kontynuować swoją karierę.

rok 2005:

- Nagrody finansowe za osiągnięcie wysokich wyników sportowych w roku 2004 otrzymało 217 zawodników i 38 trenerów. Ogólna pula nagród wyniosła 92 tys. zł.
- Stypendia sportowe otrzymało 18 zawodników uprawiających żeglarstwo, karting, koszykówkę, szermierkę, łyżwiarstwo figurowe, boks, pływanie, short-track, tenis ziemny, wioślarstwo, kolarstwo, żużel, lekkoatletykę. Łączna kwota stypendiów wyniosła 108 tys. zł.

rok 2006:

- Nagrody finansowe za osiągnięcie wysokich wyników sportowych w roku 2005 otrzymało 206 zawodników z 24 toruńskich klubów sportowych oraz 13 trenerów, którzy przyczynili się do osiągnięcia tych sukcesów, a 5 działaczy sportowych zostało wyróżnionych nagrodą rzeczową. Ogólna pula nagród wyniosła 99,9 tys. zł.
- Stypendia sportowe otrzymało 18 zawodników reprezentujących dyscypliny takie jak: żużel, wioślarstwo, pływanie, kolarstwo, taniec nowoczesny, szermierkę, judo, koszykówkę, łyżwiarstwo figurowe, kicboxing, tenis ziemny, short-track. Łączna kwota stypendiów wyniosła 110 tys. zł.

Warto wiedzieć...

Wśród stypendystów miasta znajdują się m.in.: Agata Zwijska - wicemistrzyni Europy w pływaniu, Karol Ząbik - Indywidualny Mistrz Świata na żużlu, Wojciech Majewski - Mistrz Świata Juniorów w pływaniu w płetwie, Katarzyna Truszczyńska - brązowa medalistka Mistrzostw Świata Juniorów w Pływaniu w Płetwie, Patryk Ciepeliowski - brązowy medalista Mistrzostw Europy Juniorów DISCO DANCE.

Klubowa baza sportowa

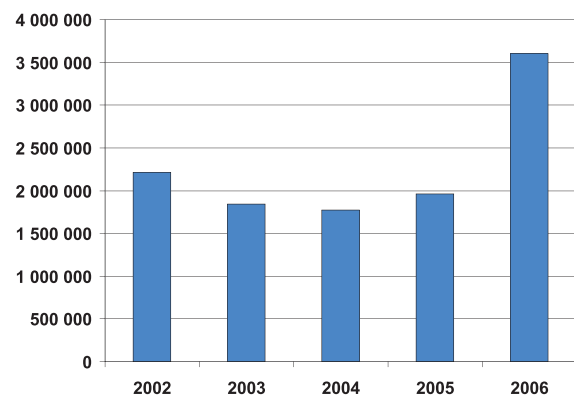
- KS „Toruń” - stadion żużlowy - ul. Broniewskiego
- Stadion sportowy, ul. Armii Ludowej 45/63, z trybunami na ok. 2.500 miejsc
- TKS-T „Budowlani” - przystań wioślarska ul. Majdany 1
- hala szermiercza ul. Majdany 1
- sala szermiercza ul. Chrobrego 27
- UMK-AZS - przystań sportów wodnych, ul. ks. Popiełuszki 1a
- MKS „Włóknierz” - boisko piłkarskie ul. Przy Skarpie
- KS „Start-Wisła” - korty tenisowe, al. Solidarności 3
- Tor. Tow. Tenisowe „Real” - hala tenisowa ul. Mazowiecka
- Aeroklub Pomorski - lotnisko ul. Bielańska 66
- Toruński Klub Motorowy - wyścigowy tor rallycrossowy ul. Bielańska 66
- KS „Elektryk” - sala gimnastyczna ul. Międzymurze 2
- Kurkowe Bractwo Strzeleckie - strzelnica w forcie VI, ul. Szosa Chełmińska 212

- Yacht Club „Towimor” - przystań sportów wodnych, ul. Starotoruńska 3
- Stadion osiedlowy SM „Kopernik” - boisko piłkarskie, korty tenisowe, bieżnia, itp. ul. Świętopełka.

Wsparcie dla toruńskiego sportu

W latach 2002-2006 z miastem stale współpracowało kilkadziesiąt klubów i stowarzyszeń sportowych. Samorząd wspiera je poprzez system dotacji na działalność sportową, organizację imprez i udział w imprezach oraz zawodach. Ponad 80 podmiotów otrzymało w ciągu ostatnich pięciu lat w sumie 11,4 mln zł wsparcia.

Od 2006 r. miasto dotuje także sport zawodowy (tzw. kwalifikowany). W 2006 r. na dotowanie sportu kwalifikowanego miasto przeznaczyło 1,5 mln zł - dla 12 toruńskich klubów. Ostatnie umowy zostały podpisane 5 października 2006 r.

Wykres nr 20. Wydatki miasta na dotacje sportowe w latach 2002-2006 (w zł)

W roku 2006 wsparcie otrzymały następujące kluby zawodowe:

- Klub Sportowy Toruń - Ekstraliga na żużlu - 550 tys. zł,
- Toruński Klub Hokejowy - Ekstraklasa Polskiej Ligi Hokeja na lodzie - 410 tys. zł,
- Miejski Międzyszkolny Klub Sportowy „Kopernik” - ekstraklasa koszykówki kobiet - 200 tys. zł,
- Toruński Klub Piłkarski - III liga - 140 tys. zł,
- Miejski Międzyszkolny Klub Sportowy „Pierniki” - II liga koszykówki męskiej - 60 tys. zł,

- Klub Sportowy „Pomorzanin” - I liga hokeja na trawie - 50 tys. zł,
- Akademicki Związek Sportowy - Utytułowani zawodnicy - seniorzy sekcji wioślarskiej startujący w najważniejszych imprezach sezonu 2006 m.in. Mistrzostwa Świata, Akademickie Mistrzostwa Świata, Mistrzostwa Polski inne ważniejsze zawody międzynarodowe - 30 tys. zł,
- Miejski Toruński Klub Pływacki „Delfin” - Agata Zwiejska - szkolenie w ramach programu „Pekin 2008”, Mistrzostwa Europy Seniorów w Budapeszcie - 10 tys. zł,
- Toruński Klub Sportowo-Turystyczny „Budowlani” - II liga siatkówki kobiet - 10 tys. zł,
- Toruńskie Towarzystwo Koszykówki „WAX” - III liga koszykówki męskiej - 10 tys. zł,
- Międzyszkolny Klub Sportowy „Zryw” - Mistrzyni Polski w judo Ewa Iwańska-Wiwatowska) - 5 tys. zł,
- Aeroklub Pomorski - udział Bolesława Radomskiego w XV Mistrzostwach Świata w Lotnictwie Rajdowym we Francji - 5 tys. zł.

Miasto wspiera też kluby sportowe poprzez system zwolnień podatkowych dla właścicieli budynków, gruntów i budowli związanych z funkcjonowaniem boisk sportowych, stadionów oraz basenów kąpielowych odkrytych, udostępnionych do użytku powszechnego. W roku 2005 i 2006 z tej formy pomocy skorzystało pięć podmiotów, uzyskując zwolnienia w łącznej wysokości ok. 225 tys. zł. Kolejne cztery wnioski są w trakcie rozpatrywania.

Wybrane imprezy sportowe w latach 2002-2006

W Toruniu rozgrywa się każdego roku setki imprez sportowych i rekreacyjnych. Wiele z nich ma charakter imprez stałych - należy tu wspomnieć takie wydarzenia jak: Międzynarodowy Turniej Tenisa Ziarnego „Bella Cup”, Międzynarodowy Turniej Szachowy Dla Dzieci „O Krzywą Wieżę”, Maraton Toruński, Długodystansowe Regaty Żeglarskie Toruń-Bydgoszcz, wyścigi samochodowe Folkrace i Rallycross, Ogólnopolski Halowy Turniej w Piłce Nożnej o Puchar Prezydenta Miasta Torunia, Ogólnopolskie Zawody Łyżwiarские „Nestle Kangus Cup” i inne.

Ponadto przeprowadzono sportowe imprezy regionalne, mecze i turnieje ligowe oraz otwarte

imprezy rekreacyjne kierowane dla ogółu mieszkańców miasta np.: ligowe rozgrywki w hokeju na lodzie, w hokeju na trawie, piłce nożnej, koszykówce, ligowe mecze żużlowe, Maraton Toruński, Mini Maraton dla Dzieci, Rajd Kopernikański, Sportowy Turniej Miast i Gmin „International Challenge Day”.

Szczególne wydarzenia sportowe to:

rok 2002:

- Międzynarodowy Turniej Miast w Piłce Nożnej Juniorów im. Konrada Kamińskiego, kontynuacja w latach następnych
- I Maraton Ósemek Wioślarskich Miast Nadwiślańskich Włocławek-Toruń, Mistrzostwa Polski Juniorów młodszych na ergometrze
- II Ogólnopolski Samolotowy Rajd Pilotów i Parlamentarzystów
- Otwarte Mistrzostwa Polski w Short-Tracku

rok 2003:

- Turniej Miast Partnerskich w Koszykówce Chłopców o Puchar Prezydenta Miasta Torunia
- Drużynowe Mistrzostwa Polski i Indywidualne Mistrzostwa Polski w speedrowerach
- Turniej Polskiej Ligi Karate Tradycyjnego
- XI Mistrzostwa Polski Oldbojów w hokeju na lodzie

rok 2004:

- Ogólnopolskie Zawody Rankingowe i Puchar Polski w short-tracku
- Mistrzostwa Polski Juniorów w Pływaniu w Płetwach
- Ogólnopolski Turniej Piłki Siatkowej Dziewcząt „Warrior Cup”
- Międzynarodowy Turniej Pracowników Samorządowych w Halowej Piłce Nożnej, kontynuacja w latach następnych
- Międzynarodowy Turniej Hokeja na Lodzie im. Ludwika Czachowskiego, kontynuacja w latach następnych

rok 2005:

- Zawody Lekkoatletyczne o Memoriał Grzegorza Duneckiego
- I Toruńska Olimpiada Młodzieży w Lekkiej Atletyce
- Eliminacje do Mistrzostw Europy w Piłce

Nożnej Chłopców do lat 17

- Mistrzostwa Polski Weteranów w Lekkiej Atletyce
- Finał Młodzieżowych Indywidualnych Mistrzostw Polski na żużlu

rok 2006:

- Lekkoatletyczny Puchar Polski „Polish Athletics Cup”
- II Toruńska Olimpiada Młodzieży w Lekkiej Atletyce i w grach zespołowych
- Mistrzostwa Polski Weteranów Lekkiej Atletyce
- Młodzieżowe Mistrzostwa Polski w Lekkiej Atletyce
- Młodzieżowe Indywidualne Mistrzostwa Polski na żużlu
- Wyścig Kolarski „Tour de Pologne” UCI Pro Tour
- I Międzynarodowe Zawody Miast Partnerskich w karate WKF dzieci i młodzieży „Copernicus Cup”
- I Mistrzostwa Europy Balonowo-Parolotniowe w ramach Festiwalu „Niebo bez granic”.

Edukacja - najlepsza inwestycja w przyszłość

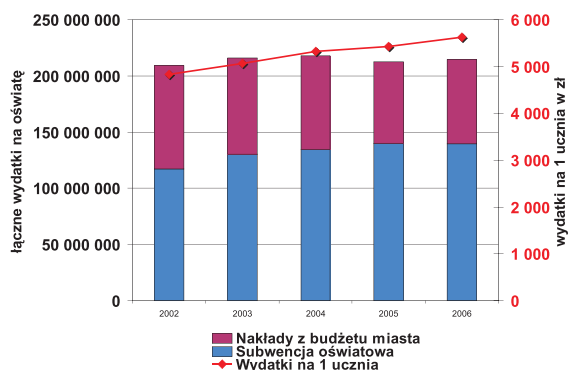
Sieć szkół miejskich

Lata 2002-2006 w toruńskiej oświacie to okres wielkich zmian w sieci szkół prowadzących do wdrożenia założeń strukturalnych reformy oświaty, rozwiązywania trudnych problemów lokalowych siedmiu szkół i placówek, pełnego zagospodarowania istniejącej bazy szkolnej. Wdrażanie zmian warunkowały także niekorzystne prognozy demograficzne, niewspółmierne do możliwości samorządu finansowanie oświaty, a także zdekapitalizowana w znacznym stopniu baza oświatowa. Założone cele osiągnięto, a wśród korzyści należy wymienić:

- rozwiązanie trudnych warunków lokalowych Zespołu Szkół Elektrycznych, Gastronomicznych, Muzycznych, Nr 11, Szkoły Podstawowej Nr 6 i Nr 13, Gimnazjum Nr 26 oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej;
- skrócenie czasu trwania zajęć w ciągu dnia w Gimnazjum Nr 3, Szkole Podstawowej Nr 3, Nr 5, Nr 6 i Nr 13;
- dobrą dostępność uczniów do szkół na wszystkich poziomach nauczania;
- zmniejszenie wydatków na utrzymanie bazy

Typ szkoły, placówki	Liczba szkół	
	2002	2006
Szkoły podstawowe	30	24
Gimnazja	25	22
Licea ogólnokształcące	13	12
Szkoły zawodowe	12	9
Centrum Kształcenia Ustawicznego	1	1
Szkoły specjalne	7	5
Szkoły artystyczne	4	4
Przedszkola	17	17
Placówki oświatowo - wychowawcze	6	5
Razem:	115	99

Tabela nr 23. Liczba szkół i placówek prowadzonych przez Gminę Miasta Toruń przed i po zmianach w sieci szkół, w latach 2002-2006

Wykres nr 21. Wydatki na oświatę ogółem oraz w przeliczeniu na jednego ucznia, w latach 2002-2006 (w

- oświatowej poprzez pełne wykorzystanie istniejących zasobów lokalowych oraz likwidację zbędnych placówek, np. Bursy Szkolnej;
- zlikwidowanie zdekapitalizowanych Warsztatów Szkolnych: Zespołu Szkół Mechanicznych i XIII Liceum Ogólnokształcącego, Zespołu Szkół Budowlanych i Zespołu Szkół Elektrycznych oraz przeniesienie praktycznej nauki zawodu do Centrum Kształcenia Praktycznego;
- poprawę warunków nauki i pracy w zmodernizowanych oraz nowo wybudowanych obiektach szkolnych.

Proces zmian w sieci, niezwykle trudny ze względu na jego wymiar społeczny i ekonomiczny, doprowadził do osiągnięcia zamierzonych celów przy zapewnieniu miejsc pracy dla nauczycieli, zachowaniu wszystkich kierunków kształcenia i realizacji ustawowych zadań.

Warto wiedzieć:

Toruńskie szkoły i placówki spełniając oczekiwania społeczne prowadzą na wszystkich poziomach nauczania:

- 51 oddziałów integracyjnych,
- 18 oddziałów terapeutycznych,
- 56 oddziałów sportowych,
- 10 oddziałów mistrzostwa sportowego.

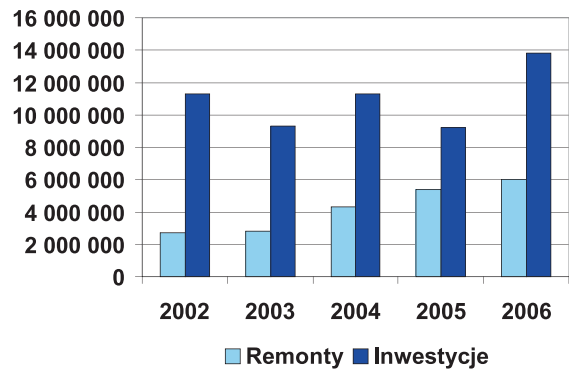
W wyniku przeprowadzonych zmian liczba szkół i placówek przedstawia się następująco jak w tabeli z lewej.

Wysokość subwencji oświatowej w latach 2002-2006:

rok 2002: 117,3 mln zł rok 2003: 130,3 mln zł
 rok 2004: 134,6 mln zł rok 2005: 140,1 mln zł
 rok 2006: 139,5 mln zł

Warto wiedzieć...

Zespół Szkół Muzycznych do niedawna funkcjonował w trzech oddalonych od siebie budynkach. Dziś dysponuje wyremontowanym obiektem, dostosowanym do specyficznych potrzeb szkoły artystycznej.

Wykres nr 22. Wydatki na inwestycje i remonty w oświacie w latach 2002-2006 (w zł)

Inwestycje i remonty oświatowe

Oświata w latach 2002-2006 to także ogromne wydatki na inwestycje i remonty obiektów szkolnych. Łącznie na inwestycje i remonty w toruńskich szkołach wydano w tym okresie 76,1 mln zł.

Wydatki na inwestycje w oświacie:

2002: 11,3 mln zł 2003: 9,3 mln zł
 2004: 11,3 mln zł 2005: 9,2 mln zł
 2006: 13,8 mln zł

O milion złotych rocznie wzrastały w każdym kolejnym budżecie Torunia kwoty przeznaczane

w latach 2002-2006 na remonty bazy oświatowej. W wyniku przeprowadzonych prac, m.in. termomodernizacji obiektów (wymiana stolarki okiennej i pokryć dachowych, modernizacje systemów grzewczych) uzyskano oszczędności w kosztach utrzymania budynków.

Liczba obiektów, w których prowadzono prace remontowe w poszczególnych latach:

2002 - 68 obiektów - 2,7 mln zł,
 2003 - 76 obiektów - 2,8 mln zł,
 2004 - 79 obiektów - 4,3 mln zł,
 2005 - 76 obiektów - 5,4 mln zł,
 2006 - 74 obiekty - 6,6 mln zł.

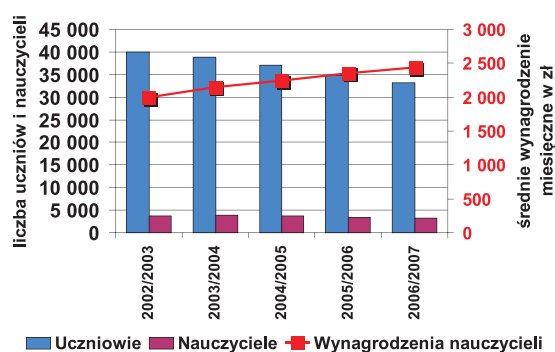
Nazwa szkoły	Nazwa zadania	Kwota (zł)
Szkoła Podstawowa Nr 3	Budowa nowej siedziby dla szkoły na osiedlu Koniuchy	13.134.000
Zespół Szkół Nr 14	Budowa basenu - mini parku wodnego w lewobrzeżnej części Torunia	10.500.000
Zespół Szkół Muzycznych	Rozbudowa, adaptacja i modernizacja obiektu	4.731.000
V Liceum Ogólnokształcące	Rozbudowa i modernizacja budynku	3.938.000
ZS Mechanicznych i XIII LO	Przebudowa warsztatów szkolnych przy ul. Targowej na wielofunkcyjną salę gimnastyczną dla Szkoły Mistrzostwa Sportowego	2.835.000
Zespół Szkół Nr 7	Budowa sali gimnastycznej	2.184.000
Zespół Szkół Nr 34	Budowa sali gimnastycznej	2.109.000
Zespół Szkół Budowlanych i Elektrycznych	Modernizacja i adaptacja budynków warsztatów szkolnych w Zespole Szkół Budowlanych i Elektrycznych	919.000
IV Liceum Ogólnokształcące	Kompleksowa modernizacja obiektu	664.000
Przedszkole Miejskie Nr 8	Modernizacja i rozbudowa	487.000
Szkoła Podstawowa Nr 13	Modernizacja obiektu	500.000
Razem:		41.354.000

Tabela nr 24. Nowe lub kompleksowo zmodernizowane w latach 2002-2006 obiekty oświatowe

Uczniowie i nauczyciele

Liczba uczniów uczęszczających do toruńskich szkół miejskich zmalała w latach 2002-2006 o 6913 osób. Jest to związane przede wszystkim ze zmieniającymi się warunkami demograficznymi. Pewien wpływ na liczbę uczniów w szkołach publicznych ma także zwiększenie ilości placówek niepublicznych.

W 2002 roku funkcjonowało 57 niepublicznych szkół i placówek oświatowych, w roku 2006 jest ich 98. Zdecydowana większość uczniów korzysta jednak ze szkół miejskich - w 2006 roku rozpoczęło w nich naukę prawie 7 razy więcej młodych torunian niż w szkołach niepublicznych.

Wykres nr 23. Liczba uczniów i nauczycieli w miejskich szkołach oraz średnie wynagrodzenie nauczycieli, w latach 2002-2006

Pomimo spadku liczby uczniów rośnie średnie wynagrodzenie toruńskich nauczycieli. W roku 2006 średnia miesięczna pensja to 2.435 zł.

Wyróżniający się nauczyciele i najlepsi uczniowie toruńskich szkół otrzymują co roku specjalne nagrody fundowane przez prezydenta Torunia. Nagrody te są wręczane zawsze w Dniu Edukacji Narodowej.

Rok	Kwota na nagrody z budżetu miasta	Liczba nagród
2002	219.000	55 nagród indywidualnych 1 nagroda zespołowa
2003	224.600	55 nagród indywidualnych, 1 nagroda zespołowa
2004	225.000	55 nagród indywidualnych, 1 nagroda zespołowa
2005	265.000	62 nagrody indywidualne, 2 nagrody zespołowe
2006	255.000	61 nagród indywidualnych

Tabela nr 25. Nagroda Prezydenta Miasta Torunia dla nauczycieli toruńskich szkół i placówek w latach 2002-2005:

Rok	Kwota na nagrody z budżetu miasta	Liczba nagrodzonych uczniów
2002	9.600	15
2003	9.600	18
2004	9.650	17
2005	9.600	16
2006	9.740	18

Tabela nr 26. Nagroda Prezydenta Miasta Torunia dla uczniów toruńskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (w zł)

Dla najzdolniejszych i potrzebujących

Programy stypendialne dla uczniów:

- Stypendium Prezydenta Miasta Torunia Ustanowione uchwałą Rady Miasta Torunia w lutym 2004 r. adresowane jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych zameldowanych na stałe w Toruniu, osiągających co najmniej dobre wyniki w nauce, zaangażowanych w działalność społeczną, ruch wolontariacki i będących jednocześnie w trudnej sytuacji materialnej. Stypendium finansowane jest z budżetu Torunia.
- Stypendium dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych w ramach działania 2.2. Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego „Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne”. Stypendium finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego (68,05%) oraz budżetu państwa (31,95 %).

Rok	Liczba uczniów	Miesięczna kwota	Łączna kwota na wypłatę stypendium
2004/2005	773	100 zł	730.000
2005/2006	20	220 zł	1.033.000
2006/2007	17	250 zł	911.000
Razem:			2.674.000

Tabela nr 27. Stypendia ze środków unijnych (w ramach ZPORR) dla uczniów toruńskich szkół ponadgimnazjalnych w latach 2004-2007

W roku szkolnym 2004/2005 oraz 2005/2006 ze stypendium skorzystało łącznie 1646 uczniów, którym wypłacono w sumie 2.674.034 zł.

- Stypendium dla dzieci pochodzących z rodzin byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej. Stypendium finansowane jest ze środków rezerwy celowej budżetu państwa. W latach 2005/2006 oraz 2006/2007 z pomocy skorzysta 128 uczniów, którzy otrzymają łącznie 532.000 zł.
- Stypendium szkolne (socjalne) Stypendium finansowane jest ze środków budżetu państwa oraz ze środków Funduszu im. Komisji Edukacji Narodowej. W latach 2002/2005 oraz 2005/2006 skorzystało z pomocy 3.258 uczniów, którym wypłacono łącznie 1.281.984 zł.

Bezpieczeństwo w szkołach

39 toruńskich szkół i placówek oświatowych zostało objętych systemem monitoringu wizyjnego, zwiększającego bezpieczeństwo uczniów.

Po raz pierwszy przeprowadzono kompleksową akcję usuwania ze szkół materiałów i substancji szkodliwych. Zutylizowano prawie 8 ton substancji chemicznych i 20 tys. lamp fluorescencyjnych.

Prowadzonymi wspólnie ze Strażą Miejską i Policją działaniami prewencyjnymi w zakresie bezpiecznego zachowania się w drodze do i ze szkoły zostały objęte wszystkie dzieci z niższych klas toruńskich podstawówek.

W ramach programu „Radosne i bezpieczne wakacje” każdego dnia wakacji (w dni robocze) od 300 do 500 dzieci skorzystało z zajęć pod opieką nauczycieli i instruktorów.

Informatyzacja szkół

Od roku 2005 działa system elektronicznego naboru do szkół, ułatwiający przeprowadzanie procedury przyjmowania uczniów do klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych.

Ponad sto pracowni komputerowych powsta-

ło w ramach programu „Pracownia komputerowa w każdej szkole”. Obecnie wszystkie toruńskie szkoły prowadzone przez miasto są podłączone do sieci internetowej.

Warto wiedzieć...

706 nauczycieli toruńskich szkół zdało w latach 2002-2006 egzaminy na stopień nauczyciela mianowanego. Awans to także podwyżka pensji - po uzyskaniu mianowania o ponad 360 zł (brutto w zł).

Warto wiedzieć...

W latach 2004-2006 miasto przeznaczyło ponad 2,4 mln zł na finansowanie zajęć pozalekcyjnych dla uczniów toruńskich szkół. Z tej kwoty 400 tys. zł pozyskano z zewnętrznych źródeł.

Przedszkola

W Toruniu działa siedemnaście przedszkoli miejskich. Liczba dzieci uczęszczających do tych placówek spada: od 2.938 w roku szkolnym 2002/2003 do 2.229 w roku szkolnym 2006/2007.

Do 15 przedszkoli niepublicznych uczęszcza łącznie w bieżącym roku szkolnym 1691 dzieci.

Szkoły i placówki niepubliczne

Miasto przekazuje dotacje dla niepublicznych szkół i placówek oświatowych:

rok 2002:

57 szkół i placówek, dotacja 11,0 mln zł

2003:

61 szkół i placówek, dotacja 11,8 mln zł

2004:

67 szkół i placówek, dotacja 11,2 mln zł

2005:

82 szkół i placówki, dotacja 12,3 mln zł

2006:

98 szkół i placówek, dotacja 12,2 mln zł

W 2006 roku w niepublicznych szkołach naukę pobiera 6.632 uczniów i słuchaczy.

Miejska służba zdrowia i pomoc społeczna

Opieka zdrowotna

Gmina Miasta Toruń jest organem założycielskim dla czterech samodzielnych, publicznych zakładów opieki zdrowotnej:

- Specjalistycznego Szpitala Miejskiego im. Mikołaja Kopernika, ul. Batoiego 17/19
- Miejskiej Przychodni Specjalistycznej, ul. Uniwersytecka 17
- Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego im. ks. Jerzego Popiełuszki, ul. Ligi Polskiej 8
- Miejskiego Ośrodka Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży, ul. Łyskowskiego 15

Specjalistyczny Szpital Miejski (SSM)

Lata 2002-2006 w działalności Specjalistycznego Szpitala Miejskiego im. Mikołaja Kopernika w Toruniu były przede wszystkim okresem poprawy warunków hospitalizacji pacjentów w oddziałach szpitalnych oraz przyjęć w poradniach i pracowniach diagnostycznych. Termomodernizacja budynków, remonty połączone z modernizacją pomieszczeń, wymiana wyeksploatowanego wyposażenia sal chorych, gabinetów zabiegowych, lekarskich, zaplecza socjalnego i sanitarnego doprowadziły do radykalnej, korzystnej zmiany warunków pobytu chorych oraz poprawy środowiska pracy ponad 500-osobowej grupy pracowników szpitala. Łącznie na prace inwestycyjne przeznaczono w latach 2002-2006 (16,3 mln zł.)

Warto wiedzieć...

W toruńskim Szpitalu Miejskim prowadzone są regularne badania satysfakcji pacjentów. W roku 2002 najwięcej uwag ankietowanych dotyczyło złego stanu bazy hotelowej oddziałów. W ostatnim badaniu satysfakcji przeprowadzonym w styczniu 2006 r. szpital uzyskał w tym zakresie ponad 80% ocen bardzo dobrych, a uwagi dotyczące stanu technicznego zastąpiono pochwałami.

W toruńskim Szpitalu Miejskim leczy się każdego roku ponad 13 tys. pacjentów, korzystających z 240 łóżek na 8 szpitalnych oddziałach. Średni okres pobytu pacjenta w szpitalu wahał się od 5,4 do 6,2 dnia. W oddziałach zabiegowych

wykonywanych jest rocznie 3,5 tys. zabiegów operacyjnych.

W latach 2002-2006 udzielono łącznie prawie 41 tys. porad w Izbie Przyjęć szpitala oraz ponad 209 tys. porad w przyszpitalnych poradniach specjalistycznych.

Warto wiedzieć...

W szpitalnym laboratorium wykonuje się rocznie ponad 360 tys. różnego rodzaju badań, a w zakładzie rentgenowskim ponad 45 tys. zdjęć.

W szpitalnym laboratorium i pracowniach diagnostycznych wykonuje się rocznie ponad 420 tys. różnego rodzaju badań, w tym 1.000 koronaroplastyk.

Nowe oddziały i poradnie uruchomione w latach 2002-2006

- rok 2002: połączenie oddziałów chirurgii ogólnej i naczyń z oddziałem chirurgii onkologicznej i ogólnej w jeden oddział chirurgii ogólnej, onkologicznej i naczyń,
- rok 2005: uruchomienie Pracowni Tomografii Komputerowej i Rezonansu Magnetycznego,
- rok 2006: utworzenie poradni neurologicznej.

Warto wiedzieć...

W grudniu 2005 r. Specjalistyczny Szpital Miejski w Toruniu otrzymał certyfikat jakości ISO 9001:2000. Certyfikat potwierdza wysoką jakość świadczonych usług medycznych, obsługi pacjentów oraz niezawodności we współpracy z dostawcami sprzętu, leków i aparatury medycznej.

Miejska Przychodnia Specjalistyczna (MPS)

W Miejskiej Przychodni Specjalistycznej funkcjonuje 17 poradni specjalistycznych i 2 podstawowej opieki zdrowotnej (przy ul. Uniwersyteckiej i ul. Smoczej) oraz 6 pracowni diagnostycznych. W 2006 r. MPS uzyskała certyfikat jakości ISO 9001:2000. W latach 2002-2006 w MPS udzielano średnio ok. 140 tys. porad oraz wykonywano 215 tys. zabiegów rehabilitacyjnych i 250 tys. badań diagnostycznych.

Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy im. ks. Jerzego Popiełuszki (ZPO)

Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy świadczy usługi opieki dziennej i stacjonarnej długoterminowej. Średni czas pobytu chorego w Zakładzie wynosi 150 dni. Po rozbudowie zakończonej w 2006 r. posiada 100 łóżek opieki stacjonarnej całodobowej i 25 miejsc opieki dziennej dla osób z chorobą otępienną i innymi zaburzeniami.

W 2006 r. ZPO uzyskał certyfikat jakości ISO 9001:2001.

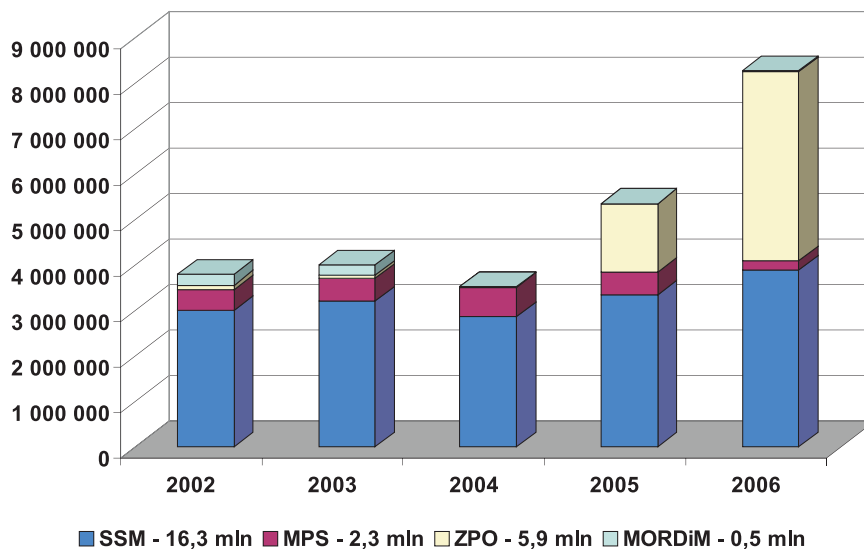
Miejski Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży (MORDiM)

Miejski Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży prowadzi rehabilitację dzieci i młodzieży w szczególności z uszkodzeniami centralnego układu nerwowego oraz oddział dzienny dla dzieci z porażeniem mózgowym. W latach 2002-2006 udzielił pomocy prawie 71 tys. pacjentów.

- rok 2004 - pożyczka w wysokości 1,2 mln zł dla SSM przeznaczona na spłatę zobowiązań z tytułu dostaw i usług,
- rok 2005 - pozytywna opinia dla „Programu restrukturyzacyjnego Specjalistycznego Szpitala Miejskiego” oraz umorzenie części pożyczki udzielonej w 2004 roku (1 mln zł), poręczenie pożyczki bankowej (ok. 3 mln zł) na spłatę najpilniejszych zobowiązań SSM oraz przejęcie zobowiązania z tytułu dostaw i usług na kwotę 4 mln zł.

Ponadto w latach 2002-2005 udzielono pomocy Wojewódzkiemu Szpitalowi Dziecięcemu i Wojewódzkiemu Szpitalowi Zespolonemu w łącznej kwocie ok. 1,3 mln zł, w postaci umorzenia podatku od nieruchomości.

W trakcie rozpatrywania są dalsze wnioski tych szpitali o umorzenia podatku, obejmujące część roku 2005 i rok 2006, na łączną kwotę 0,5 mln zł.

Wykres nr 24.
Inwestycje w miejskich
zakładach opieki zdrowotnej
w latach 2002-2006

Pomoc gminy dla miejskich placówek służby zdrowia

Poręczenia, umorzenia, realizacja ustawy o pomocy publicznej i restrukturyzacji ZOZ:

- rok 2002 - poręczenie kredytu bankowego zaciągniętego przez Specjalistyczny Szpital Miejski im. M. Kopernika w kwocie 3,5 mln zł na spłatę zobowiązań z tytułu dostaw i usług,

Inwestycje miejskie w ochronie zdrowia w latach 2002-2006

W latach 2002-2006 budżet miasta przekazał ok. 25 mln zł na inwestycje i zakupy inwestycyjne dla miejskich zakładów opieki zdrowotnej. 19,6 mln z tej kwoty przeznaczono na rozbudowy, modernizacje i przebudowy obiektów, a resztę na zakup sprzętu, aparatury medycznej i pierwszego wyposażenia. Przeprowadzono również remonty obiektów żłobków miejskich na łączną wartość 480 tys. zł.

SSM

- Rozbudowa i modernizacja Szpitala Miejskiego w latach 2002-2006: 13,4 mln zł. Prace dotyczyły m.in. modernizacji oddziałów: Urologii; Urazowo-Ortopedycznego; Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej i Naczyń; Rehabilitacji; Intensywnej Terapii Medycznej, zakładów: RTG, Diagnostyki Laboratoryjnej, Mikrobiologii i Patomorfologii, Izby Przyjęć, pracowni: USG, Endoskopowej, centralnej sterylizacji, klatek schodowych, wymiany instalacji wodno-kanalizacyjnej w budynku głównym szpitala, budowie rozprężalni gazów medycznych, kaplicy i łącznika pomiędzy budynkiem głównym i administracyjno-medycznym, ogrodzenia, parkingów, projektu budynków bloków operacyjnych oraz termomodernizacji obiektów w tym modernizacji dachów, wymiany stolarki okiennej i docieplenia ścian w budynkach: głównym, Kardiologiczno-Internistycznym, Izby Przyjęć, Zakładu Diagnostyki Laboratoryjnej i łącznika pomiędzy Izbą Przyjęć a budynkiem głównym.
- Na prace termomodernizacyjne w SSM przeznaczono w latach 2002-2006 ponad 2,2 mln zł, z czego ponad 440 tys. zł pochodziło z dofinansowania z Unii Europejskiej.
- Na pierwsze wyposażenie i zakup nowoczesnej aparatury i sprzętu medycznego miasto wydało kwotę 2,9 mln zł.

Warto wiedzieć...

W efekcie termomodernizacji Szpitala Miejskiego osiągnięto znaczną poprawę warunków bytowych (komfortu cieplnego) pacjentów i personelu medycznego. O ponad 30% zmniejszyły się opłaty za zużycie ciepła, ograniczono emisję zanieczyszczeń powietrza. Inicjatorem programu była Regionalna Agencja Poszanowania Energii w Toruniu oraz dyrekcja szpitala. Opis programu można znaleźć na stronie www.eu-hospitals.net.

MPS

W latach 2002-2006 realizowano zadanie inwestycyjne pn. „Budowa Centrum Chirurgiczno-Urazowo-Ortopedycznego przy ul. Uniwersyteckiej - remont i modernizacja budynku B” w łącznej kwocie ponad 2 mln zł.

W okresie od 2002-2006 r. przychodnia uży-

wała z budżetu miasta dotację w wysokości 234 tys. zł na zakup sprzętu i aparatury medycznej, sprzętu komputerowego i pierwszego wyposażenia modernizowanych pomieszczeń.

ZPO

W latach 2005-2006 prowadzone były prace przy rozbudowie i modernizacji Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego.

Dobudowano nowy, trzykondygnacyjny obiekt i dostosowano istniejący budynek do zmienionych wymogów dla zakładów opieki długoterminowej. Liczba łóżek oraz miejsc opieki całodobowej zwiększyła się prawie dwukrotnie.

Nakłady finansowe miasta na to zadanie wyniosły 5,8 mln zł, w tym 2 mln na zakup pierwszego wyposażenia. Przedsięwzięcie zostało wsparte pieniędzmi z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (470 tys. zł) oraz z Fundacji Budowy Szpitala im. ks. Jerzego Popiełuszki (550 tys. zł).

Dodatkowo miasto przeznaczyło 159 tys. zł na zakup sprzętu i aparatury rehabilitacyjnej dla zakładu.

MORDiM

W latach 2002-2003 realizowano zadanie inwestycyjne pn. „Modernizacja budynku MORDiM” w łącznej kwocie 464 tys. zł.

Wykonano m.in. docieplenie (ściany i dach), częściową wymianę stolarki okiennej, instalacji c.o. i elektrycznej oraz prace malarskie.

Od 2004 do 2006 r. MORDiM otrzymał od miasta dotację na zakup sprzętu i aparatury rehabilitacyjnej w wysokości 20 tys. zł.

Pomoc dla innych zakładów opieki zdrowotnej

W latach 2002-2006 miasto przekazało ok. 1,5 mln. zł na inwestycje i zakupy sprzętu dla zakładów ochrony zdrowia i pomocy społecznej, dla których gmina nie jest organem założycielskim.

Pomoc otrzymały: Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Serafitki, Caritas Diecezji Toruńskiej, Fundacja Społeczno-Charytatywna Hospicjum Nadzieja, Wojewódzki Szpital Zespolony.

Profilaktyka i promocja zdrowia

Profilaktyczne programy zdrowotne dla mieszkańców miasta realizowane na zlecenie miasta w latach 2002-2006, przez SSM i MPS:

- Program wczesnego wykrywania raka piersi
- Program prewencji choroby wieńcowej i zawału serca
- Program alloplastyki stawu biodrowego i kolanowego
- Program wczesnego wykrywania choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy
- Program wsparcia dla osób uzależnionych od nikotyny
- Program wczesnego wykrywania cukrzycy u osób bez objawów chorobowych
- Program wczesnego wykrywania raka jelita grubego
- Program wczesnego wykrywania raka górnego odcinka przewodu pokarmowego
- Program wczesnego wykrywania raka krtań
- Program wczesnego wykrywania jaskry
- Program wczesnego wykrywania chorób płuc

W sumie z programów tych skorzystało ponad 14,5 tys. osób. Koszty realizacji wyniosły ponad 1,2 mln zł.

Warto wiedzieć...

Dzięki programom realizowanym w SSM w latach 2002-2005 wykryto 18 przypadków nowotworu i 64 przypadki guzków piersi, chorobę wieńcową u 1% badanych, nadciśnienie tętnicze u ok. 25% badanych, cukrzycę typu 2 u ok. 2% badanych, a podwyższony poziom cholesterolu u prawie 70% uczestników programu.

Realizowane są także: program poprawy funkcjonowania osób z chorobą otępienną i innymi zaburzeniami, dofinansowany przez gminę kwotą ok. 110 tys. zł rocznie oraz program wczesnej diagnostyki i terapii dzieci w wieku 0-12 miesiąca życia z podejrzeniem uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego, dofinansowany przez gminę kwotą ok. 30 tys. zł rocznie.

Najważniejsze kampanie edukacyjno-zdrowotne oraz programy profilaktyczne organizowane przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UMT przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz UMK:

- Program wczesnego wykrywania czerniaka

(wspólnie z UMK)

- Program pierwszej pomocy przedmedycznej (wspólnie z PCK)
- Toruński Miesiąc dla Zdrowia (wspólnie z TKKF)
- Rehabilitacja kardiologiczna III okresu
- Kwiecień - Toruński Miesiąc Walki z Rakiem
- Wczesne wykrywanie raka piersi - program edukacyjny skierowany do matek, uczniów oraz nauczycieli toruńskich szkół ponadgimnazjalnych

Warto wiedzieć...

Od 2004 r. miasto aktywnie współpracuje z Narodowym Funduszem Zdrowia w zakresie realizacji zdrowotnych programów profilaktycznych dla mieszkańców Torunia z zakresu: wczesnego wykrywania nowotworów jelita grubego, profilaktyki i wczesnego wykrywania chorób układu krążenia, wczesnego wykrywania chorób płuc, profilaktyki raka szyjki macicy.

W trosce o najmłodszych...

W latach 2002-2006 miasto przeznaczyło 809 tys. zł na finansowanie opieki medycznej oraz edukacji zdrowotnej w szkołach i placówkach oświatowych oraz domach dziecka. W ostatnich latach systematycznie wzrasta finansowanie przez NFZ opieki medycznej nad dziećmi i młodzieżą w placówkach oświatowo-wychowawczych.

W związku ze znacznym wzrostem zachorowań wśród toruńskich dzieci na świnkę w latach 2004-2005 miasto wykupiło (za kwotę ok. 50 tys. zł) szczepienia ochronne przeciwko śwince, odrze i różyczce dla dzieci z roczników 1997-1999. Zabiegi wykonano u ponad 1.800 dzieci.

Warto wiedzieć...

W 2004 r. miasto zdecydowało o interwencyjnym wykupie zabiegów lakowania zębów dla dzieci szkolnych w wieku 7-8 lat. Dzięki temu mogły one bezpłatnie kontynuować rozpoczętą profilaktykę stomatologiczną, pomimo decyzji NFZ o obniżeniu wieku dzieci objętych bezpłatnymi świadczeniami tego typu do 7 lat.

... i seniorów

Ze względu na pogłębiający się proces starzenia się społeczeństwa oraz wydłużającą się średnią długość życia zwiększyło się zapotrzebowanie na świadczenia medyczne i opiekuńcze. Co roku powiększa się grupa osób ubiegających się o objęcie opieką pielęgniarstwa - instytucjonalną i domową.

W latach 2002-2006 gmina wykupiła świadczenia za łączną kwotę ok. 833 tys. zł z zakresu domowej opieki pielęgniarstwa i rehabilitacji osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych oraz opieki hospicyjno-paliatywnej.

Warto wiedzieć...

W ciągu pięciu lat miasto sfinansowało ponad 33,5 tys. godzin opieki pielęgniarstwa i rehabilitacji wykonywanej w mieszkaniach osób starszych. Odbyło się też prawie 9 tys. wizyt u osób potrzebujących opieki hospicyjno-paliatywnej.

Pomoc dla niepełnosprawnych

W 2006 r. Rada Miasta Torunia przyjęła dokument o charakterze strategicznym, które stanowią podstawę do prowadzenia działań na rzecz osób niepełnosprawnych - „Program działań Miasta Torunia na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2006-2013”. Program jest spójnym zbiorem kompleksowych i długofalowych działań służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz włączaniu ich i ich rodzin w życie społeczne na równych prawach z ludźmi zdrowymi.

Warto wiedzieć...

W latach 2002-2006 ponad 18,5 tys. mieszkańców Torunia wydano orzeczenia o niepełnosprawności, a 4.120 osób otrzymało legitymacje osoby niepełnosprawnej - dokument poświadczający niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności.

Szacuje się, że każdego roku z pomocy miasta udzielanej w ramach specjalnych programów korzysta ok. 5 tys. niepełnosprawnych - dzieci i dorosłych mieszkańców Torunia.

Transport indywidualny i zbiorowy dla osób niepełnosprawnych

Każdego roku z indywidualnych usług transportowych finansowanych przez miasto korzysta ok. 17 tys. osób niepełnosprawnych. 90% kosztów przejazdów pokrywa budżet miasta.

Warto wiedzieć...

W latach 2004-2005, dzięki dofinansowaniu z PFRON miasto kupiło cztery nowe mikrobusy, które zastąpiły dotychczas używane i wyeksploatowane już pojazdy. Państwowe dotacje ułatwiły też kupno 11 autobusów niskopodłogowych. Kolejnych 11 wozów, zostanie wdrożonych do eksploatacji w IV kwartale br.

Profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie patologiom społecznym

Od 2002 r. Toruń należy do Ogólnopolskiej Sieci Gmin Wiodących w zakresie realizacji zadań w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

	2002	2003	2004	2005	2006 (Plan)
Dofinansowanie programów na rzecz osób niepełnosprawnych	453.000	386.000	357.000	317.000	312.000
Dotacja na utrzymanie Pracowni Rozwijania Twórczości Osób Niepełnosprawnych UMK	245.000	190.000	180.000	193.000	200.000
Dofinansowanie obsługi komunikacyjnej osób niepełnosprawnych realizowanej przez Wojewódzką Stację Pogotowia Ratunkowego	269.000	295.000	311.000	404.000	500.000
Razem lata 2002-2006 4.610.000 zł	967.000	871.000	848.000	914.000	1.012.000

Tabela nr 28. Wydatki na działania na rzecz osób niepełnosprawnych w latach 2002-2006 (w zł)

Działania podejmowane w ramach programu w latach 2002-2006:

- profilaktyka uzależnień (alkohol, narkotyki, tytoń), profilaktyka HIV/AIDS, pomoc psychospołeczna i prawna oraz ochrona przed przemocą w rodzinie (ponad 2,7mln zł)
- wypoczynek zimowy i letni dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią społeczną, przede wszystkim z problemem alkoholowym (ponad 1,6 mln zł, ponad 6,7 tys. uczestników)
- świetlice środowiskowe i socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, przemocą, wielodzietnych, ubogich, niedostosowanych społecznie (prawie 1,8 mln zł, średnio każdego roku w zajęciach uczestniczyło 748 dzieci).

Warto wiedzieć...

W ostatnich pięciu latach rozbudowano sieć toruńskich świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych - z 12 działających w 2002 r. do 18 w roku 2006.

- edukacja publiczna w zakresie profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia (ponad 1,3 mln zł)
- pomoc osobom bezdomnym, dotkniętym problemem alkoholowym, w tym utworzenie w 2003 r. przez Stowarzyszenie MONAR we współpracy z miastem nowej placówki dla rodzin i osób bezdomnych - Toruński Dom dla Osób Bezdomnych i Najuboższych przy ul. Dybowskiej (ok. 727 tys. zł)
- profilaktyczno-sportowe zajęcia pozalekcyjne w placówkach oświatowo-wychowawczych profilaktyczno (ponad 536 tys. zł w latach 2003-2006).

Profilaktyka dla bezpieczeństwa

W ramach działań profilaktycznych miasto przeznaczyło w latach 2003-2006 kwotę ponad 852 tys. zł na system monitoringu wizyjnego toruńskich szkół. Systemem zostało objętych 35 placówek.

Prawie 636 tysięcy przeznaczono w latach 2002-2006 na współpracę z Komendą Miejską Policji w Toruniu w ramach programów profilaktycznych służących poprawie bezpieczeństwa mieszkańców Torunia oraz przestrzegania postanowień ustawy o wychowaniu w trzeźwości

i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Realizowano m.in.:

- legalizację i kalibrację alkomatów i alkotestów,
- zakup analizatorów wydechu,
- zakup paliwa dla policyjnych radiowozów,
- zakup multimedialnego zestawu do prezentacji,
- finansowanie dodatkowych służb patrolowych,
- druk materiałów edukacyjnych.

Żłobki miejskie

W Toruniu działają trzy żłobki miejskie (łącznie 220 miejsc), sprawujące funkcję opiekuńczo-wychowawczą dla najmłodszych mieszkańców naszego miasta tj. dzieci do lat 3. W ostatnich 2. latach odnotowano zwiększenie zapotrzebowania na opieką żłobkową. Roczny koszt utrzymania żłobków to wydatek rzędu 2,2-2,3 mln zł z kasy miejskiej.

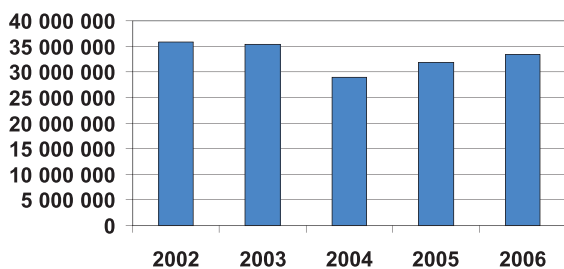
Warto wiedzieć...

Od 2004 r. w Toruniu odbywa się co dwa lata Regionalne Forum Żłobków Miejskich (z województwa kujawsko-pomorskiego). Forum stawia sobie za cel budowanie silnego, wpływowego i zintegrowanego środowiska zawodowego skupionego wokół instytucji opiekuńczo-wychowawczych dla najmłodszych dzieci i niemowląt.

Pomoc społeczna

W ostatnich latach znaczącym zmianom uległa grupa osób potrzebujących pomocy społecznej. Obok starszych i niepełnosprawnych znaczącą część korzystających z opieki stanowią osoby i rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym, głównie z powodu utraty pracy czy niewystarczających dochodów. Do najważniejszych problemów należy zaliczyć: zagubienie i bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych; niezaradność dzieci i młodzieży; długotrwałe bezrobocie; uzależnienia; zagrożenie eksmisją i utratą dachu nad głową; przemoc domową; fizyczną, psychiczną i seksualną; samotność.

Głównym celem pracy socjalnej jest doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia

Wykres nr 25. Budżet pomocy społecznej w latach 2002-2006 (w zł)

poprzez

aktywne uczestnictwo w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Istotnym narzędziem w pracy socjalnej stał się więc kontrakt z podopiecznym, a nowe zjawiska społeczne wymagają od pracowników socjalnych wcielenia się w rolę animatorów społeczności lokalnej.

W latach 2002-2006 z pomocy społecznej korzystało średnio 8,5 tysiąca rodzin rocznie.

Opieka nad dziećmi Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Reforma systemu opieki nad dzieckiem pozabawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej była najważniejszą zmianą w pomocy społecznej ostatnich lat.

Nazwa placówki	Liczba miejsc
Dom Dziecka nr 2	45
Dom Dziecka nr 3	30
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Wielofunkcyjna CWDiM „Młody Las”	74
Rodzinny Dom Dziecka ul. Rzepakowa	9
Dom Rodzinny ul. Smocza	8
Dom Rodzinny ul. Żytnia	9

Nastąpił rozwój nowych form opieki:

- powstało osiem zawodowych rodzin zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem dla 28 dzieci,
- wzrosła liczba rodzin zastępczych spokrewnionych i niespokrewnionych z dzieckiem, w których umieszczonych jest 412 dzieci,
- utworzono dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego dla 16 dzieci,
- zreorganizowano miejskie placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- zintensyfikowano szkolenia i wyszukiwanie kandydatów na rodziny zastępcze i adopcyjne, tworząc rodziny adopcyjne dla 222 dzieci,
- zwiększono rolę placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego w procesie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom i młodzieży

Obecnie w Toruniu działa 346 rodzin zastępczych, w tym 287 to rodziny spokrewnione z wychowanymi dziećmi. Wydatki na utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych:

rok 2002: 2,6 mln zł rok 2003: 2,8 mln zł
rok 2004: 3,0 mln zł rok 2005: 3,0 mln zł
rok 2006: 3,7 mln zł

W latach 2002-2006 toruńskie rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze opuściły 1.004 usamodzielnione osoby. Na pomoc

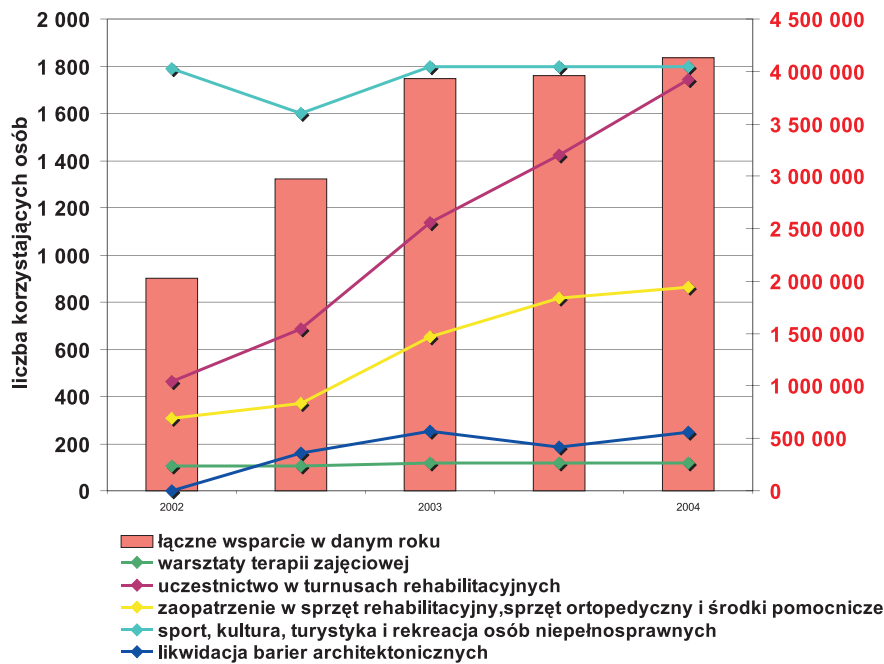
Tabela nr 29.
Placówki opiekuńczo-wychowawcze realizujące zadania z zakresu pomocy społecznej

pieniężną związaną z rozpoczęciem niezależnego życia, kontynuowaniem nauki i zagospodarowaniem miasta przeznaczyło w sumie 6,2 mln zł.

Domy pomocy społecznej

Ponad 2,7 mln zł przeznacza każdego roku budżet Torunia na funkcjonowanie Domu Pomocy Społecznej im. dr. Leona Szumana. W placówce jest 120 miejsc. Dodatkowo miasto pokrywa wydatki związane z przebywaniem torunian w domach pomocy społecznej na terenie innych gmin - w 2006 r. wydatek ten wyniesie 1,3 mln zł.

W Dziennym Domu Pomocy Społecznej znajduje codzienną opiekę 70 osób. W latach 2002-2006 miasto przeznaczało na utrzymanie domu od 655 do 717 tys. zł.

Wykres nr 26.
Wsparcie dla osób niepełnosprawnych w ramach środków PFRON w latach 2002-2006

Łącznie w Toruniu funkcjonuje obecnie osiem placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego, dysponujących w sumie miejscami dla 539 osób.

W miejskim Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn może znaleźć schronienie 57 osób. Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca tej placówki wynosi w 2006 r. wynosi 731 zł.

Formy wsparcia osób niepełnosprawnych w ramach wykorzystania dotacji z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:

- finansowanie w części lub w całości kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,
- dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych

Programy dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, zagrożonych patologiami lub bezrobotnych, realizowane w latach 2002-2006 z funduszy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- Program dla osób doświadczających przemocy w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym,
- Telefon zaufania,
- Psychoterapia dorosłych dzieci alkoholików,
- Punkt pomocy dziecku i rodzinie dla miesz-

- kańców północnych rejonów miasta,
- Profilaktyka zachowań społecznych,
- Program edukacyjny dla sprawców przemy.

Na realizację powyższych programów przeznaczono łącznie kwotę ok. 216,5 tys. zł.

Programy realizowane przez MOPR w latach 2002-2006 dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, zagrożonych patologiami lub bezrobotnych.

Programy współfinansowane ze środków Unii Europejskiej:

- Nowe metody wspierania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w pracy socjalnej (koszt: 245,3 tys. zł) Wypracowanie nowej formy pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym w Toruniu. Realizacja: sierpień 2005 - lipiec 2007.
- Przygotowanie bezrobotnych kobiet z Torunia do powrotu na rynek pracy (koszt: 156,2 tys. zł) Program dla 40-osobowej grupy bezrobotnych kobiet w wieku powyżej 35 lat, uczący aktywnego podejścia do problemu poszukiwania pracy i funkcjonowania społecznego. Realizacja: wrzesień 2005 - listopad 2006.
- Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych w obszarze sprawowania opieki nad seniorami (koszt: 135,3 tys. zł) Ograniczenie marginalizacji społecznej i przygotowanie grupy osób długotrwale bezrobotnych (zarejestrowanych powyżej 2 lat PUP), do wejścia na rynek pracy poprzez przygotowanie do sprawowania opieki nad seniorami. Realizacja: wrzesień 2005 - lipiec 2006.

Warto wiedzieć...

Milion zł rocznie wydaje miasto (wraz ze środkami dodatkowymi z rezerw budżetu) na dożywianie dzieci uczących się w toruńskich szkołach. W poszczególnych latach z tej pomocy korzystało od 2,5 do 3,5 tys. uczniów.

Corocznie ponad 500 dzieci wyjeżdżało na wakacje finansowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W roku 2006 na turnusy zorganizowane w górach, nad morzem i nad jeziorem

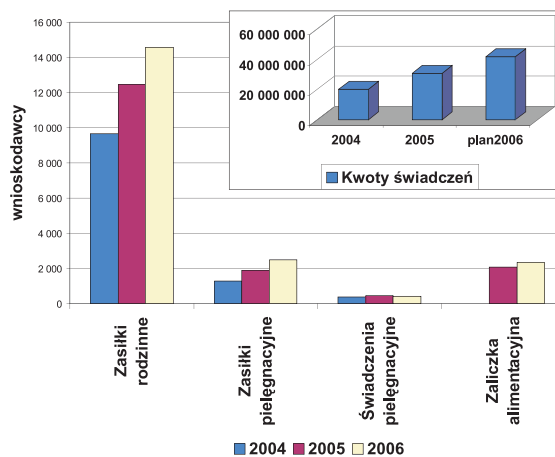
miasto wydało 280 tys. zł, a uczestniczyło w nich 562 dzieci.

3,5 tysiąca osób korzysta corocznie z akcji „Posiłek dla potrzebujących”. W 2006 r. miasto przeznaczyło na ten cel 1,7 mln zł.

W roku 2006 Rada Miasta Torunia przyjęła dokument „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Torunia na lata 2006-2013”. Określa on priorytetowe kierunki działań miasta na rzecz tworzenia systemu wsparcia rodzin, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (m.in. z powodu ubóstwa, bezrobocia, uzależnień i przemocy), pomocy niepełnosprawnym i seniorom oraz budowania partnerstw i koalicji.

Świadczenia rodzinne

Od 1 maja 2004 r. miasto prowadzi wypłaty świadczeń rodzinnych. W efekcie kolejnych zmian w systemie wypłat, od września 2006 r. gmina obsługuje wszystkich swoich mieszkańców korzystających z zasiłków. Roczna kwota przeznaczana na wypłatę różnego rodzaju świadczeń rodzinnych wzrosła w ciągu ostatnich trzech lat dwukrotnie: z 20,2 mln zł w roku 2004 do ok. 42 mln zł w 2006 r.

Wykres nr 27. Kwoty wypłacanych świadczeń rodzinnych oraz liczba korzystających z pomocy w latach 2004-2006

Toruńskie dziedzictwo

Kultura

Miejskie instytucje kultury prowadzące działalność w latach 2002-2006 r.:

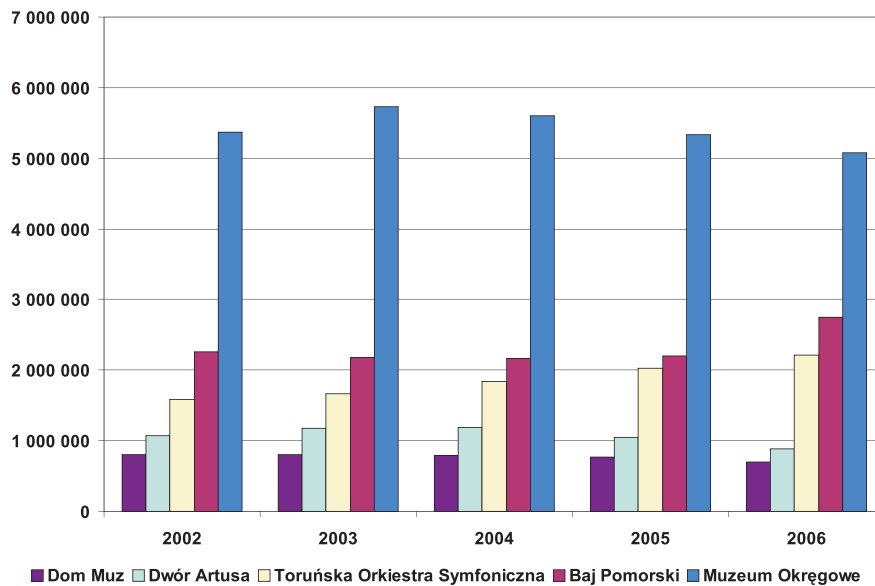
- Muzeum Okręgowe, Rynek Staromiejski 1
- Teatr „Baj Pomorski”, ul. Piernikarska 9
- Centrum Kultury „Dwór Artusa”, Rynek Staromiejski 6
- Toruńska Orkiestra Symfoniczna, Rynek Staromiejski 6
- Dom Muz, ul. Podmurna 1/3, wraz z filiami: ul. Poznańska 52 oraz ul. Okólna 169

24 stycznia 2003 r. przy ul. Franciszkańskiej 11 został uruchomiony nowy oddział Muzeum

Okręgowego, nazwany „Muzeum Podróżników” im. Tony’ego Halika. W uroczystym otwarciu muzeum uczestniczyła żona wielkiego podróżnika Elżbieta Dzikowska-Halik.

W lutym 2006 r. Rada Miasta Torunia podjęła decyzję o przekształceniu Toruńskiej Orkiestry Kameralnej w orkiestrę symfoniczną. Pierwszy koncert Toruńskiej Orkiestry Symfonicznej odbył się 26 marca 2006 r. w Dworze Artusa. Od roku 2002 do 2006 liczba muzyków w orkiestrze wzrósł z 37 do 54 osób.

W 2006 r. w piwnicach Domu Kopernika uruchomiono nową wystawę „Świat Toruńskiego Piernika” - rodzaj interaktywnej ekspozycji

Wykres nr 28.
Koszty utrzymania
miejskich placówek kultury
w latach 2002-2006

	2002	2003	2004	2005	31.08. 2006
Muzeum Okręgowe	154.432	149.374	152.771	152.992	93.644
Baj Pomorski	49.358	50.691	49.858	98.841	22.379
Dwór Artusa	27.000	33.600	29.000	54.550	33.370
Toruńska Orkiestra Symfoniczna	19.000	16.400	16.500	10.600	11.395
Dom Muz	52.421	51.348	37.997	19.627	16.560

Tabelanr 30.
Liczba osób korzystających
z oferty miejskich instytucji
kultury w latach 2002-2006

muzealnej, którą nie tylko można oglądać, ale też dotykać i wąchać. Niezwykłą atrakcją jest możliwość uczestniczenia w wypieku historycznych toruńskich pierników.

28 września 2006 r. Rada Miasta Torunia utworzyła i nadała statut nowej miejskiej instytucji - „Centrum Kultury Zamek Krzyżacki”. Zadaniem Centrum będzie właściwe zagospodarowanie ruin i otoczenia Zamku Krzyżackiego i prowadzenie działalności kulturalnej, edukacyjnej i promocyjnej z wykorzystaniem powierzonego jej obiektu. Siedzibą nowej instytucji będzie budynek przy ul. Przedzamcze 3. Zacznie działać od 1 stycznia 2007 r.

Muzeum Okręgowe w Toruniu jest laureatem wielu prestiżowych nagród i wyróżnień przyznawanych instytucjom kultury. Wykaz najważniejszych, przyznanych w latach 2002-2006 - w załączniku nr 3.

Najważniejsze wystawy w Muzeum Okręgowym organizowane w latach 2002-2006:

- Ferdynand Ruszczyc 1870-1936. Życie i dzieło.
- Skarby z kolekcji polskich towarzystw.
- Z dziejów toruńskich publicznych zbiorów archeologicznych. 140-lecie Muzeum, katalog, sesja naukowa.
- Kruche piękno. Ceramika artystyczna ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Toruniu.
- Szwedzi w Toruniu. 300-lecie.
- Ciepłe piękno. Z historii toruńskich zdunów,,
- Pomniki Mikołaja Kopernika w Toruniu 1853-2003.
- Walery Amrogowicz - pasje życia. Kolekcja numizmatyczna.
- Toruń europejski. Katalog.
- Tajemnice Góry św. Wawrzyńca. Wykopalska archeologiczne w Kałdusie.
- Templariusze. Historia i mit.
- Skarby kościoła Mariackiego.
- Tymon Niesiołowski 1882-1965.
- Dawny Podgórz i podgórzanie w sztuce i dokumentacji fotograficznej.
- Życie w mieście hanzeatyckim. Znaleźiska elbląskie.
- Malarstwo i rzeźba polska od k. XVIII w. do 1945 r.

Inwestycje i remonty w kulturze

Ponad 18,5 miliona złotych przeznaczono łącznie w latach 2002-2006 na inwestycje, remonty i zakupy inwestycyjne dla miejskich jednostek kultury. 74% z tej kwoty przypada na rok 2006, a nieco ponad 20% na rok 2005. Znaczące zwiększenie wydatków na inwestycje w sferze kultury jest związane z przystąpieniem do dwóch wielkich przedsięwzięć: rozbudowy teatru Baj Pomorski oraz budowy Centrum Sztuki Współczesnej.

Centrum Sztuki Współczesnej

Jest jednym z najważniejszych zadań inwestycyjnych miasta oraz województwa kujawsko-pomorskiego. W placówce będzie prowadzona m.in. regionalna kolekcja dzieł sztuki współczesnej, działalność wystawiennicza i wydawnicza, edukacyjna i promocyjna. Znajdzie się tu biblioteka ze stanowiskami z dostępem do internetu, sala multimedialna, sale wystawiennicze.

Centrum jest tworzone w ramach ogłoszonego w 2004 r. Narodowego Programu „Znaki Czasu”, którego celem jest nadrobienie wieloletnich zaniedbań w zakresie kolekcjonowania sztuki współczesnej.

Inwestycja jest finansowana z udziałem funduszy europejskich (ZPORR) - 30 mln zł, Ministerstwa Kultury - 5 mln oraz Gminy Miasta Toruń - ponad 11 mln zł.

- Centrum Sztuki Współczesnej jest narodową instytucją kultury, wpisaną do rejestru Ministra Kultury.
- We wrześniu 2005 r. Rada Miasta Torunia wyraziła zgodę na zawarcie umowy o utworzeniu tej instytucji, co pozwoliło podpisać stosowne umowy i utworzyć Centrum od 1 stycznia 2006 r.
- 9 października 2006 r. podpisano umowę na wykonanie obiektu. Termin zakończenia prac ustalono na koniec grudnia 2007 r.

Teatr Baj Pomorski

Od lipca 2005 r. prowadzone są prace przy modernizacji i rozbudowie Bajer Pomorskiego. Inwestycja zakończy się w połowie listopada 2006 r. Jej koszt wyniesie 7,5 mln zł oraz dodatkowo 2,5 mln zł za zakup nowego wyposażenia. Część kosztów - ok. 4,8 mln zł sfinansuje Unia Europejska (ZPORR). Po rozbudowie budynek przy ul.

Piernikarskiej, który powstał w dwudziestoleciu międzywojennym i jego otoczenie zyskują nowe oblicze. Część starych obiektów została wyburzona, powstało nowe zaplecze teatralne, nowy front, szklane foyer, amfiteatr i parking podziemny. Powiększyła się duża scena, przybyło miejsc na widowni. Budynek będzie stanowił prawdziwą perełkę architektoniczną - nową fasadę zaprojektowano jako wielką otwartą szafę z lalkami.

Domek Gazownika

W 2005 r. rozpoczęła się rozbudowa i adaptacja tzw. „Domku Gazownika” - na potrzeby edukacyjne toruńskiego Planetarium. Obok odnowienia samego obiektu powstanie też łącznik pomiędzy budynkami. Wyremontowany zostanie parter nowo budowanego domu parafialnego kościoła p.w. Wniebowzięcia NMP, który także zostanie użyczony Planetarium - na urządzenie sali wystaw interaktywnych. Nowego blasku nabiorą mury otaczające budynki od strony ul. Franciszkańskiej i ul. Piekary. W latach 2005-2006 miasto przeznaczyło na tę inwestycję 400 tys. zł.

Stypendia dla twórców i dotacje

W latach 2004-2006 samorząd Torunia ufundował 45 stypendiów osobom zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem i ochroną dóbr kultury:

rok 2004:

stypendia dla 13 osób, kwota 35.997 zł,

rok 2005:

stypendia dla 24 osób, kwota 63.000 zł,

rok 2006:

stypendia dla 21, kwota 79.920 zł.

Lata	Liczba dotowanych przedsięwzięć	Kwota ogółem
2002	65	570.000
2003	81	719.000
2004	70	812.000
2005	74	1.044.000
I półrocze 2006	34	635.000

Tabela nr 31. Dotacje dla podmiotów zewnętrznych na realizację zadań z zakresu kultury w latach 2002-2006 (w zł)

Najczęściej wspierane stypendiami dziedzi-
ny:

- kształcenie i rozwijanie zdolności muzycznych: 16 osób (w tym 6 dwukrotnie) otrzymało stypendia w dziedzinie muzyki;
- twórczość plastyczna: 10 osób (w tym 1 dwukrotnie) otrzymało stypendia w dziedzinie sztuki;
- twórczość literacka i poetycka: 9 osób (w tym 3 dwukrotnie) otrzymało stypendia w dziedzinie literatury.

Wsparcie ze strony miasta otrzymują także różnorodne instytucje zewnętrzne prowadzące działalność kulturalną w mieście - organizatorzy wystaw, imprez, koncertów, happeningów i innych przedsięwzięć kulturalnych dla mieszkańców. Od 2002 r. do połowy roku 2006 miasto wydało na ten cel prawie 3,8 mln zł.

Warto wiedzieć...

W 2006 roku miasto przekazało w nieodpłatne użytkowanie Fundacji Archiwum i Muzeum Pomorskiej Armii Krajowej i Wojskowej Służby Polek budynek przy ul. Podmurnej 93.

Miejskie konkursy, nagrody i wyróżnienia kulturalne

Nagroda Miast Partnerskich im. S. B. Lindego. Lata 2002-2006 to czas kolejnych czterech edycji „Nagrody Miast Partnerskich im. Samuela Bogumiła Lindego”. Jest to jedyna tego typu polsko-niemiecka nagroda literacka, przyznawana wspólnie przez dwa zaprzyjaźnione miasta. Uroczystość wręczenia nagrody odbywa się na przemian w Toruniu i Getyndze. W roku 2006 została przyznana po raz jedenasty.

Nagroda Artystyczna Miasta Torunia im. Grzegorza Ciechowskiego. Wręczana od 2002 roku. Nosi imię związanego z Toruniem, artysty-muzyka, założyciela legendarnej toruńskiej grupy „Republika”. Wyróżnieniem honorowani są młodzi twórcy czerpiący w swej twórczości inspirację z różnych dziedzin sztuki. Laureat nagrody wskazywany jest co roku przez niezależną kapitułę.

Ogólnopolski Konkurs Poetycki „O liść konwalii” im. Zbigniewa Herberta - organizowany od 20 lat, renomowany konkurs poetycki. Rozstrzygnięcie oraz wręczenie nagród odbywa się podczas Toruńskiego Festiwalu Książki. Pula nagród wynosi 6.000 zł.

Toruń - Europejska Stolica Kultury 2016

Okolo czterdziestu stałych imprez - jedno i wielodniowych - każdego roku i setki innych wydarzeń tworzą kulturalną panoramę Torunia, miasta tętniącego życiem artystycznym przez cały rok.

Wielki potencjał i klimat sprzyjający rozwojowi wydarzeń kulturalnych, a także inwestowaniu w tę dziedzinę życia skłonił władze Torunia do ubiegania się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016. Decyzje w tej sprawie prezydent Torunia ogłosił w czerwcu 2006 r. podczas odbywającej się w naszym mieście konferencji europejskiej z udziałem prof. Danuty Hübner, komisarz UE ds. rozwoju regionalnego. W lipcu 2006 wolę tę potwierdziła Rada Miasta.

Warto wiedzieć...

Starania Torunia o miano Europejskiej Stolicy Kultury 2016 popiera samorząd Krakowa - miasta, które uzyskało ten tytuł w roku 2000.

Europejska Stolica Kultury to miasto wybrane przez Unię Europejską, które w ciągu jednego roku może zaprezentować całej Europie swoją ofertę kulturalną, a także ofertę całego regionu lub kraju.

Od 2009 r. miasta-stolice kultury będą zgłaszane parami, jedno z państwa „starej” Unii, drugie spośród nowych członków Wspólnoty. W roku 2016 będą to miasta z Polski i Hiszpanii.

Zgodnie z zasadami miasta zostaną wyłonione w drodze konkursu, najpóźniej sześć lat przed rozpoczęciem realizacji swojego programu, czyli do roku 2010.

- Obecnie tworzony jest międzywydziałowy zespół do organizacji działań związanych z ubieganiem się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016.
- Przygotowywany jest konkurs na logo - znak graficzny i hasło promocyjne dla przedsięwzięcia.
- Opracowywany jest projekt działań strategicznych, który będzie zawierać wytyczne do budowy programu kulturalnego dla Torunia.
- Prowadzone są rozmowy - w celu wyłonienia partnera - z kilkoma miastami hiszpańskimi, które biorą udział w rywalizacji o miano Stolicy.
- W pierwszej połowie listopada w Pampelunie i innych miastach hiszpańskiego regionu

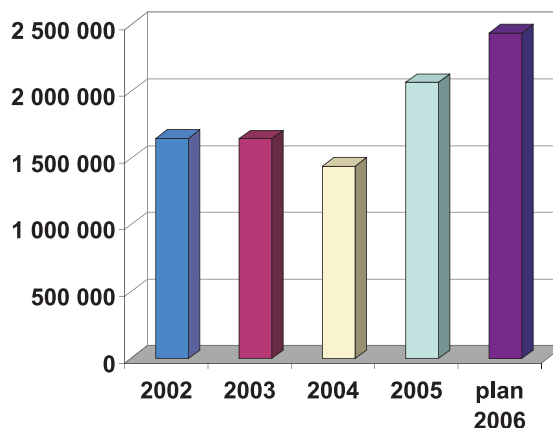
Nawarra, Kraju Basków i La Rioja odbędą się „Dni Torunia”, jako jeden z elementów imprezy Dni Polski. Będzie koncertował chór Pueri Cantores Thorunienses, swoje spektakle uliczne pokaże Teatr Wiczy, fotografik Marek Czarnecki zaprezentuje „Panoramy Torunia”. Toruńskie Planetarium, wspólnie z Planetarium w Pampelunie, przygotowało film „Osoba i odkrycia Kopernika”. Na rok 2007 zaplanowano zorganizowanie Dni Pampeluny w Toruniu.

Wybrane, stałe imprezy odbywające się w Toruniu od stycznia do grudnia - załącznik nr 4.

Toruńskie zabytki - gotyk na dotyk

Od roku 2002 do sierpnia 2006 wydatki budżetu miasta, w części nadzorowanej przez Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków, na prace konserwatorskie obiektów zabytkowych w Toruniu wyniosły ponad 8,8 mln zł. Dodatkowe 200 tys. zł z budżetu konserwatorskiego miasto przeznaczyło w 2005 r. na pożyczki dla prywatnych właścicieli zabytkowych kamienic, w których znajdują się mieszkania komunalne.

Nakłady na konserwację zabytków w Toruniu są konsekwentnie zwiększane. Pieniądze przeznaczano m.in. na przywracanie historycznych, kamiennych nawierzchni na płycie Rynku Staromiejskiego i Nowomiejskiego oraz na kilku najstarszych ulicach Starówki, prace konserwa-

Wykres nr 29. Wydatki na konserwację zabytków w latach 2002-2006

torskie przy średniowiecznych i nowożytnych murach obronnych, bramach i basztach miejskich, elewacjach i elementach wystroju wewnątrz kościołów, ruinach zamku krzyżackiego i Dybowskiego, relikwach kaplicy w zespole poddominikańskim, wielu kamienicach i ich fragmentach.

Wsparcie budżetu miasta obejmuje także prace konserwatorskie przy detalu architektonicznym, sztukatorskim, polichromiach, wystroju rzeźbiarskim (ołtarze, rzeźby, obrazy, organy) wewnątrz kościelnych, a także prace badawcze: archeologiczne i architektoniczne (w szczególności takie, które poprzedzają miejskie inwestycje) oraz historyczno-konserwatorskie opracowania będące podstawą decyzji o zakresie, rodzaju i sposobie remontowania i adaptacji zabytków do współczesnych funkcji.

Plan wydatków na rok w dziale ochrona zabytków i opieka nad zabytkami wynosi ponad 2,4 mln zł, w tym na prace konserwatorskie i remontowe: 1,4 mln zł i dotacje konserwatorskie 1 mln zł.

Ratusz Staromiejski

Najbardziej spektakularną realizacją są kompleksowe prace konserwatorskie przy Ratuszu Staromiejskim, rozpoczęte wymianą pokrycia dachowego i odwilgoceniem piwnic (lata 90-te ub. wieku), poprzez przywracające blask ceglanej, polichromowanej architektury prace przy wieży (z tarczą zegarową), wieżyczkach narożnych, elewacjach zewnętrznych i dziedzińcowych, na przejeździe bramnym kończąc.

Konserwacja Ratusza Staromiejskiego kosztowała blisko 3 mln zł. 75%, czyli ponad 2 mln zł, Toruń uzyskał z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Resztę kosztów pokryło miasto.

Wraz z konserwacją Ratusza rozpoczęły się dynamiczne prace przy wymianie nawierzchni rynku, poprawił się wygląd okolicznych kawiarni, restauracji i sklepów, pojawiły się elementy małej architektury i zieleni.

Warto wiedzieć...

Za wzorowo przeprowadzony kompleksowy program konserwacji Ratusza Staromiejskiego Toruń otrzymał w 2006 r. nagrodę w konkursie Generalnego Konserwatora Zabytków „Zabytek Zadbany”. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wyróżniło po jednym obiekcie z każdego województwa.

Ważniejsze realizacje konserwatorskie w latach 2002-2006:

Rok 2002:

- Zamek Dybowski, 97 tys. zł
- Brama Klasztorna 150 tys. zł
- Fort IV 60 tys. zł
- Willa Laengnera, ul. Kościuszki, 73, 51 tys. zł
- Dwór Mieszczański, 37 tys. zł
- Mury Starego Miasta, 74 tys. zł
- Brama Mostowa, 50 tys. zł
- ul. Franciszkańska 11, Muzeum Podróżników „Pieprz i Wanilia”, 91 tys. zł
- Ratusz Staromiejski, 38 tys. zł
- Dwór Artusa, 47 tys. zł
- Dokumentacje obiektów zabytkowych i kwerendy archiwalne, 324 tys. zł
- Kościoły zabytkowe, 477 tys. zł
- Udział w konserwacji kamienic, 27 tys. zł
- Badania naukowe 35 tys. zł
- Badania archeologiczne, 71 tys. zł

Rok 2003:

- Brama Mostowa, 372 tys. zł
- Dwór Mieszczański, 24 tys. zł
- Mury obronne, 293 tys. zł
- Baszta Gołębnik, ul. Bankowa 8, 118 tys. zł
- Teatr W. Horzycy, 11 tys. zł
- Zamek Dybowski, 34 tys. zł
- Ratusz Staromiejski 44 tys. zł
- Pomnik Bawarczyków, 3 tys. zł
- Fort IV, 53 tys. zł
- Dokumentacje konserwatorskie, 130 tys. zł
- Badania konserwatorskie, 44 tys. zł
- Badania i prace archeologiczne, 32 tys. zł
- Udział w konserwacji kamienic, 63 tys. zł
- Kościoły zabytkowe, 427 tys. zł

Rok 2004:

- Kościoły zabytkowe, 287 tys. zł
- Udział w konserwacji kamienic, 388 tys. zł
- Mury staromiejskie, 189 tys. zł
- Zamek Dybowski, 23 tys. zł
- Forty, 73 tys. zł
- Ratusz Staromiejski, 23- tys. zł
- Bydgoskie Przedmieście, w tym ławeczka Schillera i konserwacja „Grzyba”, 21 tys. zł
- Pomnik Bawarczyków, 7 tys. zł
- Dokumentacje konserwatorskie, 203 tys. zł
- Badania i prace archeologiczne, 21 tys. zł

Rok 2005:

- Dom Harcerza, 108 tys. zł
- Bulwar Filadelfijski - Limnigraf, 34 tys. zł
- Dawny Ratusz Podgórze przy ul. Poznańskiej 9 tys. zł
- Ściana kaplicy w zespole poddominańskim, 64 tys. zł
- Ratusz Staromiejski, 479 tys. zł
- Brama Mostowa, 98 tys. zł
- Mur obronny przy ul. Flisaczek, 79 tys. zł
- Mur skarpowy fosy przy ul. Przedzamcze, 12 tys. zł
- Mur tzw. „zwinger” południowy, w części przy budynku kawiarni „Zamkowa” na terenie zamku krzyżackiego, 7 tys. zł
- Zamek Krzyżacki - mur północny, 45 tys. zł
- Zamek Krzyżacki, mur od ul. Przedzamcze wraz z tablicą pamiątkową II Pokoju Toruńskiego, 27 tys. zł
- Mury gotyckie na terenie Zamku, 15 tys. zł
- Ławeczka Schillera 4 tys. zł
- Mur oporowy przy Bulwarze Filadelfijskim, 3 tys. zł
- Kościół p.w. św. Jakuba Apostoła, 115 tys. zł
- Dokumentacje konserwatorskie, 123 tys. zł
- Prace archeologia, 50 tys. zł

Rok 2006:

- Ratusz Staromiejski, 165 tys. zł
- Bulwar Filadelfijski - Limnigraf, 3 tys. zł
- Brama Mostowa, 140 tys. zł
- Wały Gen. Sikorskiego 10, 181 tys. zł
- MDK-Przedzamcze, 188 tys. zł
- Mury staromiejskie, 198 tys. zł
- Zamek Krzyżacki, 16 tys. zł
- Dokumentacje konserwatorskie, 81 tys. zł
- Badania archeologiczne, 41 tys. zł.

Miejskie dotacje konserwatorskie

We wrześniu 2004 r. Rada Miasta Torunia przyjęła uchwałę, na mocy której samorząd udziela dotacji na prace konserwatorskie właścicielom (osobom prywatnym i instytucjom) zabytkowych obiektów wpisanych do rejestru zabytków i wymagających specjalistycznych prac konserwatorskich. Kwoty dotacji stanowią od kilku do 50% kosztów kwalifikowanych prac remontowo-konserwatorskich. Dotacje są przydzielane w postępowaniu publicznym, w dwóch terminach - na początku roku oraz w drugim kwartale, tak żeby właściciele obiektów mogli zdążyć z wykonaniem prac i rozliczeniem otrzymanych pieniędzy.

Na dotacje do prac konserwatorskich Rada Miasta Torunia przeznaczyła:

- rok 2004, kwota 209 tys. zł
- rok 2005, kwota 819 tys. zł
- rok 2006, kwota 1 mln zł

Ważniejsze realizacje finansowane przy udziale dotacji miejskich:

Rok 2004:

- Kościół Garnizonowy (św. Katarzyny), 50 tys. zł
- Kościół Akademicki (Ducha Św.), 35 tys. zł
- Rynek Nowomiejski 29, 30 tys. zł
- Ratusz Staromiejski, 60 tys. zł

Rok 2005:

- ul. Szeroka 37A, 33 tys. zł
- ul. Most Pauliński 1, 38 tys. zł
- Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP, 65 tys. zł
- Kościół p.w. Św. Katarzyny, 100 tys. zł
- ul. Wielkie Garbary 16-18/ ul. Kr. Jadwigi 13-15, 30 tys. zł
- Katedra św. Jana Chrzyciela i św. Jana Ewangelisty, 200 tys. zł
- Rynek Staromiejski nr 19, 35 tys. zł
- ul. Prosta 32, 8 tys. zł
- Muzeum Okręgowe dotacja podmiotowa, 146 tys. zł

Rok 2006:

- Rynek Staromiejski 19, 50 tys. zł
- Kościół p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej, 100 tys. zł
- Katedra p.w. św. Jana Chrzyciela i św. Jana Apostoła, 137 tys. zł
- Kościół p.w. Wniebowzięcia NMP, 81 tys. zł
- Kościół prawosławny p.w. św. Mikołaja, 59 tys. zł
- Piekary 41, 40 tys. zł
- Kościół p.w. św. Ap. Piotra i Pawła, 72 tys. zł
- Ducha Św. 10/12, 87 tys. zł
- Kościół p.w. Ducha Św., 60 tys. zł
- Żeglarska 7, 200 tys. zł
- Kopernika 19, 40 tys. zł

Promocja Torunia

Porządki na Starówce

W roku 2003 zostały podjęte intensywne działania zmierzające do poprawy turystycznego wizerunku toruńskiej Starówki i skoordynowania działań prowadzonych w tym zakresie przez różne instytucje i firmy miejskie. Porządki rozpoczęły się od Rynku Staromiejskiego, gdzie zrealizowano m.in. następujące działania:

- usunięto wielkogabarytowe kontenery na śmieci, betonowe kwietniki z lat 70. i chaotycznie rozstawione stojaki reklamowe
- przeprowadzono rozmowy z właścicielami kamienic i lokali użytkowych w celu doprowadzenia do poprawy wyglądu witryn sklepowych i elewacji budynków oraz dostosowania estetyki szyldów do zabytkowego charakteru otoczenia
- przeprowadzono inwentaryzację reklam na Starówce, w wyniku której z rynku i przyległych ulic usunięto ponad 300 plastikowych szyldów i tablic informacyjnych, w większości zamontowanych nielegalnie
- wprowadzono zasadę opiniowania przez służby promocyjne miasta wszelkich przedsięwzięć o charakterze reklamowym prowadzonych w obrębie starówki
- wymiana zniszczonych, chaotycznych kolorystycznie parasoli stoisk z kwiatami oraz letnich ogródków na jednolite: białe w ogródkach i zielone z logo Torunia na stoiskach kwiatowych.

Równoległe z tymi działaniami postępowały inwestycje związane z wymianą nawierzchni staromiejskich ulic. Przeprowadzono także remont zdewastowanego pasażu pod Łukiem Cezara (zakończony w 2005 r.), podjęto rozmowy dotyczące uporządkowania placu Dominikańskiego, a w 2006 r. - z myślą o organizacji imprez plenerowych - wyremontowano fosę strzelniczą przy Dworze Mieszkańskim.

Turysta dobrze poinformowany

Na ponad 30 najważniejszych toruńskich obiektach zabytkowych zostały umieszczone tablice ze szkła hartowanego z krótką informacją o ich historii w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej i niemieckiej. W 5 miejscach wprowadzono też plansze graficzno-informacyjne ukazujące obiekty nieistniejące: przy ruinach

zamku krzyżackiego, w miejscu dawnej Bramy Starotoruńskiej (wylot ul. Kopernika), w miejscu Bramy Chełmińskiej (plac Teatralny), na terenie dawnego kościoła dominikańskiego przy Zaułku Proszym oraz na Bulwarze Filadelfijskim w miejscu spalonego, drewnianego mostu przez Wisłę. Do tej samej kategorii można zaliczyć 2 tablice umieszczone na Bulwarze Filadelfijskim: jedna przypomina o fakcie nakręcenia w Toruniu w 1969 r. pierwszych sekwencji kultowej komedii „Rejs” Marka Piwowskiego”, druga - historię łódki turystycznej „Katarzynka”, pływającej po Wiśle w latach 1969-2000.

Na Rynku Staromiejskim umieszczono drogowy wskaz z piktogramami, wskazujący drogę do kilkunastu najważniejszych atrakcji turystycznych, z napisami w wersji polskiej i angielskiej.

W 7 punktach - na obrzeżach Starówki ustalono plany pokazujące przestrzenny układ Zespołu Staromiejskiego, zaopatrzone w legendę w języku polskim i angielskim.

W porozumieniu z właścicielami obiektów prywatnych lub zarządcami instytucji umieszczono na Starówce 10 tablic kamiennych, upamiętniających ciekawe postaci i miejsca z historii Torunia: wizytę Jana Pawła II w 1999 r., królewskie i carskie wizyty w hotelu „Pod Trzema Koronami”, dom narodzin wybitnego XVIII-wiecznego anatoma i wynalazcy Samuela Thomasa Soemmerringa przy Rynku Staromiejskim, dom Adama Freytaga - XVII-wiecznego matematyka, lekarza i autora znanego w Europie podręcznika budowy fortyfikacji przy ul. Mostowej, dom Jana Gotfryda Roesnera, burmistrza miasta świątego podczas Tumultu Toruńskiego w 1724 r. przy ul. Chełmińskiej, najstarszą toruńską mennicę przy ul. Mostowej, wizytę cesarza Napoleona w 1812 r. oraz dom rodzinny Moniki Dymskiej, nauczycielki i bojowniczkii AK zamordowanej przez Niemców w 1943 r.

Dwie tablice umieszczono także poza Starówką - na kościele pw. śś. Piotra i Pawła na Podgórzu. Upamiętniają one wizytę w klasztorze franciszkanów króla Jana Kazimierza i królowej Marii Ludwiki w 1658 r. oraz Prymasa Polski Kardynała Stefana Wyszyńskiego w 1949 r.

Na ścianie budynku Urzędu Miasta zamontowano też 8 tablic przypominających o kontaktach Torunia z miastami partnerskimi.

We współpracy z Miejskim Zarządem Dróg wprowadzono oznakowanie turystyczne w pasach drogowych. Na kilkunastu najważniejszych

skrzyżowaniach znalazły się drogowskie wskaźniki dojazd do starówki.

Warto wiedzieć...

Na wszystkich drogach wylotowych z miasta stoją wielkoformatowe billboardy tzw. „witacze”, na których prezentowane są fotografie i grafiki promujące Toruń. Na drogach dojazdowych do miasta, w odległości 11 km od Torunia - są znaki drogowe ze znakiem UNESCO i piktogramami informującymi o najważniejszych atrakcjach naszego miasta.

Miasto z atmosferą

Ważnym obszarem przedsięwzięć promocyjnych stało się od początku tworzenie w Toruniu klimatu miasta turystycznego. Po zakończeniu remontu nawierzchni na Rynku Staromiejskim pojawiły się ławeczki, wprowadzono wiszące pojemniki kwiatowe na słupach oświetleniowych oraz stojące donice z drzewkami i kwietniki przy pomniku Kopernika i przed Urzędem Miasta.

W porozumieniu z handlowcami przewoźnicze stoliki z pamiątkami na Rynku Staromiejskim i ulicach przyległych zostały zastąpione przez estetyczne, stylizowane kramy drewniane. Podobnie na Rynku Nowomiejskim, gdzie tandetne plastikowe kioski zostały zastąpione przez nowe drewniane stoiska, a w okresie jarmarków - kolorowe kramy, stylizowane na toruńskie kamieniczki.

Nową jakością w turystycznym pejzażu Torunia stały się plastyczne aranżacje ścian, murów i obiektów infrastruktury. Malowidła z motywami toruńskimi ozdobiły wiadukt kolejowy nad ul. Warszawską, ściany kamienic przy ul. Szerokiej i Rynku Staromiejskim, budynek szachulcowy przy ul. Podmurnej, mury przy ul. Przedzamcze i na Bulwarze Filadelfijskim, wewnątrz Ośrodka Informacji Turystycznej, a także sezonowe lodowisko na starówce. W tej grupie mieści się także utworzenie Galerii „Wiadukt” przy ul. Kościuszki, gdzie na betonowych przęsłach pod wiaduktem drogowo-kolejowym swoje prace prezentuje 22 młodych, toruńskich artystów, absolwentów Wydziału Sztuk Pięknych UMK.

Aranżowane plastycznie są także środki komunikacji: począwszy od 2005 r. toruńskie motywy ozdobiły 5 autobusów MZK, a w 2006 r. - statek wycieczkowy „Wanda”, gdzie oprócz pomalowania części zewnętrznej wzbogacono wystrój wnętrza o kolekcję toruńskich fotografii archiwalnych, przedstawiających żeglugę na Wiśle.

Osobną grupę akcentów promocyjnych stanowią billboardy wielkoformatowe, umieszczone zarówno na starówce, jak i poza nią. Tu warto wspomnieć m.in. reprodukcję XV-wiecznego fresku „Pochód narodów ku krzyżowi” ze Strasbourga i billboardy „Wielka opozycja Marsa” na Ratuszu Staromiejskim, „Toruń w Koronie” na spalonej kamienicy przy ul. Chełmińskiej, „Pasja” z kościoła św. Jakuba przy placu Dominikańskim, „Czwarta Brama” na Rynku Staromiejskim czy promocyjny fotogram „Gotyk na dotyk” przy ul. Odrodzenia.

Zimą 2003 r. po raz pierwszy została zamontowana świąteczna iluminacja starówki, która co roku jest wzbogacana o nowe elementy. W 2005 r. iluminowano także latarnie przy placu Rapackiego oraz przy ul. Żółkiewskiego. Część dekoracji - iluminacja drzew na Rynku Staromiejskim i postaci prof. Filutka przy ul. Chełmińskiej - jest utrzymywana także w okresie letnim. Stałym elementem sezonu turystycznego są stylizowane flagi historyczne na słupach oświetleniowych i w formie przewieszek nad ul. Szeroką.

Nie tylko gotyk na dotyk

Pomnik Filutka, łódka „Katarzynka” na Bulwarze Filadelfijskim, Piernikowa Aleja Gwiazd, pomnik Kargula i Pawlaka i drogowy filmowy przed Cinema City, bar „Miś” i pomnik Łabędzia nawiązujące do kultowych komedii Stanisława Barei oraz kot Blachacz na dachu kamienicy przy Rynku Staromiejskim - to kolejne - po Koperniku, piernikach i gotyku akcenty promocyjne miasta. Wszystkie były powodem dużego szumu medialnego i kierowały uwagę turystów na Toruń. Począwszy od przygotowań i ceremonii odsłonięcia prowadzonych w konwencji show, także później wokół tych punktów kreowane są wydarzenia podtrzymujące zainteresowanie miastem, takie jak: koncerty pod Filutkiem, otwarcie Galerii Zbigniewa Lengrena, urodziny Filusia czy kolejne „katarzynki” w Piernikowej Alei Gwiazd.

Za ich sprawą Toruń wielokrotnie gościł w serwisach informacyjnych radia i telewizji, w „Polityce” i „Newsweeku” oraz w popularnej prasie kolorowej. Warto też wspomnieć o postaciach historycznych i bajkowych, które w sezonie letnim i zimowym pojawiały się na toruńskich ulicach, by pozować do zdjęć turystom. W tej roli wystąpili aktorzy teatru „Baj Pomorski”.

Imprezy promocyjne i uroczystości okolicznościowe

Począwszy od 2003 r. w scenerii toruńskiej Starówki organizowane są wielkie spektakle plenerowe, obudowane często wokół pretekstu historycznego. W kolejności były to:

- odsłonięcie na Ratuszu Staromiejskim XV-wiecznego fresku „Pochód narodów ku Krzyżowi” (2003),
- „Szwedzi w Toruniu - 300 lat później” (2003),
- „Toruń w Koronie - 550-lecie hołdu toruńskiego” (2004),
- odsłonięcie na wieży katedry śś. Janów zegara flisaczego po renowacji (2005),
- „Toruń królewski - 500. rocznica nadania Toruniowi barw czerwonych” (2006)
- „Czwarta Brama, czyli król Jagiełło w Toruniu” (2006).

Scenariusz tych widowisk obejmuje zazwyczaj inscenizację wydarzenia z dziejów Torunia, koncert, pokaz fajerwerków oraz wiele elementów towarzyszących - kampanię promocyjną w mediach i internecie, przygotowanie plakatów, zaproszeń, banerów wielkoformatowych, dystrybucję pamiątkowych gadżetów, a na koniec wydanie płyty CD z nagraniem telewizyjnym. Publicznością tych spektakli są mieszkańcy i turyści oraz prestiżowi goście zapraszani na tę okazję do Torunia.

Oprócz dużych inscenizacji historycznych organizowanych było wiele mniejszych imprez promocyjnych: 150-lecie pomnika Kopernika, 770-lecie lokacji Torunia, Pastorałka w Ratuszu Staromiejskim, Powrót na Zamek Dybowski, 450 lat Podgórze, Półkule Magdeburskie, Napoleon w Toruniu, Tour de Pologne 2006 (oprawa promocyjna wyścigu), wystawa National Geographic „Ostatnie takie miejsca na ziemi” i inne.

Osobną grupę stanowią cykliczne wydarzenia promocyjne: Dni Torunia, Nagroda Prezydenta, kolejne edycje Piernikowej Alei Gwiazd, Turnieje Hanzeatyckie o Złotą Strzałę Prezydenta Torunia czy najnowsza propozycja - Święto Katarzyny.

Organizowane też są corocznie toruńskie uroczystości patriotyczne i obchody świąt narodowych. Również w tej dziedzinie pojawiły się nowe akcenty: bogatsza oprawa scenograficzna (m.in. okolicznościowe billboardy z prof. Elżbietą Zawacką, Józefem Piłsudskim, godłem Polski z czasów Konstytucji 3 maja) i artystyczna - inscenizacja z J. Piłsudskim i koncert pieśni le-

gionowych 11 listopada 2005 r. oraz recital piosenek Hanki Ordonówny w wykonaniu Agnieszki Olszewskiej podczas Dni Hallerowskich w 2006 r. W 2005 r. prezydent Torunia zorganizował też wycieczkę toruńskich kombatantów do Muzeum Powstania Warszawskiego. Cykliczną imprezą jest od 2003 r. kwesta na kwesta na cmentarzu św. Jerzego organizowana wspólnie z Towarzystwem Miłośników Torunia.

W kwietniu 2005 r. na toruńskim Rynku Staromiejskim odbyły się uroczyste obchody żałobne po śmierci Jana Pawła Honorowego Obywatela Torunia. W plenerowej Mszy Św., uczestniczyło 20 tys. torunian.

Goście z daleka i bliska

Toruń współpracuje z 7 zagranicznymi miastami bliźniaczymi (Filadelfia, Getynga, Lejda, Hameenlinna, Kaliningrad, Czadca i Swindon). Z najważniejszych wydarzeń minionego czterolecia należy wymienić organizację obchodów 25-lecia współpracy z Getyngą w 2003 r. (m.in. otwarcie Ślimaka Getyńskiego), 15-lecia kontaktów z Lejdą w 2003 r. (odsłonięcie tablicy Adama Freytaga), 10-lecia kontaktów z Czadczą w 2006 r. (rondo Czadcy i kwiatowy herb) oraz kolejnych edycji Nagrody Miast Partnerskich im. S.B.Lindego. Została też podpisana umowa o współpracy z angielskim Swindon oraz nawiązane kontakty z nowymi kandydatami na miasta partnerskie Torunia: chińskim Guilin, ukraińskim Łuckiem i słoweńskim Novym Mestem.

Miasto odwiedzali też szczególnie ważni goście z Polski i zagranicy, m.in: 10 ambasadorów i kilku niższych rangą dyplomatów, prezydent RP Aleksander Kwaśniewski, marszałek Sejmu Marek Borowski i przewodniczący niemieckiego Bundestagu Wolfgang Thierse, premier Marek Belka, premier Kazimierz Marcinkiewicz, pani komisarz ds. polityki regionalnej UE Danuta Hübner i kardynał Zenon Grocholewski.

Szczególnej intensywności nabrała w ostatnich latach współpraca z załogą patronackiego okrętu ORP Toruń, stacjonującego w Świnoujściu. Marynarze są zapraszani do Torunia na najważniejsze miejskie uroczystości. Miasto przekazuje im materiały promocyjne oraz wspiera wyposażenie okrętu - m.in. w sprzęt komputerowy i dumę kapitańskiej mesy - ręcznie zdobiony, porcelanowy serwis kawowy z toruńskimi motywami. Co roku organizowany jest także konkurs marynistyczny

w toruńskich szkołach. W 2006 r. świętowane było 15-lecie podniesienia bandery na ORP „Toruń”.

Warto wiedzieć...

Toruńska placówka morska, czyli ORP „Toruń”, ma 95,8 m długości i 10,2 m szerokości. Pełni na nim służbę 51 osób.

Pamiętki z Torunia

Z myślą o gościach miasta, kontaktach partnerskich oraz licznych organizatorach imprez kulturalnych, naukowych sportowych, turystycznych i charytatywnych przygotowywane są różnego typu materiały promocyjne. Wykorzystywane są w nich motywy i treści charakterystyczne dla Torunia: herb i logo Torunia, znak UNESCO oraz hasło promocyjne Torunia „gotyk na dotyk”, które zwyciężyło w konkursie zorganizowanym w 2003 r.

Z najważniejszych tego typu materiałów przygotowanych w latach 2002-2006 należy wymienić: film promocyjny „Toruń - gotyk na dotyk” na CD i DVD, album „Toruń - miasto w Europie” (cztery edycje współredagowane z wydawnictwem Unitek), folder „Toruń” (wydawnictwo własne), przewodnik „Toruń w 3 dni” (wspólnie z wyd. Muza), miniprzewodnik „Toruń” (wspólnie z wyd. „Mantra”), folder „Śladami Jana Pawła II po Toruniu”, liczne ulotki, kartki okolicznościowe i świąteczne projektowane przez toruńskich artystów, koszulki i czapeczki z logo lub herbem Torunia oraz związane z imprezami promocyjnymi, parasole: żółte z logo, biało-niebieskie z logo, czarne z Filutkiem, serwis kamionkowy z motywami toruńskimi, kubki z Filutkiem i aniołami, duże i małe anioły szklane, aniołki drewniane stojące i w formie zawieszek, czekoladki z motywami toruńskimi, znaczki: z logo Torunia, aniołem, Filutkiem, generałem Józefem Hallerem, Napoleonem i smokiem toruńskim. Zamawiane były miniatury, obrazy i grafiki z motywami toruńskimi jako prezenty dla szczególnie ważnych gości miasta.

Wydane też były 2 plakaty promujące Toruń: „gotyk na dotyk” ze zdjęciem Daniela Pacha i plakat „gotyk na dotyk” według projektu Krystiana Borkowskiego oraz plakaty na imprezy: Dni Torunia (cztery edycje), „Toruń w Koronie” i „Czwarta Brama”. Corocznie wydawane były promocyjne kalendarze: ścienne jednoplanszowe i stojące na biurko.

Informacja na co dzień

Codzienną częścią działalności promocyjnej jest obsługa informacyjna dziennikarzy i mieszkańców. Jest ona realizowana zarówno poprzez kontakty bezpośrednie i telefoniczne, jak i redagowanie miejskiego serwisu internetowego, w którym w latach 2002-2006 ukazało się ponad 4400 informacji. Lokalne media są informowane na bieżąco o wszystkich istotnych decyzjach i wydarzeniach w działalności Urzędu Miasta Torunia. Średnio raz w tygodniu odbywały się tematyczne konferencje prasowe, poświęcone szczególnie ważnym problemom.

W 2004 roku, na mocy porozumienia z UMK miasto uzyskało prawo do używania adresu internetowego www.torun.pl, pod którym uruchomiło nowy miejski serwis internetowy.

Na stronie „torun.pl” można m.in. zamówić newsletter, wysłać kartkę z Torunia, pobrać formularze potrzebne do załatwienia sprawy w Urzędzie Miasta. Oprócz serwisu aktualności obszerną bazą danych jest aktualizowany codziennie Biuletyn Informacji Publicznej, gdzie ukazują m.in. ogłoszenia i zarządzenia Prezydenta Torunia, uchwały Rady Miasta Torunia i ogłoszenia o przetargach. Z internetu może bezpłatnie skorzystać każdy mieszkaniec - w dwóch budynkach urzędu zainstalowano w tym celu kioski multimedialne, tzw. infomaty. Specjalnie dla turystów w 2005 r. na Starówce został uruchomiony Hot Spot - bezpłatne, bezprzewodowe podłączenie do Internetu.

Z myślą o przekazaniu mieszkańcom syntetycznej informacji o realizowanych w mieście inwestycjach i planach finansowych na dany rok wydawany jest ilustrowany, 30-stronicowy Biuletyn Budżetowy. Wydarzeniom kulturalnym jest poświęcony miesięcznik „IKAR”.

Obszerne materiały informacyjne, reklamy i zdjęcia promocyjne były przekazywane na zamówienie mediów polskich i zagranicznych - w oparciu o prowadzone archiwum zdjęć promocyjnych i dokumentujących najważniejsze wydarzenia. Bezpłatne lub finansowane przez miasto publikacje o Toruniu ukazywały się m.in. w prestiżowych, międzynarodowych magazynach turystycznych: „Kaleidoscope”, „Inter-City”, „Avis”, „Wizzit”, „The Baltic Panorama”, „Welcome to Warsaw and to Poland”, „Bell’Europa”. Wielokrotnie Toruń gościł na łamach polskich dzienników, tygodników i miesięczników, takich jak m.in.: tematyczne dodatki do „Gazety Wybor-

czej”; i „Rzeczpospolitej”; „Polityka”, „Newsweek”, „Przekrój”, „Panorama miast polskich”, „Współnota”, „Gazeta samorządu i administracji”, „Świat, podróże i kultura”, „Sport i Turystyka”, „Droga”.

Gośćmi miasta byli też wielokrotnie polscy i zagraniczni dziennikarze przygotowujący materiały o Toruniu, którym miasto współfinansowało pobyt i zapewniało pomoc logistyczną: Telewizja Polska („Lato z jedyką”), Telewizja Media Corporation („Piękniejsza Polska”), trzy wizyty dziennikarzy francuskich piszących do renomowanych czasopism turystycznych, pobyt włoskiego fotoreportera Flavio Paganiego (obszerny, ilustrowany artykuł we włoskim periodyku „Bell’ Europa”). W ten sposób relatywnie niskim kosztem Toruń promuje się w mediach, w których wykupienie reklamy zdecydowanie przekraczałoby możliwości finansowe miasta. Promocja Torunia odbywa się także poprzez wspieranie organizatorów różnego typu spotkań i konferencji - przekazywane są im nieodpłatnie materiały informacyjne i fotograficzne o Toruniu.

Toruń uniwersytecki

W roku akademickim 2006/2007 w Toruniu działa siedem uczelni kształcących na poziomie wyższym:

- Uniwersytet Mikołaja Kopernika
- Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu
- Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Toruńskiej
- Wyższa Szkoła Kultury Społecznej i Medialnej
- Publiczne Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Toruniu
- Toruńska Szkoła Wyższa
- Kolegium Pracowników Służb Społecznych

Szacunkowa liczba studentów, którzy rozpoczęli naukę na toruńskich uczelniach w październiku 2006 r. sięga 45 tys. osób.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika

Jest największą uczelnią Polski Północnej zarówno pod względem potencjału naukowego, jak i liczby oferowanych kierunków, form kształcenia oraz liczby studentów i absolwentów. Od ponad 60 lat decyduje o uniwersyteckim charakterze naszego miasta.

W roku 2002 toruński uniwersytet miał 11 wydziałów, 33 kierunki studiów, 88 specjalności. Obecnie, UMK to: 14 wydziałów, 54 kierunki studiów, 100 specjalności.

Od 2002 roku liczba studentów zwiększyła się z 34 tys. do 40 tys. W roku 2005 - roku jubileuszu 60-lecia uczelni, liczba absolwentów opuszczających mury uczelni z dyplomem w ręku przekroczyła 100 tysięcy.

W listopadzie 2004 r. w strukturę UMK włączono Akademię Medyczną im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy. Dzięki temu Uniwersytet stał się wieloprofilową uczelnią o jeszcze silniejszym potencjale badawczym i szerokiej ofercie dydaktycznej. Jest to jedyny uniwersytet w Polsce, który posiada ofertę zarówno w zakresie sztuk pięknych, jak i teologii oraz medycyny.

UMK ma uprawnienia do prowadzenia studiów doktoranckich w 23 dyscyplinach, co stawia go w czołówce polskich uczelni. Obecnie na uczelni pracuje 4.138 osób, w tym ponad 2.054 nauczycieli akademickich, wśród których jest 578 profesorów i doktorów habilitowanych, 937 doktorów oraz 539 magistrów i lekarzy.

Co roku odbywa się na UMK ponad 60 konferencji, sympozjów i sesji naukowych z udziałem kilku tysięcy uczonych z kraju i z zagranicy. Toruńscy uczeni wyjeżdżają na staże naukowe, wykłady, konferencje i badania do wielu krajów świata; corocznie odbywa się około 1300 takich podróży. Każdego roku uczelnia gości ponad 600 naukowców zagranicznych z różnych krajów i kontynentów.

Charakter miasta, w którym działa UMK powoduje, że uczelnia rozwinęła m.in. unikalne w skali kraju studia artystyczne i konserwatorskie.

Warto wiedzieć...

W podtoruńskich Piwnicach, w placówce badawczej UMK znajduje się 32-metrowy radioteleskop. Jest to trzecie co do wielkości urządzenie tego typu w Europie. Badania z wykorzystaniem tego radioteleskopu prowadzi m.in. odkrywca pierwszego pozasłonecznego układu planetarnego, prof. Aleksander Wolszczan.

W latach 2003-2006 uczelnia pozyskała lub prowadziła inwestycje związane z kolejnymi obiektami: budynek po Narodowym Banku Polskim przy pl. Rapackiego 1, nazwany Collegium Maximum, nowy budynek dla Instytutu Archeologii i Katedry Etnologii przy Szosie Bydgoskiej 40-62, rozbudowa Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Studium Techniczne - Szosa

Okrężna 17, rozbudowa Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi, rozbudowa Wydziału Matematyki i Informatyki, rozbudowa Wydziału Farmaceutycznego w Bydgoszczy.

Do dyspozycji studentów w Toruniu jest 11 domów akademickich na 3.300 miejsc. Część uczelnianych jednostek jest otwartych dla miasta, np. Biblioteka Brytyjska UMK czy działający przy Uniwersytecie Ośrodek Polskiego Komitetu Współpracy z Alliance Française.

O znaczeniu nauki i edukacji dla miasta świadczy m.in. niezwykle zainteresowanie mieszkańców imprezami odbywającymi się w ramach Toruńskiego Festiwalu Nauki i Sztuki. W roku 2006 odbyła się już szósta edycja tej imprezy. Co-rocennie w tym czterodniowym wydarzeniu bierze udział ponad 30 tys. widzów.

Warto wiedzieć...

W listopadzie 2004 r. Senat UMK wręczył Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.

Miejskie wsparcie dla UMK

W latach 2002-2006 miasto wspierało różnego rodzaju przedsięwzięcia uniwersytetu: konferencje, sesje naukowe, wykłady i imprezy, prace badawcze i pracownia naukowe, funkcjonowanie jednostek i zakupy sprzętu. Średnie roczne wydatki na ten cel sięgały 500 tys. zł.

W lipcu 2006 r. rada Miasta Torunia zdecydowała o wsparciu kwotą 4 mln zł modernizacji dróg, małej architektury i zieleni Miasteczka Akademickiego na Bielanych. Inwestycja będzie prowadzona w latach 2006-2009. Miasto pokryje do 45% kosztów, nie więcej niż milion zł rocznie.

W lipcu 2006 r. miasto przekazało uniwersytetowi w darowiźnie teren przy Szosie Okrężnej 17 wraz z budynkiem, wart 1,4 mln zł - na potrzeby Studium Technicznego będącego załącznikiem wydziału technicznego UMK. Darowizna finalizuje porozumienie podpisane w tej sprawie w 2003 r. Prócz przekazania nieruchomości, w latach 2003-2006 miasto wspomogło to przedsięwzięcie kwotą 450 tys. zł.

Samorząd miejski współpracuje także z UMK współorganizując lub współfinansując imprezy przeznaczone dla szerokiego kręgu odbiorców, takie jak Toruński Festiwal Nauki i Sztuki, festiwale i inicjatywy kulturalne, kampanię zdrowotną Biała Niedziela, czy Nagroda Artystyczna Miasta Torunia im. Grzegorza Ciechowskiego.

Miasto wykorzystuje również potencjał na-

ukowy UMK w zakresie konserwacji zabytków, ochrony środowiska, oczyszczania ścieków, ochrony kasztanowców, sporządzania raportów społecznych.

Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu

Pierwsza w Toruniu niepaństwowa uczelnia o profilu ekonomicznym. Działa od 1998 roku z inicjatywy Towarzystwa Edukacji Bankowej.

Po powstaniu WSB kształciła 1,2 tys. studentów na studiach licencjackich w trzech specjalnościach. Dziś uczy 3 tysiące studentów na studiach I i II stopnia: licencjackich - 11 specjalności oraz uzupełniających magisterskich - 5 specjalności). Prowadzi też studia podyplomowe na 18 specjalnościach.

Do 2005 r. pod patronatem prezydenta miasta Uczelnia realizowała akcję „Dni Otwarte z PIT-em”, w której specjaliści udzielali mieszkańcom bezpłatnych porad dotyczących rozliczeń podatkowych.

Publiczne Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Toruniu

Uczelnia kształci przyszłych nauczycieli języków obcych w trzech specjalnościach: język angielski, niemiecki i francuski. W specjalnościach j. angielski i niemiecki kształcenie odbywa się w trybie stacjonarnym i wieczorowym, w specjalności j. francuski tylko w trybie stacjonarnym.

Nauka trwa 3 lata (6 semestrów), w trybie stacjonarnym jest bezpłatna. W Kolegium kształci się dziś 350 słuchaczy.

Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Toruńskiej

Uczelnia kościelna powołana Dekretem Biskupa Toruńskiego Andrzeja Suskiego z dnia 8 września 1993 r. Swą działalność rozpoczęło 1 października 1994 r.

Zwieńczeniem 6-letnich studiów filozoficzno-teologicznych jest obrona pracy magisterskiej na Wydziale Teologicznym UMK i uzyskanie tytułu zawodowego magistra w zakresie teologii.

Sześcioletnią formację seminaryjną kończą święcenia kapłańskie, zazwyczaj w czerwcu. Wyświęceni prezbiterzy zostają skierowani przez Biskupa Toruńskiego do posługi duszpasterskiej

na terenie Diecezji Toruńskiej. W roku akademickim 2006/2007 na sześciu latach WSD studiuje 97 alumnów.

Wyższa Szkoła Kultury Społecznej i Medialnej

Uczelnia niepubliczna, rozpoczęła działalność w roku 2001. Początkowo prowadziła 3-letnie (licencjat) studia dzienne i zaoczne na specjalnościach „kultura medialna” i „polityka społeczna”. W roku akademickim 2004/2005 rozpoczęła prowadzenie studiów na kierunkach: „Dziennikarstwo i komunikacja społeczna” oraz „Politologia”. We wrześniu 2006 WSKSiM otrzymała pozwolenie na prowadzenie studiów uzupełniających magisterskich na kierunku politologia, specjalności: polityka społeczno-ekonomiczna oraz komunikacja i dziennikarstwo polityczne.

Uczelnia prowadzi także studia podyplomowe: „Zasady wykorzystania funduszy unijnych” oraz z zakresu relacji międzynarodowych i dyplomacji.

Liczba studentów w roku akademickim 2005/2006 (bez studiów podyplomowych): 330 osób.

W październiku 2005 r. oddano do użytku Hotel Akademicki w kampusie przy ul. Starotoruńskiej 3, a w kwietniu 2006 r. pozostałe budynki przeznaczone dla Wyższej Szkoły Kultury Społecznej i Medialnej - pierwszą część kompleksu Centrum Polonia in Tertio Millennio.

Toruńska Szkoła Wyższa

Niepaństwowa wyższa szkoła zawodowa. Uczelnia prowadzi trzyletnie studia zawodowe: dzienne, zaoczne i eksternistyczne. Ponadto prowadzi studia podyplomowe oraz kursy specjalistyczne w Centrum Szkolenia i Kursów przy TSW. Studenci mają do wyboru naukę na dwu kierunkach: administracji oraz stosunkach międzynarodowych.

Kolegium Pracowników Służb Społecznych

Najmłodsza uczelnia na akademickiej mapie Torunia. Zainaugurowała działalność w październiku 2006 r. Prowadzi edukację w trybie dziennym i zaocznym. Absolwenci po trzech latach nauki zdobędą dyplom pracownika socjalnego oraz licencjat z pedagogiki. W pierwszym roku akademickim studia rozpoczęło 70 studentów w trybie dziennym i 65 w trybie zaocznym. Nauka w systemie dziennym jest bezpłatna.

Nasi partnerzy

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

W Toruniu istnieje obecnie ok. 650 organizacji pozarządowych. Około 45% z nich prowadzi aktywną współpracę z miastem, uczestnicząc w otwartych konkursach i wykonując zlecone na ich podstawie zadania w różnych obszarach funkcjonowania miasta. Od roku 2002 do 31 sierpnia 2006 na dotacje dla organizacji pozarządowych miasto przeznaczyło ok. 25,2 mln zł.

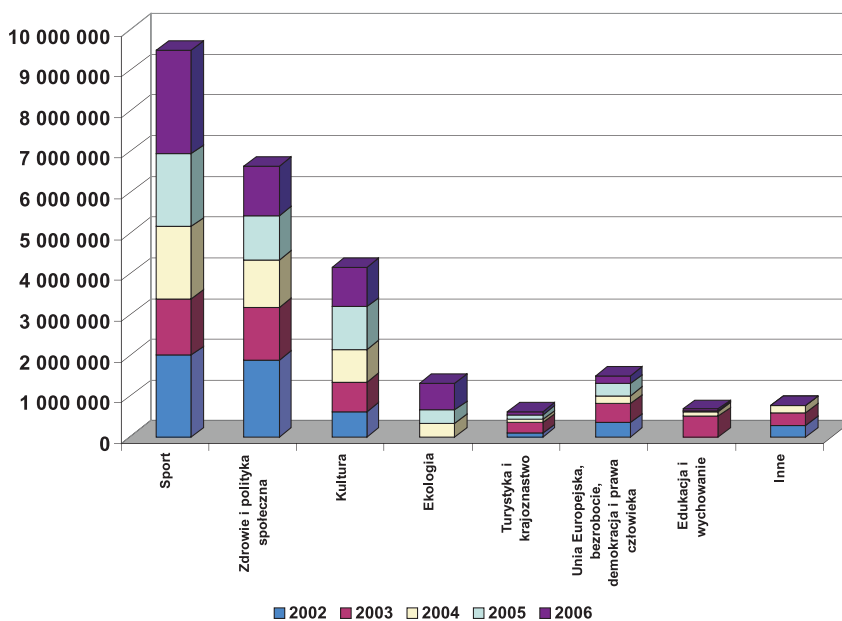
zadań publicznych gminy powierzanych organizacjom pozarządowym w trybie konkursu. Istotą obu programów jest rozwijanie form współdziałania z organizacjami działającymi w Toruniu w ramach jednoznacznego i czytelnego systemu współpracy.

Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji programów rocznych i wieloletniego:

- powołanie koordynatora ds. współpracy Gminy Miasta Toruń z organizacjami pozarządowymi,

	2002	2003	2004	2005	31.08. 2006
Liczba organizacji	210	254	196	152	172
Liczba projektów	331	418	284	287	263
Wysokość udzielonych dotacji (w zł)	5.200.000	4.932.000	4.662.000	4.696.000	5.716.000

Tabela nr 32.
Dotacje dla organizacji pozarządowych w latach 2002-2006 (w zł)

Wykres nr 30.
Udział poszczególnych obszarów działania w dotacjach udzielanych organizacjom pozarządowym w latach 2002-2006 (z zaznaczeniem kwot w poszczególnych latach)

Współpraca miasta z NGO odbywa się zgodnie z rocznymi, a od 2006 r. także Wieloletnim Programem Współpracy Gminy Miasta Toruń z organizacjami pozarządowymi. Programy określają cele, zasady, przedmiot oraz formy współpracy, które mają stanowić płaszczyznę realizacji

- utworzenie na miejskiej stronie internetowej serwisu informacyjnego dla organizacji pozarządowych www.torun.pl/ngo,
- przygotowania do powołania Zespołu Konsultacyjnego ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi z Prezydentem Miasta Toru-

nia jako jego przewodniczącym oraz tematycznych grup roboczych działających przy wyznaczonych wydziałach Urzędu Miasta Torunia,

- Toruńskie Forum Organizacji Pozarządowych, jako miejsce wymiany doświadczeń i oceny współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi oraz podejmowania najbardziej aktualnych tematów i problemów współpracy.

Nie tylko pieniądze

Oprócz dotacji finansowych z budżetu miasta organizacje pozarządowe mogą otrzymać także wsparcie o innym charakterze:

- pomoc w poszukiwaniu środków finansowych z innych źródeł niż budżet miasta, m.in. poprzez informowanie o potencjalnych źródłach finansowania i udzielanie rekomendacji w przypadku ubiegania się przez organizacje pozarządowe o środki ze źródeł zewnętrznych oraz współdziałanie w pozyskiwaniu funduszy Unii Europejskiej;
- wspieranie działań na rzecz wzmocnienia instytucjonalnego organizacji pozarządowych np. organizowanie lub informowanie o możliwościach uczestnictwa w szkoleniach, konsultacjach, konferencjach itp.;
- pomoc w nawiązywaniu kontaktów z organizacjami o podobnym charakterze w miastach bliźniaczych Miasta Torunia;
- możliwość umieszczenia na stronie internetowej Urzędu Miasta Torunia informacji o inicjatywach i przedsięwzięciach realizowanych przez organizacje pozarządowe.

Udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w zespołach doradczych:

- Zespół konsultacyjny ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- tematyczne grupy robocze działające przy wyznaczonych Wydziałach Urzędu Miasta Torunia,
- Rada Prezydenta ds. Sportu,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych.

Udział Torunia w związkach i organizacjach

Organizacje krajowe:

- Związek Miast Polskich z siedzibą w Poznaniu (od 1992 r.)
- Stowarzyszenie Zdrowych Miast Polskich z siedzibą w Łodzi (od 1993 r.)
- Związek Miast Nadwiślańskich z siedzibą w Toruniu (od 1997 r.)
- Liga Polskich Miast i Miejsc UNESCO z siedzibą w Toruniu (od 2005 r.)
- Regionalna Agencja Poszanowania Energii z siedzibą w Toruniu (od 1998 r.)
- Lokalna Organizacja Turystyczna z siedzibą w Toruniu (od 2003 r.)
- Stowarzyszenie Miast, Gmin i Powiatów Dorzecza Drwęcy z siedzibą w Brodnicy (od 2003 r.)
- Stowarzyszenie Miast Autostrady A-1 z siedzibą w Gdyni (od 1996 r.)
- Stowarzyszenie Miast Ziemi Chełmińsko-Dobrzyńskiej (od 1992 r.)

Organizacje międzynarodowe:

- Związek Miast Nowej Hanzy z siedzibą w Lubecie, Niemcy (od 1998 r.) - od połowy 2004 roku Toruń jest koordynatorem działań polskich miast zrzeszonych w Związku Nowej Hanzy
- Organizacja Miast Światowego Dziedzictwa (OWHC) z siedzibą w Quebec, Kanada (od 1998 r.)
- Stowarzyszenie Przyjaźni Miast Zabytkowych z siedzibą w Tenby, Walia (od 1993 r.)

Warto wiedzieć...

Toruń posiada od 2001 r. Flagę Honorową Rady Europy - wyróżnienie przyznawane za aktywność międzynarodową i zasługi dla promocji jedności europejskiej.

1 maja 2005 roku, w pierwszą rocznicę wstąpienia Polski do Unii Europejskiej, Toruń otrzymał Tablicę Honorową Rady Europy, która jest wyrazem uznania dla działań miasta i mieszkańców na rzecz promowania idei wspólnotowych oraz podejmowane inicjatywy międzynarodowe.

Samorząd otwarty na mieszkańców

Spotkania z mieszkańcami

W latach 2004-2006 odbyły się trzy cykle dorocznych spotkań prezydenta Torunia z mieszkańcami poszczególnych dzielnic, których celem jest aktywizacja i zachęcanie torunian do współuczestnictwa w zarządzaniu miastem.

W roku 2004 i 2005 zorganizowano po 13 spotkań, a w roku 2006 - 14 (łącznie 40 spotkań), osobne dla każdej z części miasta objętej działaniem rad okręgów. Obok prezydenta w spotkaniach brali udział radni, członkowie rad okręgów, a także dyrektorzy wydziałów i biur urzędu miasta oraz szefowie miejskich spółek i zakładów.

W w spotkaniach z prezydentem uczestniczyło łącznie ok. 6.600 mieszkańców, zadając w ciągu trzech lat ponad 1.900 pytań związanych z funkcjonowaniem Torunia. Łącznie w spotkaniach z prezydentem uczestniczyło ok. 6.600 mieszkańców, zadając w ciągu trzech lat ponad 1.900 pytań związanych z funkcjonowaniem Torunia.

Prezydent i jego współpracownicy odpowiadali na pytania dotyczące takich spraw, jak: stan i rozwój dróg, bezpieczeństwo, czystość i porządek, parkowanie samochodów, komunikacja miejska, sprzątanie po psach, szkoły, rekreacja, realizacja programu ISPA/FS, sprawy oświatowe, wielkie inwestycje, takie jak budowa nowego mostu drogowego. Na większość pytań odpowiadano na miejscu. Obok odpowiedzi mieszkańcy otrzymują także obszerną informację na temat budżetu miasta oraz planów inwestycyjnych na dany rok.

Warto wiedzieć...

Od 2005 r. mieszkańcy mogą zgłaszać tematy na spotkania z prezydentem za pomocą Internetu. Dzięki temu miejscy urzędnicy mogą zebrać materiał potrzebny do udzielenia pełnej odpowiedzi podczas spotkania.

Najczęściej poruszane tematy podczas spotkań zorganizowanych w 2006 r.

- stan dróg w mieście, remonty dróg na osiedlach i nowe inwestycje drogowe, ze szczególnym uwzględnieniem tras przelotowych i średnicowych,
- realizacja programu ISPA/Fundusz Spójności,

- wielkie inwestycje, w tym głównie budowa nowego mostu przez Wisłę, hala widowiskowo-sportowa, lotnisko,
- funkcjonowanie komunikacji miejskiej: tłok w autobusach, częstotliwość kursowania, przesiadki, linie łączące Skarpę z lewą stroną Wisły,
- czystość w mieście - głównie w kontekście sprzątania po psach,
- bezpieczeństwo - zwłaszcza na osiedlach domków jednorodzinnych, na Starówce i na Rubinkowie (monitoring),
- rzadziej niż w ubiegłych latach pytano o działalność Straży Miejskiej, choć zwracano uwagę na obecność strażników na osiedlach - np. na Rubinkowie, Wrzosach, w Czerniewicach i na Bydgoskim.

Tematy zgłaszane przez mieszkańców są brane pod uwagę przy konstruowaniu planów działania i budżetów na kolejne lata.

Rady Okręgów

Toruń podzielony jest na czternaście okręgów:

Jakubskie-Mokre	Chełmińskie
Wrzosy	Staromiejskie
Podgórz	Stawki
Rudak	Czerniewice
Kaszczorek	Skarpa
Grębocin-Bielawy	Rubinkowo
Bydgoskie I	Bydgoskie II

Pierwsza kadencja rad okręgów - jednostek pomocniczych gminy, zakończyła się w październiku 2004 r. W drugiej zostały wybrane i działają rady w dziewięciu okręgach: Jakubskie-Mokre, Chełmińskie, Staromiejskie i Bydgoskie II - w pierwszej turze wyborów oraz: Podgórz, Stawki, Czerniewice, Kaszczorek, Grębocin-Bielawy - po dokonaniu wyborów uzupełniających.

Przyjazny urząd

Urząd Miasta Torunia składa się obecnie z 31 tzw. jednostek organizacyjnych. Wydziały i biura UMT są rozlokowane w 12 budynkach, przy czym jednostki, w których obywatele załatwiają największą ilość spraw zostały skupione w trzech lokalizacjach: przy Wałach gen. Sikorskiego, przy ul. Grudziądzkiej oraz przy ul. Batorego. W 2002 roku Urząd Miasta miał swoje siedziby w 19 miejscach.

Warto wiedzieć...

W porównaniu do roku 2002 wydatki ponoszone na wynajem siedzib dla urzędu zmniejszono o 700 tys. zł.

Dla wygody mieszkańców

Aby ułatwić dostęp do urzędu, w latach 2004-2005 zostało uruchomionych pięć Punktów Informacyjnych UMT. W punktach klienci urzędu mogą uzyskać informacje na temat sposobu załatwiania spraw, pobrać druki wniosków, złożyć wnioski - m.in. w sprawach: prawa jazdy i rejestracji pojazdów, świadczeń rodzinnych, zasiłków alimentacyjnych. Mogą też odebrać decyzje administracyjne w tym zakresie. W dwóch PIUM-ach (na ul. Działowskiego oraz ul. Poznańskiej) znajdują się stanowiska Powiatowego Urzędu Pracy. Punkty działają w godzinach 7.30-17.00.

Lokalizacje PIUM-ów:

- ul. Działowskiego 8 (Rubinkowo)
- ul. Wały gen. Sikorskiego 8 (centrum)
- ul. Poznańska 52 (Podgórz)
- ul. Grudziądzka 126b (Jakubskie-Mokre)
- ul. Słowackiego 118A (Bydgoskie)

Warto wiedzieć...

W PIUM-ach udzielono ponad 100 tysięcy informacji osobom przychodzącym załatwić sprawę w urzędzie. Wydano prawie 95 tysięcy różnego rodzaju wniosków. Mieszkańcy złożyli w punktach 39,5 tys. wniosków.

Od listopada 2003 r. wydziały i biura zajmujące się bezpośrednią obsługą mieszkańców pracują od godziny 7.30 do 17.00. Dzięki temu poprawiła się dostępność urzędu dla osób pracujących.

Urzednicy

Obecnie Urząd Miasta Torunia zatrudnia pracowników na 420 etatach (średniorocznie). Liczba średniorocznych etatów w UMT w latach 2002-2006 przedstawia się następująco (w zaokrągleniu do pełnego etatu):

2002 rok: 469	2003 rok: 468
2004 rok: 436	2005 rok: 422
2006 rok: 420.	

70,1% urzędników posiada wykształcenie wyższe, a 53% to osoby w wieku do 45 lat.

Od 2005 roku pracownicy UMT podlegają rocznym ocenom. Przełożeni przy pomocy specjalnej ankiety oceniają ich kwalifikacje, zaangażowanie w pracę i postawę wobec interesantów.

Urząd jest instytucją otwartą dla uczniów i studentów różnego rodzaju szkół i uczelni. Tutaj, od 2002 r. odbywają oni praktyki i staże. Pod okiem urzędników doświadczenia zawodowe w administracji zdobywało:

2002 rok: 103	2003 rok: 142
2004 rok: 199	2005 rok: 296
2006 rok: 236 (do 30 września)	

	2002		2003		2004		2005		2006	
	Zadania		zadania		zadania		zadania		zadania	
	własne	zlecone	własne	zlecone	własne	zlecone	własne	zlecone	własne	zlecone
Wynagrodzenia	18248000	1345000	19099000	1368700	19188000	1380000	18634000	1874000	18881000	2018000
Bieżące utrzymanie	5691000	0	4673000	0	4920000	61000	4471000	195067	3585000	326000
Remonty bieżące	409000	0	252000	0	300000	0	280000	0	420000	215000
Inwestycje	30000	0	39000	0	4345000	0	4452000	0	3200000	0

Tabela nr 33. Wydatki na utrzymanie Urzędu Miasta Torunia (w zł)

Warto wiedzieć...

Od lipca 2005 r. wolne stanowiska urzędnicze w UMT są obsadzane na podstawie otwartych naborów ofert. Ogłoszenia o pracy są publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej.

W 2005 r. przeprowadzono nabór na 15 stanowisk. W roku 2006 ogłoszono 31 konkursów.

Pierwsze kroki do e-urzędu

W październiku 2006 r. został rozstrzygnięty przetarg na wdrożenie systemu „e-urząd”.

W ramach tego przedsięwzięcia w Urzędzie Miasta Torunia zostanie wprowadzony informatyczny system monitorowania przebiegu spraw. Mieszkańcy będą mieli możliwość składania wniosków i załatwiania wielu swoich spraw bez przychodzenia do urzędu - za pomocą Internetu. Znacznie przyspieszeniu ulegnie również przepływ informacji i dokumentacji pomiędzy jednostkami UMT, co wpłynie na skrócenie załatwiania spraw mieszkańców.

Wykaz najważniejszych działań związanych z przygotowaniem do wprowadzenia elektronicznych usług w UMT:

- 2002 r. - wdrożenie informatycznego systemu obsługi narad Prezydenta Miasta Torunia
- 2003 r. - modernizacja mapy numerycznej Torunia - przeniesienie systemu na nowoczesną platformę bazodanową
- 2004 r. - zakup i wdrożenie Systemu Informacji Przestrzennej dla UMT i umożliwienie dostępu do zasobów ewidencji budynków i gruntów poprzez sieć Internetową dla upoważnionych jednostek na podstawie przepisów prawa.
- 2004 r. - opracowanie Zintegrowanego Programu Informatyzacji Urzędu Miasta Torunia w latach 2005-2008
- 2004-2006 r. - budowa nowoczesnego okablowania sieci strukturalnych w 6 lokalizacjach UMT
- 2005-2007 r. - zakup i wdrożenie Zintegrowanego Systemu Informatycznego w zakresie obsługi budżetu, podatków, ewidencji nieruchomości oraz świadczeń rodzinnych i dodatków mieszkaniowych oraz integracja z systemami Ewidencji Ludności (PESEL), Ewidencji Pojazdów (CEPIK) i Ewidencji Gruntów i Budynków (EGB)
- 2006 r. - budowa sieci światłowodowej łączącej główne lokalizacje urzędu miasta, jako elementu planowanej budowy miejskiej sieci teleinformatycznej
- 2006-2007 r. - rozstrzygnięcie przetargu na

zakup i wdrożenie systemu informatycznego „e-urząd” obejmującego m.in.: elektroniczne zarządzanie sprawami i dokumentami w UMT; udostępnienie usług dla obywateli świadczonych za pomocą Internetu; wdrożenie podpisu elektronicznego; integrację z innymi systemami informatycznymi wykorzystywanymi w urzędzie.

Warto wiedzieć:

W dwóch budynkach UMT (przy Wałach gen. Sikorskiego 8 oraz przy Grudziądzkiej 126b) znajdują się kioski multimedialne z dostępem do sieci internetowej. Z kiosków może korzystać za darmo każdy klient urzędu.

Jak nas oceniają inni?

Różnego rodzaju instytucje: rządowe, pozarządowe, biznesowe oraz media prowadzą każdego roku zestawienia, rankingi i porównania jakości funkcjonowania i osiągnięć polskich samorządów oraz jednostek podległych tym samorządom. Zestawienia dotyczą zwykle zagadnień branżowych, takich jak: oświata, finanse, pozyskiwanie funduszy pozabudżetowych, aktywność inwestycyjna, ochrona środowiska, administracja publiczna.

Wybrane rankingi z udziałem Torunia, prowadzone w latach 2002-2006:

1. Toruń znalazł się w gronie 10 laureatów plebiscytu na najpopularniejszą miejscowość turystyczną 2003 r. w Polsce. Organizatorem rankingu był miesięcznik „Sport i Turystyka”.
2. W 2003 r. IV LO w Toruniu znalazło się na 8 pozycji w Ogólnopolskim Rankingu Szkół Średnich 2003 r. przygotowanym po raz piąty przez Miesięcznik „Perspektywy” i dziennik „Rzeczpospolita”. W województwie kujawsko-pomorskim IV LO zajęło pierwszą pozycję. Inne szkoły: V LO - 12, Zespół Szkół Inżynierii Środowiska - 18, a X LO - 20 miejsce. W 2004 r. IV LO w Toruniu zajęło 9 miejsce w Ogólnopolskim Rankingu Szkół Średnich 2004 oraz I miejsce w województwie kujawsko-pomorskim. Oznacza to, że toruńskie liceum jest najlepszą szkołą średnią w regionie i jedną z dziesięciu najlepszych szkół średnich w Polsce.
3. W 2005 r. cztery toruńskie szkoły średnie znalazły się w pierwszej setce rankingu najlepszych szkół średnich w Polsce, ogłoszonego przez „Rzeczpospolita” i „Perspektywy. IV LO jest na pierwszym miejscu w województwie kujawsko-pomorskim. (11. miejsce w Polsce), Gimnazjum i Liceum Akademickie - na 28. miejscu, V LO - na 50. miejscu, a tuż za nim X LO - na 51. miejscu.

4. W 2005 r. Toruń został uznany w rankingu tygodnika „Wspólnota” za jednego z liderów w pozyskiwaniu wsparcia z Unii Europejskiej. Toruń zajął w nim trzecie miejsce wśród 18 miast wojewódzkich. Lepsze pozycje zajęły Katowice i Olsztyn. Za Toruniem uplasowały się m.in.: Kraków, Szczecin, Łódź i Wrocław.
5. W 2005 r. Toruń znalazł się na dziesiątym miejscu w rankingu najbogatszych miast wojewódzkich tygodnika „Wspólnota”. W rankingu porównywano dochód miasta w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Toruń znalazł się na 10 miejscu, tuż za Krakowem. Rok wcześniej był czternasty.
6. W 2006 r. Toruń zajął trzecie miejsce w rankingu samorządów dziennika „Rzeczpospolita”. Ranking przygotowano w oparciu o analizę finansową, ale punkty można było zyskać także za pozyskiwanie funduszy unijnych czy współpracę z organizacjami pozarządowymi. Promowane były inwestycje w ochronę środowiska i transport. Autorzy raportu badali także, czy gmina ma Wieloletni Plan Inwestycyjny i certyfikat jakości ISO. W rankingu miast na prawach powiatu Toruń zajął trzecie miejsce zdobywając 64,3 punktu. To tylko o jedną dziesiątą punktu mniej od drugiego w zestawieniu Krakowa. Zwycięzca - Rybnik - zdobył 65,5 pkt.
7. W marcu 2006 r. Urząd Miasta Torunia otrzymał certyfikat „Przejrzysta Polska” jako samorząd, który w swojej działalności kieruje się zasadami jawności, fachowości i uczciwości. „Przejrzysta Polska” to ogólnopolska akcja społeczna, której celem była promocja uczciwości i skuteczności samorządów lokalnych, a przez to poprawa jakości życia publicznego. Kampanię zainicjowały „Gazeta Wyborcza”, Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, Fundacja im. Stefana Batorego, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Centrum Edukacji Obywatelskiej i Bank Światowy. W 2005 r. na 6 wielkoformatowych billboardach rozstawionych na rogatkach Torunia pojawiło się logo ogólnopolskiej kampanii „Przejrzysta Polska”. Toruński Urząd Miasta informował w ten sposób, że bierze udział w akcji promującej uczciwość i fachowość samorządów lokalnych.
8. We wrześniu 2006 r. Toruniowi został przekazany tytuł „Mecenasa Polskiej Ekologii”, przyznany przez Prezydenta RP. Wyróżnienie towarzyszy Narodowemu Konkursowi Ekologicznemu „Przyjaźni Środowisku”. Nasze miasto zostało laureatem tego konkursu w 2002 r., zdobywając certyfikat i znak „Gmina Przyjazna Środowisku”, przyznane za działania służące ochronie środowiska. W kolejnych edycjach certyfikat był odnawiany. Zwieńczeniem udziału Torunia w konkursie jest zdobycie tytułu „Mecenasa Polskiej Ekologii”, potwierdzającego wysoki poziom i skuteczność toruńskich inicjatyw ekologicznych.
9. W sierpniu 2006 r. Toruń zajął trzecie miejsce w ogólnopolskim konkursie „Na najlepiej oświetloną gminę i miasto w 2006 r.” Konkurs „Na najlepiej oświetloną gminę i miasto w 2006 r.” został zorganizowany przez Związek Pracodawców Warszawy i Mazowsza. Toruń został uhonorowany w kategoriach „Oświetlenie wybranej przestrzeni lub obiektu” oraz „Kompleksowe inwestycje i modernizacje oświetlenia dróg i ulic”. Wyróżniono iluminację Teatru im. Horzycy i kościoła ewangelicko-augsburskiego przy Wałach gen. Sikorskiego. Iluminacja budynku toruńskiego teatru to inwestycja opłacona przez Urząd Marszałkowski, natomiast iluminacja kościoła przez Urząd Miasta Torunia.
10. W sierpniu 2006 r. Teatr Wilama Horzycy i kamienica przy ul. Szewskiej 17 zostały nagrodzone w Ogólnopolskim Konkursie „Modernizacja Roku 2005”. W X edycji konkursu rywalizowały 592 obiekty z całej Polski. Teatr im. Wilama Horzycy otrzymał tytuł Modernizacja Roku 2005 w kategorii „Najciekawsze Modernizacje Wnętrz”. Remont był finansowany z kasy Urzędu Marszałkowskiego. Kamienica przy ul. Szczytnej 17 otrzymała zaś wyróżnienie w kategorii „Obiekty zabytkowe. Budynek pochodzi z XV w., nosi też ślady przebudowań renesansowych, barokowych i XIX w. We wnętrzu znajdują się elementy zabytkowego wystroju. Inwestorem remontu był toruński oddział firmy Energa SA.
11. Wśród wszystkich miast wojewódzkich Toruń zajmuje czwarte miejsce pod względem oszczędnego utrzymania administracji gminnej. Tak wynika z rankingu tygodnika „Wspólnota” sporządzonego w 2006 r. W rankingu za rok 2003 Toruń zajmował 9 miejsce, a sześć lat temu 12. Każdy podatnik w Toruniu przeznaczą na utrzymanie administracji 138,30 zł.
12. W październiku 2006 r. Toruń zajął szóste miejsce w rankingu inwestycyjnym miast wojewódzkich za lata 2002-2005, przeprowadzonym przez tygodnik samorządowy „Wspólnota”. Redakcja brała pod uwagę wzrost wydatków inwestycyjnych w poszczególnych miastach, świadczący o prorozwojowej postawie samorządów, które umieją wybrać i przygotować odpowiednie projekty, poprawiającą się sytuację gospodarczą, a przede wszystkim dopływ funduszy unijnych. Przed Toruniem uplasowały się: Warszawa, Katowice, Kraków, Poznań i Rzeszów. W stosunku do poprzedniego zestawienia Toruń awansował o 6 miejsc.

			Załącznik nr 1		
Lp.	Lokalizacja	Opis zadania	Powierzchnia m ²	Wartość wykonanego remontu	Kategoria dróg
REMONTY KAPITALNE'4224					
GMINA					
1	Rynek Staromiejski	- nawierzchnia jezdni z kostki rządowej	1 856,37	1 210 600,81	Gminne
		- chodnik z płyt z odzysku	258,31		
		- chodnik z nowych płyt granitowych	676,79		
		- chodnik z kostki granitowej 9x11 i 4x6	475,98		
		- remont urządzeń kanalizacji i poświetlenia			
2	ul. Batorego	parking (utwardzenie płytami MON) oraz droga dojazdowa przy Urzędzie Celnym	533,84	398 710,19	
POWIAT					
3	ul. Poznańska	odcinek od ul. Inowrocławskiej do ul. Krętej		1 327 499,08	Krajowe
		- wymiana nawierzchni bitumicznej jezdni i petli autobusowej	7 167,36		
		- wymiana nawierzchni chodników z płyt betonowych 50x50 wzdłuż jezdni przy zatokach uatobusowych	847,43		
		- wymiana nawierzchni na zatokach autobusowych z kostki betonowej "polbruk" gr. 8 cm	210,00		
4	ul. Podgórska	odcinek od ul. Hallera do dworca PKP		1 031 978,19	Krajowe
		- wymiana nawierzchni bitumicznej jezdni	4 270,00		
		- wymiana nawierzchni chodników z kostki "polbruk" gr. 6 cm	926,70		
5	ul. Łódzka	odcinek od ul. Kniaziewicza do ul. Okólnej		1 412 873,48	Krajowe
		- wymiana nawierzchni bitumicznej jezdni	7 038,00		
		- wymiana nawierzchni chodników: - bitumicznych	30,00		
		- z płyt 50x50	113,00		
		- z płyt 35x35	29,47		
6	ul. Łódzka	odcinek od ul. Familijnej do granicy miasta		45 493,71	Krajowe
		- wymiana nawierzchni bitumicznej jezdni	1 697,00		
7	Remont mostu im. J. Piłsudskiego	Roboty związane z zabezpieczeniem antykorozyjnym konstrukcji stalowej, płyty żelbetowej i podpór.		4 000 000,00	

Lp.	Lokalizacja	Opis zadania	Powierzchnia m ²	Wartość wykonanego remontu	kategoria dróg
2003					
REMONTY KAPITALNE					
GMINA					
1	Rynek Staromiejski	- nawierzchnia jezdni z kostki rzędowej od pomnika Kopernika do ul. Szewskiej - chodnik z płyt z odzysku wzdłuż wschodniej ściany Ratusza, - chodnik z nowych płyt granitowych na odcinku od pomnika do ul. Szewskiej wraz z uzupełnieniem kostką granitową 9/11 pomiędzy płytami granitowymi, a fasadami budynków. - na w/w odcinku remont urządzeń kanalizacyjnych i oświetlenia	6 425,13	891 857,18	Gminna
2	ul. Włocławska	-odcinek dojazdu do "Hospicjum"	533,84	53 114,61	
3	ul. Mazowicka	odcinek od ul. Grudziądzkiej do Urzędu Celnego - jezdnia - pobocza	4 380,00 723,00	367 117,17	
4	ul. Śląskiego	- jezdnia - chodniki z kostki betonowej "polbruk"	2 596,70 478,60	415 767,61	
5	ul. Jamontta	- jezdnia - chodniki z kostki betonowej "polbruk" - parkingi z kostki betonowej "polbruk"	2 487,00 881,90 210,00	406 775,83	
6	ul. Kwiatowa	odcinek od ul. Chabrowej do ul. Migdałowej - chodnik - jezdnia - wjazdy i zatoka autobusowa	5 000,00 2 232,00	148 701,24 599 738,02	
7	ul. Idzikowskiego	odcinek od ul. Hallera do ul. Armii Ludowej	492,65		
8	ul. Armii Ludowej	odcinek od ul. Idzikowskiego do ul. Pstrowskiego	421,51		
9	ul. Traktorowa	odcinek od wjazdu do sklepu do ul. Gazowej	431,00	37 384,87	
10	ul. Grunwaldzka	odcinek od ul. Borowiackiej do ul. Sz. Chełmińska	780,48	68 576,30	

POWIAT

11	Remont mostu im. J. Piłsudskiego	Roboty związane z zabezpieczeniem antykorozyjnym góry konstrukcji stalowej mostu - przęsła 8-4	24 000,00	2 500 000,00	Krajowa
12	ul. Broniewskiego	jezdnia północna odcinek od ul. Sienkiewicza do ul. Reja	4 046,00	704 150,50	
13	ul. Broniewskiego	chodnik jezdni północnej odc. ul. Sienkiewicza do ul. Reja	927,15	29 238,63	
14	ul. Wały Gen. Sikorskiego	chodnik od wjazdu do UMT do ul. Prostj	612,00	45 482,15	Powiatowa
15	ul. Aleja Solidarności	chodnik od ul. Wały Gen. Sikorskiego do ul. Odrodzenia	1 466,00	89 846,06	
16	ul. Uniwersytecka	chodnik od ul. Wały Gen. Sikorskiego do wjazdu Prz.Lek.	868,30	80 157,24	
17	ul. Wały Gen. Sikorskiego	remont kapitalny wysepek	406,00	43 225,24	
18	ul. Reja - I etap	remont ulicy odcinek od ul. Bydgoskiej do ul. Mickiewicza	2 324,00	397 099,19	
19	ul. Reja - II etap	remont ulicy odcinek od ul. Mickiewicza do ul. Broniewskiego	3 480,31	382 165,13	
20	ul. Bydgoska	remont ulicy odcinek od ul. Sienkiewicza do ul. Klonowica	734,10	178 702,73	
21	ul. Legionów	remont ulicy odcinek od ul. Grudziądzkiej do ul. Lelewela	13 888,65	1 497 848,10	

Lp.	Lokalizacja	Opis zadania	Powierzchnia m ²	Wartość wykonanego remontu	kategoria dróg
2004					
REMONTY KAPITALNE					
GMINA					
1	Projekty remontów ulic	ul. Podmurna od ul. Wały Gen. Sikorskiego do ul. Szerokiej ul. Kopernika od ul. Pod Krzywą Wieżą do ul. Łaziennej ul. Ducha Świętego od ul. Różanej do ul. Kopernika Łuku Cezara wraz z prześciami dla pieszych przez ul. Piekary i Fosę Staromiejską		135 420,00	gminne
2	ul. Mazowiecka	remont jezdni o chodnika na odcinku od torów do ul. Chrobrego	2 932,00	368 848,01	
3	ul. Podmurna	odcinek od wjazdu w ul. Chełmińska do wałów Gen. Sikorskiego oraz od ul. Szewskiej do ul. Szerokiej	2 302,20	769 060,90	
4	ul. Kopernika	odcinek od ul. Żeglarskiej do ul. Ducha Św.	1 766,98	717 139,80	
5	północna pierzeja Rynku Staromiejskiego, ul. Panny Marii, ul. Żeglarska	- jezdnie z kostki rzędowej - chodniki kostka kamienna - płyty granitowe	1 723,72 724,48 446,48	1 741 213,43	
6	ul. Wspólna	remont chodnika	155,76	20 794,88	
7	ul. Wąska	remont chodnika	186,46	13 705,38	
8	ul. Dominikańska	remont chodnika	141,10	15 115,07	
9	ul. Studzienna	remont chodnika	440,00	53 492,12	
10	ul. Antczaka	remont chodnika	398,80	30 171,48	
11	ul. Ks. Gogi	remont chodnika	304,70	30 657,99	
12	ul. Osiedlowa	remont jezdni	550,00	39 612,31	
POWIAT					
13	Remont mostu im. J. Piłsudskiego	Roboty związane z zabezpieczeniem antykorozyjnym konstrukcji stalowej mostu oraz czyszczenie dylatacji, mycie blach osłon.	13 500,00	1 799 998,18	krajowe
14	ul. Kościuszki	odcinek od wiaduktu do ul. Batorego - wymiana jezdni bitumicznej	6 314,00	1 048 701,94	powiat
15	ul. Sobieskiego	odcinek od ul. Studziennej do ul. Prądyńskiego - jezdni bitumiczna	3 249,00	425 730,85	
16	ul. Legionów	odcinek od ul. Lelewela do ul. Popiela - jezdni bitumiczna	2 870,00	477 006,97	
17	ul. Szosa Chełmińska	w rejonie skrzyżowania z ul. Św. Józefa - jezdni bitumiczna oraz chodnik z "polbruku"	1 134,50	421 698,99	wojewódzkie
18	ul. Broniewskiego	odcinek od Merinotexu do ul. Okrężnej - jezdni bitumiczna	4 709,00	767 442,05	krajowe
		zatoka autobusowa - jezdni południowa na wys. Merinotexu	114,00		

19	ul. Aleja Solidarności	chodnik	520,10	43 935,74	powiat
20	Plac Świętej Katarzyny	chodnik	996,20	120 449,81	krajowe
21	ul. Szosa Chełmińska	chodnik	1 098,29	19 437,55	wojewódzkie
22	ul. Żwirki i Wigury	chodnik	50,04	21 186,83	powiat
23	ul. Fałata	chodnik	30,85	5 490,14	
24	ul. Poznańska	chodnik	407,80		krajowe
25	ul. Aleja Jana Pawła II	chodnik	379,86		
26	ul. Chrobrego	chodnik	204,20	31 063,87	powiat
27	ul. Łódzka	remont jezdni odcinek od ul. Lipnowskiej do ul. Włocławskiej oraz odcinek od ul. Miodowej w kierunku ul. Solankowej	1 561,46		krajowe
28	ul. Podgórska	remont jezdni odcinek od ul. Kujawskiej do ul. Woyczyńskiego	297,76		
29	ul. Podgórska	odcinek od ul. Okólnej do pętli autobusowej	608,70		
30	pl. Armii Krajowej	pierścień najazdowy z kostki kamiennej na wyspie centralnej	59,01		
31	ul. Włocławska	utwardzenie poboczy masą bitumiczną	777,20		powiat
32	ul. Gagarina	remont jezdni	796,82	36 696,47	
33	ul. Mleczna	remont jezdni	1 684,54	79 133,41	
34	ul. Chrobrego	rejon wiaduktu remont jezdni	1 065,10	49 663,27	krajowe
35	Aleja Jana Pawła II/pl. Rapackiego	remont zatok autobusowych - jezdni wschodnia i zachodnia	294,84		
36	ul. Szosa Chełmińska	remont zatoki autobusowej przy Domu Pomocy Społecznej	235,50	58 359,46	wojewódzkie
37	Aleja Solidarności	remont atoki autobusowej przy kortach	211,40	32 491,28	powiat

Lp.	Lokalizacja	Opis zadania	Powierzchnia m ²	Wartość wykonanego remontu	kategoria dróg
2005					
REMONTY KAPITALNE					
I Gmina					
1	Wykonanie projektu na remont ul. Szczytnej, Łaziennej i Mostowej, Ducha Św., Pod Krzywą Wieżą, Słowackiego	W ramach tego zadania zostały wykonane następujące projekty: projekt remontu kapitalnego ul. Szczytnej, projekt remontu kapitalnego Łaziennej, projekt remontu kapitalnego ul. Mostowej, projekt remontu kapitalnego ul. Pod Krzywą Wieżą i projekt remontu kap.		176 460,00	gminne
2	Ul. Pod Krzywą Wieżą	Remont obejmował również odcinek ul. Bankowej na odc. od ul. Ducha Św. do ul. Piekary. W ramach tego zadania wykonano nawierzchnię ulicy 490,06 m2, oraz chodnik o powierzchni 268,84 m2		509 090,32	
3	Ul. Ducha Św. od ul. Kopernika do ul. Rabiańskiej	W ramach tego zadania wykonano jezdnię z kostki rzędowej 15/17 z odzysku na powierzchni 488 m2, ułożono krawężnik kamienny granitowy z odzysku na długości 141,6 m, wykonano chodniki z płyt granitowych na powierzchni 119,45 m2 z kostki granitowej		263 005,03	
4	Ul. Łuk Cezara od zachodniego końca ul. Różanej do Placu Rapackiego	W ramach tego zadania przebudowano część jezdni ul. Piekary oraz część nawierzchni Placu Rapackiego z silnym zaakcentowaniem przejść dla pieszych o łącznej pow. 1095,51 m2. Nawierzchnia w całości została wykonana z kamienia - na przejściach kostka kam.		441 177,83	
5	Ul. Łazienna od ul. Szerokiej do ul. Św. Jana	W ramach tego zadania wykonano 721,56 m2 nawierzchni jezdni z kostki kamiennej z odzysku, ułożono nowe krawężniki kamienne na długości 236,89 m, chodniki z koski kamiennej 8/11 na powierzchni 325,94 m2 oraz z płyt kamiennych 187,47 m2		414 458,97	
6	Ul. Kopernika od ul. Żeglarskiej do ul. Łaziennej	Na ul. Kopernika na w/w odcinku ułożono nowy chodnik jednostronny z płyt kamiennych o pow. 60,3 m2 obłożonych kostką granitową 9/11 o pow. 72,1 m2 oraz opaska kamienna z brukowca o pow. 28,0 m2, jezdni otrzymała nawierzchnię z kostki granitowej		198 586,23	
7	Ul. Ducha Św. na odc. od ul. Różanej do ul. Kopernika oraz na ul. Kopernika na odc. od ul. Ducha Św. do ul. Pod Krzywą Wieżą	W ramach tego zadania przywrócono nawierzchnię kamienną w ciągu ul. Ducha Św. i ul. Kopernika do ul. Piekary układając kostkę rzędową na powierzchni 882,1 m2 oraz na odcinku jezdni od ul. Piekary do ul. Pod Krzywą Wieżą ułożono nawierzchnię bitumiczną		626 823,03	
8	Ul. Rynek Nowomiejski – etap I	W ramach tego zadania ułożono nawierzchnię z kostki kamiennej rzędowej na jezdni południowej i zachodniej Rynku Nowomiejskiego w ilości 1 638,30 m2 oraz po tej samej stronie wykonana została podbudowa nawierzchni placu na powierzchni 2 950,00 m2.		1 595 178,43	
9	Ul. Żeglarska od ul. Bankowej do Bramy Żeglarskiej	stanowił zakres kończący zadanie pn. „, Remont Rynku Staromiejskiego wraz z przyległymi ulicami: Chelmińska, Panny Marii i Żeglarska”. Na tym odcinku zlikwidowano nawierzchnię asfaltową oraz chodnik z płyt lastrykowych i ułożono na chodnikach płyty kamiennych		143 499,23	

10	Ul. Słowackiego	W ramach tego zadania wykonano nawierzchnię o powierzchni 1 928,00 m ² z odzyskanej kostki kamiennej oraz wykonano regulację krawężników kamiennych i wpustów ulicznych.		539 296,78	
Remonty jezdni i chodników:					
11	ul. Osiedlowa	Remont nawierzchni chodnika w ul. Osiedlowej na odcinku od ul. Jagodowej do ul. Porzeczkowej – str. południowa. W ramach tego zadania została ułożona nawierzchnia z kostki betonowej polbruk o powierzchni 224,00 m ² oraz ułożono obrzeża betonow		27 473,18	
12	Chodnik – ul. Batorego na odc. od ul. Chrobrego do ul. Bażyńskich,	Remont chodnika ul. Batorego na odcinku (od ul. Chrobrego do ul. Bażyńskich str. zachodnia) – w ramach tego zadania wykonano wymianę krawężników betonowych oraz nawierzchni chodnika z płyt betonowych 50x50 887,00 m ²	887,00	62 720,20	
13	Chodnik – ul. Antczaka	Remont chodnika ul. Antczaka na odcinku od ul. Studziennej w kierunku ul. Gołębiej). W ramach tego zadania wykonano wymianę obrzeży betonowych, krawężników betonowych na wjazdach oraz wymieniono zniszczoną nawierzchnię bitumiczną chodnika na nową. 456 m ²	456,00	19 995,33	
II Powiat					
	Projekty remontów	W ramach tego zadania zostały wykonane następujące projekty: „Remont ul. Legionów na odcinku od ul. Filtrowej do wjazdu do MZK”, „Korekta łuku w ciągu ul. Lubickiej w obrębie ul. Gołębiej – jezdnia północna”, „Przebudowa i remont ul. Szosa Lubicka		111 121,00	
14	Przebudowa i remont ul. Szosa Lubicka			4 096 595,00	
15	Ul. Szosa Lubicka na odc. od Grabowej do wjazdu do stacji paliw za Placem Daszyńskiego	Remont ul. Szosa Lubicka – jezdnia północna i południowa - odcinek od ul. Leszczynowej do wjazdu do stacji paliw za Pl. Daszyńskiego. W ramach tego zadania zostały wymienione krawężniki oraz opaska wzdłuż jezdni a także wzmocniona nawierzchnia bitumicznej		1 158 831,42	
16	Ul. Lubicka przy Gołębiej,	Remont ul. Szosa Lubicka – jezdnia północna korekta łuku w obrębie ul. Gołębiej W ramach tego zadania wykonano naprawę chodnika z kostki betonowej grub. 6 cm, wymianę krawężnika betonowego a także wykonano zmianę pochylenia poprzecznego jezdni na łuku drogi.	1033,5	279 849,82	krajowa
17	Ul. Bema	Remont ul. Bema na odcinku od Placu Hoffmana do ul. Sienkiewicza W ramach tego zadania została wzmocniona i ułożona nawierzchnia bitumiczna na powierzchni 2 064,78 m ² , ułożony został krawężnik na długości 549,85 m ułożony został krawężnik betonowy na kamienny.		578 358,61	
18	Ul. Skłodowskiej Curie wraz ze skrzyżowaniem z ul. Bukową	Remont ul. M. C. Skłodowskiej – skrzyżowanie z ul. Bukową wraz z budową sygnalizacji świetlnej W ramach tego zadania wykonano prawoskręt z ul. Bukowej w ul. M. C. Skłodowskiej, prawoskręt z ul. Skłodowskiej, w ul. Bukową, lewoskręt z ul. Skłodowskiej.	1 476,00	500 925,70	
19	Remont ul. Legionów na odcinku od ul. Spółdzielczej do wjazdu do MZK wraz z rondem i	od Spółdzielczej do wjazdu do MZK wraz z rondem i jego korektami		1 168 644,42	
20	Ul. Żwirki i Wigury	Remont jezdni na odc. od ul. Szosy Chelmińskiej do ul. Borowiackiej		387 297,33	dwa

21	Ul. Chrobrego od ul. Mazowieckiej do fortu IV	w ramach tego zadania zostały wymienione krawężniki, wzmocniona nawierzchnia bitumiczna jezdni oraz odcinek chodnika - krawężniki betonowe 15x30 na ławie betonowej 602 mb - naprawy masą mineralno - bitumiczną 36,5 Mg	2 465,00	298 015,71	powiat
22	Ul. Kościuszki	odcinek od ul. Batorego do ul. Łkowej – strona północna odcinek od ul. Wojska Polskiego do ul. Batorego – strona południowa. W ramach tego zadania zostały przełożone krawężniki kamienne oraz wymienione krawężniki betonowe i opaska wzdłuż jezdni	10237,00	1 338 863,16	
23	Ul. Kościuszki od Batorego do Wojska Polskiego –	jezdni południowa – remont jezdni,			
24	Ul. Kościuszki od Świętopełka do Łkowej	– jezdni północna – remont jezdni z chodnikiem			
<u>Remonty chodników:</u>					
25	Ul. Poznańska na odc. od cmentarza do Polmozbytu	- remont chodnika - pytki chodnikowe		32 429,00	krajowa
26	Ul. Bydgoska	Remont chodnika po stronie południowej przy Ogrodzie Zoobotanicznym wraz z krawężnikami, przejściem przez torowisko tramwajowe		51 560,41	powiatowa
27	Ul. Chopina	Remont chodnika po stronie północnej od Placu Rapackiego do Al. 500-lecia		156 913,19	
28	Sygnalizacja – Pl. Św. Katarzyny	–wymiana masztów i sterowników		75 676,52	krajowa

Lp.	Lokalizacja	Opis zadania	Powierzchnia m ²	Wartość planowanego remontu	kategoria dróg
2006					
REMONTY KAPITALNE					
I Gmina					
1.	Wykonanie projektu na remont ul. Przedzamcze, Szewska, Prosta, Ślusarska, Browarna, Franciszkańska	Projekty obejmują między innymi zmiany istniejących nawierzchni na materiały kamienne oraz uwzględnia potrzebę wykonanie oświetlenia i odwodnienia		150 000,00	gminne
2	Ul. Mostowa	W ramach tego zadania zostanie wykonana podbudowa, nawierzchnia, oraz chodnik		1 311 000,00	
3	ul. Podmurna - odcinek od ul. Chełmińskiej do ul. Szewskiej	W ramach tego zadania zostanie wykonana podbudowa, nawierzchnia, oraz chodnik		557 000,00	
4	ul. Przedzamcze od ul. Szerokiej do tablicy pamiątkowej	W ramach tego zadania zostanie wykonana podbudowa, nawierzchnia, oraz chodnik		540 000,00	
5	ul. Łazienna od ul. ul. Św. Jana do ul. Bulwar Filadelfijski	W ramach tego zadania zostanie wykonana podbudowa, nawierzchnia, oraz chodnik		535 000,00	
6	ul. Ducha Św. na odc. od ul. Rabańskiej do bramy	W ramach tego zadania zostanie wykonana podbudowa, nawierzchnia, oraz chodnik		161 000,00	
7	ul. Słowackiego od ul. Lindego do ul. Konopnickiej	W ramach tego zadania zostanie wykonana podbudowa, nawierzchnia,		410 000,00	
8	ul. Antczaka odcinek od ul. Waryńskiego do ul. Targowej	W ramach tego zadania zostanie wykonana podbudowa, nawierzchnia,		427 000,00	
9	ul. Kaliskiego	W ramach tego zadania zostanie wykonana podbudowa, nawierzchnia,		298 000,00	
	Remonty chodników:				
10	ul. Słowackiego - strona południowa	Remont nawierzchni chodnika		52 000,00	
11	ul. Stepowa	Remont nawierzchni chodnika		12 000,00	
12	ul. Piekary - przy Kościele NMP	Remont nawierzchni chodnika		14 000,00	
13	ul. Starotoruńska	Remont nawierzchni chodnika		48 200,00	
14	Rewitalizacja Rynku Nowomiejskiego	W ramach tego zadania zostanie wykonana: nawierzchnia z kostki kamiennej 15/18, nawierzchnia z kostki kamiennej 9/11 na płycie rynku, chodnik z płyt granitowych grubości 8 cm, uzupełnienia pomiędzy płytami a licami budynku z kostki 9/11, obudowa świetlików okiennych blokami granitowymi 20/15, oraz nadzów archeologiczny w ramach, którego prowadzona jest dokumentacja wykopów i odzyskiwanych znalezisk.		1 527 880,00	
II Powiat					
15	Projekty remontów	W ramach tego zadania - projekt odwodnienia ul. Poznańskiej od ul. Hallera do ul. Drzymaly i aktualizacja projektu przebudowy, lewoskręt z ul. Łódzkiej w ul. Włocławską		100 000,00	krajowa
16	Ul. Żwirki i Wigury od ul. Borowiackiej do ul. Św. Józefa	remont jezdni		861 000,00	powiatowa
17	ul. Poznańska na odcinku od ul. Hallera do ul. Drzymaly	Remont ul. Poznańskiej w ramach tego zadania zostaną wymienione krawężniki oraz opaska wzdłuż jezdni, a także wzmocniona nawierzchnia bitumiczna jezdni.		1 868 050,00	krajowa
18	ul. Chrobrego od ul. Mlecznej do ul. Polnej	W ramach tego zadania zostanie wykonany remont nawierzchni jezdni i chodników		784 000,00	powiatowa
19	ul. Warszawska odcinek od ul. Wola zamkowa do ul. Bulwar Filadelfijski	remont nawierzchni jezdni		2 184 000,00	krajowa
	Remonty chodników i parkingów				
20	ul. Włocławska	remont parkingu przy szkole		30 000,00	powiatowa
21	ul. Wojska Polskiego od ul. Bażyńskich do ul. Chrobrego	remont chodnika		120 000,00	powiatowa

**Wybrane instytucje
wspierające lokalny i regionalny rynek pracy
działające na terenie Torunia**

NAZWA	ULICA	TEL.	FAX	WWW., E-MAIL
URZĘDY I INSTYTUCJE PAŃSTWOWE				
Powiatowy Urząd Pracy dla Miasta Torunia	Mazowiecka 49 a	(056) 65 80 202 (056) 65 80 212	(056) 65 80 201	www.pup.torun.pl toto@praca.gov.pl
Wojewódzki Urząd Pracy	Sz. Chelmińska 30/32	(056) 622 86 00 (056) 622 10 59	(056) 622 74 85	www.wup.torun.pl wup@wup.torun.pl towu@praca.gov.pl
Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (wyspecjalizowana placówka WUP)	Szpitalna 6	(056) 621 01 67	(056) 621 01 67	tocmi@praca.gov.pl ciz@wup.torun.pl
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu	Słowackiego 114	(056) 657 14 60 (056) 657 14 70	(056) 657 14 61	www.ropstorun.home.pl ropstor@to.onet.pl
Centrum Integracji Społecznej CISTOR	Stokrotkowa 22	(056) 654 92 79	(056) 654 92 79	www.cistor.pl cistor@cistor.pl
Kujawsko-Pomorska Komenda Wojewódzka OHP	Poznańska 11/13	(056) 654 70 68/69	(056) 652 96 19	www.kujawsko-pomorska.ohp.pl kujawsko-pomorska@ohp.pl
AGENCJE PRACY TYMCZASOWEJ, PORADNICTWA ZAWODOWEGO, DORADZTWA PERSONALNEGO I POŚREDNICTWA PRACY				
GP People	Mickiewicza 83 a lok. 2	(056) 621 02 11 (056) 651 04 68	(056) 621 02 11	www.firma.gppeople.com.pl kontakt@gppeople.pl
Hudson Global Resources Sp. z o.o.	Dominikańska 9	(056) 621 01 10	(056) 621 41 54	www.pl.hudson.com cv.torun@hudson.com office.torun@hudson.com
Manpower Polska Sp. z o.o.	Warszawska 4	(056) 657 57 27	(056) 652 22 82	www.manpower.waw.pl torun@manpower.waw.pl
Prosperus	Moniuszki 11/13	(056) 622 10 08 (056) 622 22 64	(056) 622 10 08	prosperus@post.pl
Paper People	Toruńska 144	(056) 678 74 22	(056) 678 74 22	www.paperpeople.pl job@paperpeople.pl info@paperpeople.pl

Cogito Rekrutacja Szkozenia Zarządzanie Personelem	Sokoła 39	(056) 658 13 20 (056) 655 61 38	(056) 658 13 20 (056) 655 61 38	www.cogito.home.pl cogito@home.pl
Spectrum Doradztwo Personalne	Moniuszki 11/13	(056) 622 20 02 (056) 658 96 30	(056) 622 20 02 (056) 658 96 30	www.spectrum-hr.pl/nas.htm spectrum@spectrum.fr.pl
BIURA KARIER				
Biuro Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów UMK	Gagarina 33 (DS nr 11, parter)	(056) 611 46 43 (056) 611 46 44	(056) 611 46 44	www.biurokarier.uni.torun.pl careers@uni.torun.pl
Buro Karier WSB	Młodzieżowa 31 a (pokój 112, I p.)	(056) 660 91 00 wew. 41,45,19	(056) 660 91 00 wew. 41	www.wsb.torun.pl/wwwTorun/bkarierT_default.xml biuro_karier@wsb.torun.pl
INSTYTUCJE SZKOLENIOWE				
3 WAY Dynamiczne Centrum Językowe	Chelmińska 7	(056) 664 11 15 0 500 501 906	(056) 664 11 15	www.123way.pl info@123way.pl
Academy of English s.c. Szkoła Języków Obcych	Prosta 20/4	(056) 653 97 97		www.academyofenglish.torun.pl biuro@academyofenglish.torun.pl
Agencja Szkozeniowo- Komputerowa ASCOMP	Browarna 10	(056) 622 61 30	(056) 652 12 93	www.ascomp.torun.pl ascomp@ascomp.torun.pl
Biuro Rzeczoznawców Techniki Samochodowej i Ruchu Drogowego MOTOEKSPERT	Podgórna 61/2	(056) 655 77 50	(056) 655 92 44	www.motoekspert.pl szkolenia@motoekspert.pl
CONVERSA Studio Języków Obcych	Podmurna 101/3	(056) 621 08 47	(056) 621 08 47	www.conversa.pl conversa@conversa.pl
Centrum Kształcenia Ustawicznego	Św.Katarzyny 8	(056) 652 22 43	(056) 652 22 43	www.cku.torun.pl sekretariat@cku.torun.pl
Centrum Szkozeniowe AUTOSZKOŁA AS MAJER	Żwirki i Wigury 28	(056) 654 33 44	(056) 651 19 20	www.asmajer.pl as@home.pl
Firma "Milton&Dale"	Turystyczna 82A	(056) 648 90 30 0 603 893 607	(056) 648 90 30	milton@graf.torun.pl
Ogólnopolska Szkoła Językowa "British School" prowadzona przez "Torest" Sp.z o.o	Szeroka 12	(056) 658 54 85	(056) 621 14 60	www.britishschool.pl torunbs@britishschool.pl
Ośrodek Szkolenia Kierowców "LEKCJA" S.C.	Kościuszki 41/47	(056) 655 86 28	(056) 655 86 69	www.lekcja.com.pl osk_lekcja@o2.pl
Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Zarząd Główny w Warszawie	Podmurna 10/12	(056) 621 080 1 (056) 621 04 04	(056) 621 08 01 (056) 621 04 04	skwptorun@o2.pl

Szkoła Języka Angielskiego International House	Legionów 15	(056) 622 50 81	(056) 622 50 81	www.inthouse.pl torun@inthouse.pl
Szkoła Języków Obcych "PIGMALION"	Chelmińska 5	(056) 659 11 39 (056) 621 09 79	(056) 659 11 39	www.pigmalion.torun.pl pigmalion_szkola@wp.pl
Szkoła Języków Obcych "TRANSLATOR"	Żółkiewskiego 46	(056) 659 89 70	(056) 659 89 70	biuro@menedzer.torun.pl
Towarzystwo Wiedzy Powszechnej	Moniuszki 11	(056) 612 01 00	(056) 612 01 05	cdntorun@twp.edu.pl torun@twp.edu.pl
Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego	Polna 107	(056) 655 98 38	(056) 655 98 38	www.word.torun.pl info@word.torun.pl
Zakład Doskonalenia Zawodowego	Żółkiewskiego 37/41	(056) 659 85 25 do 27	(056) 659 85 35	www.zdz.torun.pl info@zdz.torun.pl
ORGANIZACJE POZARZĄDOWE, WOŁONTARIAT				
Europejskie Centrum Współpracy Młodzieży	Pl. Św. Katarzyny 9	(056) 652 11 21	(056) 652 22 41	www.ecwm.org.pl ecwm@ecwm.org.pl
Fundacja Profilaktyki i Resocjalizacji „DRUGA SZANSA”	Panny Marii 13	(056) 621 13 14 (056) 652 27 57	(056) 621 14 63	www.drugaszansa.org www.druga-szansa.org biuro@drugaszansa.org fundacja@drugaszansa.org
Fundacja Gospodarcza "PRO EUROPA"	Grudziądzka 46/48	(056) 661 09 55 0 609 770 790	(056) 661 09 55	www.fundacja-proeuropa.pl/home.html proeuropa@fundacja-proeuropa.pl
Kujawsko- Pomorskie Centrum Promocji Kobiet	Kilińskiego 14/4	(056) 622 41 37	(056) 622 41 37	centrum.free.ngo.pl/07.html centrum@free.ngo.pl
Fundacja Centrum Edukacji, Wiedzy i Rozwoju CEWiR	Lubicka 44	(056) 664 19 99	(056) 662 61 10	www.cewir.org.pl biuro@cewir.org.pl
Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych „Tlok”.	Pl. św. Katarzyny 9	(056) 655 50 22	(056) 655 50 22	www.tlok.pl tlok.ngo@wp.pl
POZOSTAŁE INSTYTUCJE				
Cech Rzemiosł Różnych	św. Katarzyny 9/11	(056) 652 22 71	(056) 652 22 71	www.cech.com.pl sekretariat@cech.com.pl
Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego	Kopernika 4 Włocławska 167	(056) 621 05 68 (056) 622 45 01 (056) 657 60 78 (056) 657 60 81 (056) 655 57 65 (056) 657 72 90	(056) 622 28 99	www.tarr.org.pl sekretariat@tarr.org.pl
Izba Przemysłowo- Handlowa w Toruniu	Kopernika 4 (II piętro)	(056) 658 62 91 (056) 658 62 90	(056) 658 62 99	www.iph.torun.pl biuro@iph.torun.pl

Loża Toruńska BCC	siedziba Przedsiębiorstwa "TORUŃ-PACIFIC C.P.P." Sp. z o.o. ul. Szosa Lubicka 38/58	(056) 610 41 00	(056) 610 41 12	www.bcc.org.pl/dzialalnosc_loze_szczegoly.php?objectID=98 pacific@pl.nestle.com
Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Szosa Chelmińska 26 (pokój nr 302)	(056) 622 80 61 do 69 wew. 22	(056) 622 80 61 do 69 wew. 22	www.fpk.kujawsko-pomorskie.pl fpk@kujawsko-pomorskie.pl
Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy WSB w Toruniu	ul. Dekerta 26 (budynek "B", sala III, sala IV)	(056) 66 09 100 wew.18	(056) 66 09 100 wew.18	www.inkubatory.pl torun@inkubatory.pl

/-/

**Wykaz najważniejszych nagród i wyróżnień
dla Muzeum Okręgowego w Toruniu
przyznanych w latach 2002-2006**

- 2002 r. Ogólnopolski Konkurs Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na Najważniejsze Wydarzenie Roku SYBILLA 2001 **wyróżnienie** za program edukacyjny *Wokół Króla Jana Olbrachta*
- 2003 r. Ogólnopolski Konkurs Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na Najważniejsze Wydarzenie Roku SYBILLA 2002
- **II nagroda** w dziedzinie wystaw archeologicznych za ekspozycję połączoną z sesją naukową *Z dziejów publicznych zbiorów archeologicznych w Toruniu*.
 - **III nagroda** w kategorii wystaw historycznych, biograficznych i literackich za ekspozycję z katalogiem *Skarby z kolekcji polskich towarzystw naukowych*.
- 2004 r. Ogólnopolski Konkurs Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na Najważniejsze Wydarzenie Roku SYBILLA 2003
- **III nagroda** w kategorii dokonań z zakresu organizacji za utworzenie pierwszego w Polsce Muzeum Podróżników
 - **wyróżnienie** w kategorii wystaw archeologicznych za ekspozycję ze składanką *Ciepłe piękno. Z historii toruńskich zdunów*
 - **wyróżnienie** w kategorii wystaw przyrodniczych, technicznych i medycznych za ekspozycję z katalogiem *Spojrzenie na RZUT. O wyposażeniu domu i wzornictwie w toruńskim wydaniu*.
- 2005 r. Ogólnopolski Konkurs Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na Najważniejsze Wydarzenie Roku SYBILLA 2004
- III nagroda** w kategorii wystaw przyrodniczych, technicznych i medycznych za wystawę z katalogiem *Zegary sprzed lat*.
- 2006 r. Konkurs Generalnego Konserwatora Zabytków *Zabytek Zadbany* **wyróżnienie** za remont konserwatorski Ratusza Staromiejskiego
- Ogólnopolski Konkurs Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na Najważniejsze Wydarzenie Roku SYBILLA 2005
- wyróżnienie** za dokonania z zakresu konserwacji za *Konserwację kolekcji malarstwa i rzeźby polskiej od końca XVIII w. do 1945 w MOT. Zbiory magazynowe*.
- Konkurs im. Jana Gawrońskiego na prace z zakresu numizmatyki i medalierystyki polskiej A. Musiałowski. *Walery C. Amrogowicz (1863-1931). Pasja Życia. Kolekcja numizmatyczna*. Muzeum Okręgowe w Toruniu 2004.

**Wybrane stałe imprezy Torunia w roku 2006
(od stycznia do grudnia)**

1. Festiwal Piosenki i Pieśni Bożonarodzeniowej im. bpa Jana Chrapka
2. Festiwal Muzyczny „Muzyka dawna-Persona Grata”
3. Jazz Od Nowa Festiwal
4. Akademickie Spotkania Teatralne „Klamra”
5. „Dzieło Roku”
6. Giełda Piosenki Studenckiej
7. Tuba Satyrice - Ogólnopolski konkurs na rysunek satyryczny
8. Toruński Festiwal Nauki i Sztuki
9. Europejskie Spotkania Artystyczne
10. Festiwal Muzyki i Sztuki Krajów Bałtyckich „ProBaltica”
11. Majowy Buum Poetycki
12. Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Kontakt”
13. Świętojański Festiwal Muzyki Organowej
14. Międzynarodowe Spotkanie Kapel Ludowych
15. Międzynarodowy Festiwal Haendlowski
16. Święto Miasta
17. Piernikowa Aleja Gwiazd
18. Międzynarodowy Ekumeniczny Festiwal Muzyki Chrześcijańskiej „Song of Song's Festiwal”
19. Krajowy Kongres Polskiej Federacji „Pueri Cantores”
20. Letni Festiwal „Toruń - Muzyka i Architektura”
21. Festiwal Artystyczny i Filmowy „Lato filmów”
22. Ciechocińskie Impresje Artystyczne - koncert finałowy
23. Festiwal Zdarzeń Ulicznych BULWAR
24. Toruńska Letnia Scena
25. Czwarta Brama, czyli król Jagiełło w Toruniu
26. Toruń-Bydgoszcz Harmonica Bridge
27. Koncerty pod Gwiazdami
28. Festiwal Folkloru Miejskiego
29. Finał Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Moja przygoda w Muzeum”
30. Toruński Offowy Festiwal Filmowy TOFFI
31. Ogólnopolski Festiwal Sztuki „Wyobraźnia Ekranu”
32. „Toruń Blues Meeting”
33. Międzynarodowe Toruńskie Spotkania Teatrów Lalek
34. Ogólnopolski Festiwal Teatrów Jednego Aktora OFTJA
35. Dialog kultury „Sine Fines - Bez Granic”
36. Toruński Festiwal Książki
37. Ogólnopolski Konkurs Poetycki „O liść konwalii” im. Zbigniewa Herberta
38. Nagroda Artystyczna Miasta Torunia im. Grzegorza Ciechowskiego

**Wybrane programy wieloletnie
przyjęte przez Radę Miasta Torunia w latach 2002-2006**

1. Zasady Polityki Gospodarczej Torunia (20 listopada 2003 r.).
2. Program Wspierania Przedsiębiorczości i Promocji Zatrudnienia dla Miasta Torunia na lata 2004-2006 (15 stycznia 2004 r.).
3. Program Ochrony Środowiska dla Miasta Torunia oraz Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Torunia na lata 2004-2008, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2009-2012 (4 listopada 2004 r.).
4. Lokalny Plan Rozwoju (10 marca 2005 r.).
5. Zintegrowany Plan Transportu Publicznego dla miasta Torunia (14 kwietnia 2005 r.).
6. Lokalny Program Rewitalizacji (24 listopada 2005 r.).
7. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych Toruńskich Wodociągów sp. z o.o. w Toruniu (9 lutego 2006 r.).
8. Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2004-2006, przyjęty uchwałą nr 378/04 Rady Miasta Torunia z dnia 4 marca 2004 r.
9. Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2005–2007, przyjęty uchwałą nr 815/05 Rady Miasta Torunia z dnia 28 kwietnia 2005 r.
10. Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2006-2008 (6 kwietnia 2006 r.).
11. Programu inwestycji, modernizacji oraz remontów obiektów oświatowych na lata 2007-2010 (14 września 2006 r.).
12. Programu termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej Gminy Miasta Toruń (12 października 2006 r.).
13. Wieloletni programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Toruń na lata 2005-2009 (10 marca 2005 r.).
14. Program Zapobiegania Przeszpeczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego dla Gminy Miasta Toruń i Powiatu Toruńskiego (18 marca 2004 r.).
15. Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla miasta Torunia na lata 2006-2013 (6 kwietnia 2006 r.).
16. Program działań miasta Torunia na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2006–2013 (6 kwietnia 2006 r.).
17. Miejskie programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przyjmowane w kolejnych latach 2003-2006.
18. Program współpracy Gminy Miasta Toruń z organizacjami pozarządowymi oraz osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi działającymi na podstawie przepisów o stosunku państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych Kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego i stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego na rok 2006 (19 stycznia 2006 r.).